AGATHA CHRISTIE

zehiri kim verdi

altın kitaplar yayınevi

Dizgi ve Baskı: Sıralar Matbaası — 1973

ASHE KÖYÜNDEKİLER :

Luke Fitzwilliam: Doğu'da polislik yapmıştı. İngiltere'ye döndüğü gün bir cinayet meselesine karıştı.

Livinia Fullerton: Görünüşte biraz bunakça bir ihtiyardı. Fakat katil onun çok şey bildiğinden şüphe ediyordu.

Bridget Conway: Esmer güzeli bir kız. Patronuyla evlenmesinin iyi birşey olacağını düşünüyordu.

Lord Gordon Easterfield: Bridget'in nişanlısı. Adam çok önemli bir kimse olduğuna iyice inanıyordu.

Alfred Wake: Ashe köyünün rahibi. Dedikodudan hoşlanıyor, köydeki ölümlerden ve düşmanlıklardan bahsediyordu.

Mr. Abbot: Avukat. Neşeli, çabuk öfkelenen, çabuk yatışan bir adamdı.

Honoria Flete: Lavinia Fullerton'un arkadaşı. Ashe'deki kazalardan şüpheleniyor ama bu konuda konuşmak da istemiyordu.

Mr. Sorty: Antikacı. Bu acayip adam, Orta çağlara mahsus ayinlere meraklıydı.

Mr. Horton: Emekli binbaşı. Haşin ve aksi bir kadın olan karısının ölümünden sonra biraz rahata kavuşmuştu.

Dr. Geoffrey Thomas: Çocuksu halli genç bir adamdı. Cinayet işlemenin çok kolay olduğunu söylüyordu.

Rose Humbleby: Dr. Humbleby'nin güzel kızı. Babasının ölümünden sonra sevgilisine kavuşmuştu.

Jessie Humbleby: Dr. Humbleby'nin karısı. Kocasının ani ölümü kadını çok sarsmıştı.

Sir William Ossington: Scotland Yard'dandı. Luke'un şüphe uyandırmayan sekiz cinayet hakkındaki sözlerini sırf onunla arkadaş olduğu için dinlemişti.

Baş Müfettiş Battle: Sakin bir adamdı ama gözünden de kolay kolay bir şey kaçmıyordu.

— «Hangi tren? 3.14 postasından sonra buradan hiç tren kalkmadı.»

— «Demin burada bir tren durdu. Londra ekspresi. Ben de ondan indim.»

— «Londra ekspresi hiç bir yerde durmaz.»

Luke, «Fakat durdu,» diye cevap verdi. «Ben ondan indim diyorum.»

Hamal bu sefer sitem eder gibi başını salladı. «İnmemeliydiniz. Ekspres burada durmaz.»

— «Ama durdu.»

— «O durmak sayılmaz. Ekspres ileride kırmızı ışık olduğu için burada bir an durakladı. Doğrusu inmemeniz lâzımdı.»

Luke, «Bunu ben de kabul ediyorum,» dedi. «Ama artık olan oldu. Şimdi hangi trene binmemi tavsiye edersin?»

— «Her halde 4.25'e binmeniz iyi olur.»

— «Eğer o tren Londra'ya gidiyorsa, ben de öyle yaparım...» Luke, peronda bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. İstasyonun yukarısındaki levhada «Fenny Clayton Kavşağı» yazılıydı. «Ashe'e gitmek için buradan aktarma yapılır.» Bir iki dakika sonra eski tip bir lokomotifin geri geri ittiği bir tek vagon istasyonda durdu. Banliyö treninin âdeta küçüklüğünden dolayı büyük utanç duyuyormuş gibi bir hali vardı.

Daha sonra Londra treni ne kadar önemli olduğunu belirtmek ister gibi homurdana homurdana gözüktü. Tren durunca Luke telâşla kapıya atıldı. Bunu da kaçırmak niyetinde değildi. Genç adam, koridordan ilerleyerek dikkatle kompartmanlara baktı. İlkinde ukalâ tavırlı bir adam sigara içiyordu. Luke, üçüncü kompartmanda karar kıldı. Burada bir tek yolcu vardı. Yaşlı bir kadın. Luke onu halalarından birine benzetti. Mildred halaya. Kadın, Luke on yaşındayken büyük cesaret göstermiş ve onun zararsız

bir yılan beslemesine razı olmuştu. Evet, iyi bir kadındı Mildred halacık.

Tren beş dakika sonra hareket etti. Luke de ciddî bir tavırla gazetesini açtı. Fakat bunu okuyamıyacağının da farkındaydı. Bir sürü yaşlı halası ve teyzesi olduğu için, kompartımandaki yolcunun da Londra'ya kadar sessiz sedasız oturmayacağını biliyordu.

Hakikaten, yaşlı kadın önce ondan camı kapamasını rica etti. Sonra da Luke'a treni methetmeye başladı. «Bir saat on dakikada Londra'ya gidiyor. Bu da fevkalâde bir şey. Evet, bu tren sabah kalkandan daha iyi. O bir saat kırk dakika sonra Londra'ya varıyor.» İlâve etti. «Tabiî çok kişi sabah trenini tercih ediyor. Ben de ona binecektim ama bizim Pooh kayboldu. Pooh benim kedimdir. Acem kedisi. Pek güzel bir hayvandır o. Fakat son zamanlarda kulağı ağrıyor. Tabiî Pooh'u bulamadıkça evden ayrılamazdım.»

Luke, «Tabii, tabii,» diye mırıldanarak, başını gazetesine eğdi ama bunun da faydası olmadı.

Yaşlı kadın, konuşmasına devam etti. «İşte bu yüzden ben de bu trene bindim. Ama bu da bir bakıma daha iyi oldu. Çünkü bu tren tenha. Ben de Londra'ya çok önemli bir iş için gidiyorum. Neler söyleyeceğimi önceden tasarlamam lâzım. Tabiî aslında insan birinci mevkiye bindiği zaman kalabalıktan fazla rahatsız da olmuyor. Ben de bu sefer çok önemli bir iş için Londra'ya gidiyorum. O yüzden bu kadar masraf edebilirim, diye düşündüm.» Luke'un güneşten bronzlaşmış olan yüzüne baktı. «Tabiî izinli olan subaylarımızın da daima birinci mevkiye binmeleri lâzım geliyor.»

Luke, yaşlı kadının parlak gözlerindeki ışıltıya dayanamadı. Zaten eninde sonunda onun mesleğini öğreneceğini de biliyordu. «Ben subay değilim.»

— «Ah, afedersiniz. Güneşten iyice yanmış olduğu-

nuz için Doğu'dan izinli olarak evinize döndüğünüzü sandım.»

Luke, «Hakikaten Doğu'dan dönüyorum ama izinli değilim.» Yaşlı kadının fazla sual sormaması için hakikati olduğu gibi söyledi. «Ben polisim.»

— «Polis misiniz? İşte bu çok ilgi çekici... Doğrusu insan böyle tesadüflerle karşılaşınca bayağı şaşırıyor. Çünkü — ben de Scotland Yard'a gidiyorum.»

Luke, kaşlarını kaldırdı. «Sahi mi?»

Yaşlı kadın neşeyle, «Evet,» diye cevap verdi. «Ama dediğim gibi Pooh'nun yüzünden sabah trenini kaçırdım. Ama her halde geç kalmayacağım. Scotland Yard'dakilerin belirli saatleri yok değil mi?»

Luke; «Onların saat dörtte kapıları kapattıklarını sanmıyorum,» dedi.

Yaşlı kadının yüzünde endişeli bir ifade belirmişti şimdi. «Ben daima en yüksek memura baş vurmayı tercih ederim. John Reed, — yani Ashe'deki polis memuru iyi bir adamdır. Nazik ve terbiyelidir. Fakat onun önemli bir meseleyi halledebilecek bir insan olduğunu sanmıyorum. O sadece fazla içen, arabalarını hızlı süren kimselerle başa çıkabilir. Açıkçası John Reed bir cinayet meselesini halledemez!»

Luke, hayretle başını kaldırdı. «Cinayet meselesini mi?»

Yaşlı kadın, heyecanla başını salladı. «Evet cinayet meselesini... Şaşırdığınız belli. Başlangıçta ben de çok hayret ettim. Bir türlü inanamadım. Hayalimin fazla geniş olduğunu düşündüm.»

Luke, şefkatle sordu. «Hayalinizin hakikaten geniş olmadığından emin misiniz?»

Kadın, kesin bir tavırla, «Tabiî eminim,» diye cevap verdi. «Belki ilk sefer emin değildim. Ama ikinci, üçüncü ve dördüncü cinayetlerden sonra işin şüphe götürür tarafı kalmadı.»

Luke, «Yani—» dedi. «Şey — birden fazla cinayet mi işlendi?»

Yaşlı kadın, o sakin ve tatlı sesiyle, «Korkarım öyle,» diye mırıldandı. «İşte bu yüzden gidip durumu Scotland Yard'a haber vermemin doğru olacağını düşündüm.»

Luke, düşünceli bir tavırla ona baktı. «Haklısınız...» Bir taraftan da «Scotland Yard'dakiler ona nasıl muamele edeceklerini bilirler,» diye düşünüyordu. «Her halde onlara her hafta bir sürü yaşlı kadın gelip, hayali cinayetleri haber veriyor.»

İhtiyar kadın, konuşmasına devam etti. «Bir keresinde gazetede bir cinayeti okuyordum... Şu bir kaç kişiyi zehirleyen adamı. Biri, adamın bir kimseye acayip bir şekilde baktı mı, onun çok geçmeden zehirlenip öldüğünü söylediydi. Ben buna o zaman inanmamıştım. Fakat şimdi o sözlerin doğru olduğunu anlıyorum.»

— «Doğru olan nedir?»

— «Katilin yüzünde acayip bir ifadenin belirdiği...» Luke, hayretle kadına baktı. Zavallı titremeye başlamış, pembe yanakları da biraz solmuştu. İhtiyar kadın, «Önce o ifadeyi Amy Gibbs meselesinde farkettim. Ve hakikaten çok geçmeden Amy Gibbs öldü. Sonra Carter. Ve nihayet Tommy Pierce. Fakat şimdi — dün sıranın Doktor Humbleby'e geldiğini anladım. O çok iyi bir adamdır. Hakikaten fevkalâde bir insandır. Carter, fazla içki içerdi. Tommy Pierce ise pek küstah ve terbiyesiz birşeydi.. Küçük çocukları korkutur, kollarını kıvırarak, onları çimdiklerdi. Açıkçası onların ölümü beni o kadar sarsmadı. Ama Doktor Humbleby başka. Onun kurtarılması lâzım. Ama işin kötüsü gidip durumu kendisine anlattığım takdirde bana inanmayacak sadece gülecek. Bizim polis memuru John Reed de öyle. Fakat Scotland Yard'da vaziyet böyle olmayacak. Çünkü oradakiler cinayetlere alışıklar..» Pencereden dışarı bir göz attı. «A, gelmişiz bile,» Telâşla çantasını ve şemsiyesini aldı. «Sizinle konuşunca bayağı rahat-

ladım. Çok naziksiniz. Scotland Yard'a gitmekle iyi ettiğimi düşünmenize de sevindim.»

Luke ciddî bir tavırla, «Scotland Yard'da size iyi tavsiyelerde bulunacaklarından eminim,» diye cevap verdi.

— «Sahi mi? İşte bu çok iyi.» Çantasını karıştırdı. «Size kartımı vereyim. A, sadece bir tane kalmış. Onu da Scotland Yard için saklamalıyım.»

— «Adım Miss Lavinia Fullerton.»

Luke, gülümsedi. «Tanıştığımıza memnun oldum, Miss Fullerton. Benim adım da Luke Fitzwilliam...» Tren perona girerken, ilâve etti. «Size bir taksi bulayım mı?»

— «Hayır, teşekkür ederim.» Bu müsrifçe fikir Lavinia Fullerton'u pek şaşırtmış gibiydi. «Metroya bineceğim. Trafalgar meydanında iner, oradan Whitehall'a yürürüm.»

Luke, «Şansınız açık olsun,» dedi.

Miss Lavinia Fullerton genç adamın elini büyük bir dostlukla sıktı. «Çok iyisiniz... Biliyor musunuz önce bana inanmadığınızı sandım.»

Luke, kızardı. «Şey... O kadar çok cinayet. Bir sürü cinayet işleyip de yakalanmamak biraz zor değil mi?»

Miss Fullerton, başını salladı. «Hayır, hayır, yavrum, işte bunda yanıldınız. Sizden kimse şüphe etmediği müddetçe istediğinizi öldürmek o kadar kolaydır ki. Bahsettiğim katilden şüphelenmek te kimsenin aklına gelmiyor.»

Luke, tekrarladı. «Şansınız açık olsun.»

Miss Lavinia Fullerton, kalabalığa karışarak kayboldu. Luke ise ekspresle gelen eşyalarını aramaya gitti. Bir taraftan da, «Acaba biraz deli mi?» diye düşünüyordu. «Hayır, hiç sanmıyorum. Sadece hayali çok geniş. Scotland Yard'da işi onu kırmadan halledeceklerini umarım. Zira Lavinia Fullerton, pek tatlı bir ihtiyarcık.»

*
* *

2

Jimmy Lorimer, Luke'un okul arkadaşıydı. Genç adam, Londra'ya erişir erişmez hemen Jim'e gitti. O gece birlikte eğlenmeye çıktılar. Ertesi sabah da Luke, başı çatlayacakmış gibi ağrırken Jim'in yaptığı kahveyi içti. Ondan sonra da gazeteyi okumaya başladı. Bilhassa küçük bir haber dikkatini çekmişti. Hattâ bu yüzden arkadaşının kendisiyle konuşmaya çalıştığını da farketmedi.

Sonra da kendisine gelerek, «Afedersin Jim,» diye mırıldandı. «Ne dedin?»

— «Gazeteye çok daldın. Okuduğun nedir? Siyasî haberler mi?»

Luke, «Hayır,» diye cevap verdi. «Çok acayip bir şey oldu... Dün trende birlikte yolculuk yaptığım yaşlı bir kadıncağızı araba çiğnemiş.»

Jimmy, «Zavallı,» dedi. «Peki ama ölen kadının o olduğunu nereden anladın?»

— «O olmayabilir tabiî. Fakat adı aynı — Fullerton. Wnitehall'i geçerken kendisine bir araba çarpmış. Zavallı hemen orada ölmüş. Kazayı yapan otomobil durmayarak, uzaklaşmış.»

— «Şoförü nasıl olsa yakalar ve cezalandırırlar...»

Bir hafta sonra, kayıtsız bir tavırla gazetenin ön sahifesine göz gezdiren Luke, birdenbire hayretle bağırdı. «Hay Allah!»

Jimmy Lorimer ona döndü. «Ne var?»

Luke, başını kaldırdı. Yüzünde o kadar acayip bir ifade vardı ki arkadaşı bayağı şaşırdı. «Ne oldu Luke? Bir hortlak görmüşsün gibi bir halin var.»

Luke, gazeteyi bir tarafa bırakarak ona doğru eğildi.

«Jim, İngiltere'ye döndüğüm gün trende beraber yolculuk yaptığım yaşlı bir kadından bahsetmiştim. Bunu hatırlıyorsun değil mi?»

— «Mildred halana benzettiğin kadını mı? Evet. Sonra onu araba çarpmıştı değil mi?»

— «Evet. Dinle Jim. İhtiyarcık, bana Scotland Yard'a gideceğini, onlara bir sürü cinayetin işlendiğini haber vereceğini anlattı. İddiasına göre oturduğu köyde bir katil vardı ve o durmadan adam öldürüyordu.»

Jimmy, «Bana kadının bunamış olduğunu söylememiştin,» diye mırıldandı.

— «Ben onun bunak olmadığından emindim Aksine. Gayet aklı başındaydı. Katilin diğer bir iki kurbanının isimlerini söyledi. Kendisini caninin ondan sonra kimi öldüreceğini bildiği için telâşlandığını anlattı.»

— «E? Sonra?»

— «Adamın adı Humbleby'di. Doktor Humbleby. Yaşlı kadın katilin yakında onu öldüreceğinden emindi. Doktor Humbleby iyi bir adam olduğu için de buna üzülüyordu.»

Jimmy, yine, «E?» dedi.

— «Al, şuna bak.» Luke, gazeteyi arkadaşına bırakarak parmağıyla bir ölüm ilânını işaret etti. **«Jessie Humbleby'nin sevgili kocası Doktor John Ward Humbleby, 12 haziran günü Ashe köyündeki villâsında birdenbire ölmüştür. Cenaze Cuma günü kaldırılacaktır. Çiçek yollanmaması rica olunur.»**

— «Görüyor musun, Jimmy? Yaşlı kadın da Ashe köyündeydi ve bana Dr. Humbleby'nin öldürüleceğini söyledi.»

Jimmy şaşkın şaşkın «Belki,» diye yutkundu. «Acayip bir tesadüf bu.»

Luke, ayağa fırladı. «Ya o zavallı ihtiyarcığın bütün anlattıkları doğruysa? O acayip hikâye hakikatsa?»

— «Yapma canım. Öyle şey olmaz.»

— «Nereden biliyorsun? Belki de böyle şeyler sık sık oluyor.»

— «Yine polisliğin tuttu galiba. İstifa edip, İngiltere'ye dinlenmeye döndüğünü unuttun galiba?»

Luke, «İnsan polis olduğunu kolay kolay unutamıyor galiba,» diye mırıldandı. «Beni dinle, Jimmy. Bana acayip bir hikâye anlatıldı. Fakat bir delil — yani Dr. Humbleby'nin ölümü bu hikâyenin doğru olabileceğini gösteriyor. Ayrıca önemli birşey daha var. Lavinia Fullerton o inanılmayacak hikâyesini Scotland Yard'dakilere anlatmaya gidiyordu. Fakat oraya erişemedi. Kendisini bir araba çiğneyip öldürdü. Üstelik otomobil durmadı da.»

Jimmy, itiraz etti. «Kadının Scotland Yard'a erişip erişmediğini bilmiyordun. Belki o, Yard'dan çıkarken öldü.»

— «Olabilir... Ama sanmıyorum...»

— «Bu da tahmin. İşin açıkcası şu: sen bu melodrama inanıyorsun.»

Luke, başını salladı. «O kadar da değil. Fakat bence bu meselenin incelenmesi lâzım.»

— «Yani Scotland Yard'a mı gideceksin?»

— «Hayır, henüz gitmeyeceğim. Dediğin gibi Dr. Humbleby'nin ölümü tesadüf olabilir.»

— «O halde plânın nedir?»

— «Ashe'e gidip, olayı tahkik edeceğim.»

— «Ya...» Jimmy, bir an düşündü. «Peki bir plânın var mı? Birdenbire köye gitmeni oradakilere nasıl izah edeceksin?»

— «Bir şeyler uydururum elbet.»

— «Öyle ama... Sen küçük İngiliz köylerinin nasıl yerler olduklarını bilmiyor musun? Bir yabancı orada hemen dikkati çeker...»

Luke, güldü. «O halde kim olduğumu gizlemem lâzım.

İstersen ressam olduğumu iddia edeyim ama doğrusu hiç resim yapmasını bilmem.»

Jim ona gururla baktı. «Ben bu işi kolaylıkla halledebilirim.»

— «Ne o? Ashe'de bir arkadaşın mı var?»

— «Daha da iyisi. Bildiğin gibi hala, amca, ve kuzen bakımından çok zenginim ben. Zira yalnız babamın on iki kardeşi vardı. Şimdi beni dinle. Benim Ashe'de bir kuzenim var.»

— «Jimmy, sen bir harikasın.»

— «Kuzenimin adı Bridget. Bridget ConWay. Kendisi iki yıldan beri Lord Easterfield'in sekreteriydi.»

— «Şu iğrenç haftalık gazetelerin sahibinin mi?»

— «Ta kendisi. Adamın kendisi de pek sinir bir tiptir. Ufak tefek, ukalâ, kendisini beğenmiş bir şey. Lord Easterfield, Ashe'de doğmuş. Zengin olduktan sonra da dönüp köydeki en büyük evi satın almış. Yani Bridget'in ailesine ait olan evi ve etrafındaki araziyi.»

— «Demek kuzenin Bridget onun sekreteri.»

Jimmy, üzüntüyle, «Sekreteri **idi,**» dedi. «Sonra kalkıp Lord Easterfield'le nişanlandı.»

Luke, şaşalamıştı. «Ya!»

Jimmy, «Bir bakıma Lord Easterfield yağlı bir kuyruk sayılıyor,» diye cevap verdi. «Büyük serveti var. Bridget eski sevgilisi yüzünden çok ıstırap çekti. Ondan sonra da aşktan nefret etti. Lord Easterfield'le evlendiği takdirde mutlu olacağını sanıyorum. Her halde adamı şefkatle fakat dikkatle idare edecek. Lord da onun her isteğini yerine getirecek.»

— «Peki ben oraya nasıl gideceğim?»

Jimmy, hemen cevap verdi. «Sen de bizim kuzenlerden biri olacak ve gidip Ashe'de oturacaksın. Bridget'in o kadar çok kuzeni var ki, bir eksik, bir fazla zarar etmez. Ben bu işi Bridget'le kararlaştırırım. Çocukluktan beri

onunla birbirimizi çok severiz. Gelelim Ashe'e gitmenin sebebine... Büyü bu, oğlum.»

— «Büyü mü?»

— «Evet. Mahalli batıl inançlar, büyüler, folklore. Bu bakımdan Ashe'in büyük şöhreti vardır. Geçen yüz yılda bile orada büyücüleri yakarlarmış. Sen de bu konuda bir kitap yazacağını iddia edersin, olur biter. Elinde bir defterle etrafta dolaşıp, köyün en yaşlılarıyla konuşursun. Oradakiler böyle şeylere alışıktırlar. Hele Ashe malikânesinde oturduğun için sana ellerinden geldiği kadar yardıma çalışırlar.»

— «Ya Lord Easterfield?»

— «O bakımdan da endişen olmasın. Kendi kendini yetiştirmiş, zengin olduktan sonra asalet payesi satın almış bir adamdır o. Tahsili yoktur. Her şeye çabucak inanır. Hattâ kendi gazetesinde okuduklarına bile. Bridget onunla konuşur. Kuzenim iyi ve şüphelenilmeyecek bir kızdır. Ona kefilim.»

Luke, derin bir nefes aldı. «Jimmy, galiba bu işi kolaylıkla halledeceğiz. Sen olmasaydın ne yapardım bilmem?»

Jimmy, «Katili yakalayacağın zaman beni muhakkak çağır» diye cevap verdi. «O anda Ashe'de olmayı isterdim.» Sonra birdenbire bağırdı. «Ne var?»

Luke ağır ağır başını salladı. «Yaşlı kadın bana cinayet işlemesinin çok kolay olduğunu söylemişti. Acaba hakikaten öyle mi Jimmy?»

3

Luke, arabasını Ashe malikânesinin önünde durdurarak, hayretle etrafına bakındı. Kuleli, şahnişinli bina inanılmayacak kadar çirkindi. Birdenbire evin köşesinden bir kız çıktı. Hafif rüzgârda siyah saçları uçuşuyordu. Luke'a doğru geldi. «Siz Luke Fitzwilliam olacaksınız. Bridget Conway'im.»

Luke, genç kızın uzattığı elini sıktı. Bridget, ince, uzun boylu, biçimli yüzlü, siyah saçlı, kara gözlü bir kızdı. Yüzüne hafifçe müstehzi bir ifade veren ince kaşları vardı. Elmacık kemikleri hafifçe çıkıktı. Luke, «Güzelliğinde insanın içine dokunan bir şeyler var,» diye düşündü. Sonra da, «Nasılsınız?» dedi. «Sizi böyle rahatsız ettiğim için özür dilemem lâzım. Fakat Jimmy sizin böyle şeylere aldırmayacağınızı ısrarla söyledi.»

— «Hakikaten aldırmayız. Bu ziyaretiniz de çok hoşumuza gitti.» Birdenbire gülümsedi. «Jimmy'le ben birbirimizi daima destekleriz. Folklorla ilgili bir kitap hazırladığınıza göre burası tam size uygun bir yer. Efsaneler... İlgi çekici köşeler...»

Luke mırıldandı. «Fevkalâde.»

Birlikte eve doğru gittiler. Luke tekrar binaya baktı. Vaktiyle sade bir yerdi, sonradan tamir edilip, ilâveler yapıldığı ve iyice süslenildiği anlaşılıyordu. Luke, «Bu Lord Easterfield'in işi olmalı,» diye düşündü, Bridget'le beraber içeri girdiler. Genç kız onu rahat koltuklar ve kitaplarla dolu bir odaya götürdü. Pencerenin önündeki masaya çay tepsisi konulmuştu. Bunun başında iki kişi oturuyordu.

Bridget, nişanlısına, «Gordon,» dedi. «Bu Luke... Kendisi kuzenim oluyor.»

Lord Easterfield, ufak tefek, saçları yarı dökülmüş bir adamdı. Yuvarlak, tombul bir yüzü, ufacık bir ağzı, patlak gözleri vardı. Köye uysun diye biçimsiz tvid bir elbise

giymişti. Bu da bir hayli göbekli olan Lord'a pek yakışmıyordu. Adam Luke'u nezaketle karşıladı. «Tanıştığımıza memnun oldum. Çok memnun oldum. Duyduğuma göre Doğu'dan gelmişsiniz. Mayang ilgi çekici bir yer olmalı. Bridget, bana bir kitap hazırladığınızı söyledi. Herkes son zamanlarda bir sürü kitap yazıldığından şikâyet ediyor. Ben o fikirde değilim. Bence iyi bir kitaba daima yer vardır.»

Bridget «Bu da halam Mrs. Anstruther,» dedi. Luke, aptalca suratlı bir kadın olan halanın elini sıktı.

Genç adam, çok geçmeden Mrs. Anstruther'in bahçeye çok meraklı olduğunu anladı. Kadın bir iki kelime konuştuktan sonra, «O yeni güller bu iklimde yetişiyormuş,» diyerek elindeki çiçek kataloğuna daldı gitti.

Lord Easterfield, koltuğuna oturarak, çayından bir yudum aldı. Bir taraftan da Luke'u süzüyordu. «Demek ki siz kitap yazıyorsunuz?...» Sonra önemli birşey söylüyormuş gibi bir tavırla ilâve etti. «Açıkçası ben de kitap yazmayı isterdim. Ama işin kötüsü hiç vaktim yok. İşim başımdan aşkın.»

— «Tabiî...»

Lord Easterfield, «Omuzumdaki yükün ağırlığını tahmin edemezsiniz,» diye mırıldandı. «Yayınladığım her gazeteyle yakından ilgileniyorum. Halkın kafasının yoğrulmasından kendimi sorumlu tutuyorum tabiî. Gelecek hafta milyonlarca insan, benim istediğim şeyleri düşünecek ve hissedecekler. İşte bu çok ciddî bir düşünce benim için. Sorumluluk demek bu. Ama bundan korkmuyorum.» Lord Easterfield göğsünü şişirerek, karnını içeri çekmeye çalıştı. Patlak gözleriyle Luke'a dostça bir tavırla baktı.

Bridget Conway, usulca, «Sen büyük bir adamsın, Gordon» dedi. «Biraz çay daha iç.»

Lord Easterfield kısaca cevap verdi. «Ben hakikaten büyük bir adamım.» Sonra yükseklerden alelâde fanilerin

seviyesine inerek misafirine sordu. «Bu taraflarda tanıdıklarınız var mı?»

Luke, «Hayır,» diye cevap verdi. «Fakat Ashe'de bir arkadaşımın ahbabı var. Ona dostunu arayacağıma dair de söz verdim. Adamın adı Humbleby. Kendisi doktormuş.»

— «Ya?» Lord, koltuğundan doğrulup oturdu. «Dr. Humbleby mi? Yazık.»

— «Neden yazık?»

Lord Easterfield, «Humbleby, bir hafta önce öldü,» dedi.

Luke, «Vah vah,» diye mırıldandı. «Buna üzüldüm.»

Lord Easterfield, «Doktordan pek hoşlanmayacaktınız,» diye mırıldandı. «Ukalâ, aksi, bunak herifin biriydi.»

Bridget atıldı. «Yani doktor Gordon'a itiraz etmek cüretinde bulunmuştu.»

Lord Easterfield, izah etti. «Su meselesiyle ilgiliydi bu. Ben memleketimin iyiliğini isteyen bir adamım, Mr. Fitzwilliam. Bilhassa köye elimden gelen yardımı yapıyorum. Aslında Ashe'liyim ben. Yani burada doğdum.» Luke'a uzun uzun hayatını, nasıl yükseldiğini anlattı. Sonra, «Nihayet bu evi aldım,» dedi. «Arka arkaya kaç mimar tuttum bilseniz. Bir mimar istediğimi yapmadı mı, onu kovup hemen yerine başkasını buldum.»

Bridget, güldü. «Adamlar senin o korkunç hayal gücüne hizmet ettiler,» dedi.

Lord, kızın koluna vurdu. «Bridget, burasının olduğu gibi kalmasını istiyordu. Halbuki geçmişte yaşamanın bir faydası yoktur. Ben daima bir şatom olsun istedim. Sonunda da bu arzuma kavuştum.»

Luke, biraz şaşırmıştı. «Şey... İnsanın ne istediğini bilmesi iyi bir şeydir.»

Lord, güldü. «Ayrıca ben her istediğimi elde etmesini de bilirim.»

Bridget hatırlattı. «Ama o su meselesinde az kalsın istediğin olmuyordu.»

Lord, omuzlarını kaldırdı. «Ha, şu mesele. Humbleby, budalanın biriydi. Yaşlı adamlar biraz inatçı oluyorlar. Lâf anlamıyorlar.»

Luke, boş atıp dolu vurmaya çalıştı. «Dr. Humbleby, açık sözlü bir adamdı, değil mi? Her halde bu yüzden çok kişiyi kendisine düşman etmiş olacak.»

Lord Easterfield, tereddütle burnunu oğuşturdu. «Doğrusu bunu pek iddia edemem. Öyle değil mi, Bridget?»

Genç kız, «Herkes onu çok severdi, sanırım,» diye cevap verdi. «Ben onu bileğime bakmaya geldiği zaman yani bir defa gördüm. Gerçekten tonton bir adamdı.»

Lord Easterfield, itiraf etti. «Evet, Dr. Humbleby sevilen bir adamdı. Ama ona düşman olan bir iki kişi olduğunu da biliyorum. Böyle küçük yerlerde bazan düşmanlıklar olur.»

— «Her halde...» Luke, bir an durdu. Ne soracağını pek bilmiyordu! «Ashe'de nasıl kimseler oturuyor?»

Bu zayıf bir sualdi ama hemen cevabını da aldı. Bridget, «Daha ziyade asarı atikalar,» dedi. «Rahiplerin kızları, karıları, kardeşleri... Doktorların karıları, kızları... Her erkeğe altı kadın düşüyor.»

Luke, mırıldandı. «Ama her halde erkek de var.»

— «Tabii tabii. Meselâ: avukat Mr. Abbot... Dr. Humbleby'nin yardımcısı Dr. Thomas... Rahip Mr. Wake... Başka kim var, Gordon? Ha, Mr. Sorty... Onun antikacı dükkânı var. Sonra Binbaşı Horton. O da buldoğ köpeklerine meraklıdır.»

Luke, «Arkadaşım burada oturan birinden daha bahsetti sanırım,» dedi. «Yaşlı, şirin fakat biraz fazla konuşan bir kadından. Adı neydi acaba? Hah, tamam! Fullerton.»

Lord Easterfield, boğuk bir kahkaha attı. «Doğrusu

hiç şansınız yok. O da öldü. Geçenlerde Londra'da kendisini bir araba çiğnedi. Kadıncağız hemen öldü.»

Luke, neşeyle, «Burada da çok ölen var galiba?» dedi.

Lord, hemen dikleşti. «Hiç de değil. Burası İngiltere'nin sağlığa en iyi gelen yerlerinden biridir. Kazalar dikkate alınmamalıdır. Zira bu herkesin başına gelebilir.»

Fakat Bridget Conway, düşünceli düşünceli, «Ama Gordon,» diye mırıldandı. «Bu bir yıl içerisinde hakikaten çok kişi öldü. Arka arkaya cenaze törenleri yapıldı.»

— «Saçma, yavrum.»

Luke, sordu. «Dr. Humbleby de kaza sonunda mı öldü?»

Bridget, başını salladı. «Hakikaten doktorlar kendi dertlerine pek aldırmıyorlar. Sonra bazan başlarına böyle işler açılıyor... Yazık... Doktorun karısı çok üzüldü...»

Lord Easterfield, rahat bir tavırla, «Allahın iradesine karşı gelinmez,» dedi.

Luke, daha sonra smokinini giyerken, kendi kendine, «Aslında bu Allahın işi miydi?» diye düşündü. «Septisemi?... Belki. Ama doktor da birdenbire ölmüş...» Sonra genç adamın aklına Bridget'in sözleri geldi.

«Bu bir yıl içerisinde hakikaten çok kişi öldü...»

4

Luke, hareket plânını iyice kararlaştırmıştı. Ertesi sabah kahvaltıya indiği zaman hemen harekete geçti. Bahçeye düşkün hala ortalarda yoktu. Lord Easterfield, böb-

rek yiyor ve kahve içiyordu. Kahvaltısını bitirmiş olan Bridget ise pencerenin önünde durmuş, dışarıyı seyretmekteydi. Luke, «Günaydın,» diyerek sofraya oturdu. Bir tabak dolusu yumurtalı jambonu yerken de konuşmağa başladı.

— «Artık çalışmalarıma başlamam şart. Fakat insanları konuşmaya ikna etmek zor bir şeydir. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz. Siz ve — şey — Bridget gibi kimseleri kasdetmiyorum.» Kızdan 'Miss Conway' diye bahsetmemeyi, onun güya kuzeni olduğunu tam zamanında hatırlamıştı. «Siz bana bütün bildiklerinizi anlatırsınız. Ama işin kötüsü sizin benim işime yarayacak şeyleri bilmeniz imkânsız. Yani mahalli batıl inançları filân... Bilmezsiniz ücra köşelerde yaşayan insanlar nelere inanıyorlar. Meselâ Devonshire'da bir köy var. Oranın rahibi kilisenin yanındaki büyük taşları kaldırtmak zorunda kaldı. Zira köyde biri öldüğü zaman köylüler muhakkak o taşların etrafında bir kaç defa dönüyorlardı. İnsan o eski putperest ayinlerinin izlerine rastlayınca bayağı şaşırıyor.»

Luke ondan sonra bu konuda okuduğu kitabın bir sahifesini olduğu gibi ezberden tekrarladı. Sözlerini, «En işe yarayanı cenaze törenleri ve bunlarla ilgili âdetler,» diye bitirdi. «Bu âdetler diğerlerinden daha geç ortadan kalkıyor. Sonra, ne sebeptense, köylüler ölümlerden bahsetmekten hoşlanıyorlar.»

Pencerenin önünde duran Bridget, başını salladı. «Hakikaten. Cenaze törenleri hoşlarına gidiyor onların.»

Luke, devam etti. «Ben de işe oradan başlamaya karar verdim. Köyde son zamanlarda ölenlerin listesini alırsam, gidip akrabalarını bulur, onları konuşturmaya çalışırım. Bu bilgiyi kimden alabilirim? Rahipten mi?»

Bridget, atıldı. «Rahip Mr. Wake, bu işle ilgilenir sanırım. Çok tatlı bir ihtiyardır o. Eski şeylere de meraklıdır. Sana bir hayli bilgi verebilir sanırım.»

Luke, «Allah vere de,» diye düşündü. «Rahip, bu folklor konusunda benim bir şarlatan olduğumu ortaya çıkaracak kadar bilgili olmasa.» Sonra da yüksek sesle ve neşeyle, «İyi,» dedi. «Herhalde siz ikiniz geçen yıl köyde kimlerin öldüğünü pek bilmiyorsunuz?»

Bridget, mırıldandı. «Dur bakayım. Tabiî — Carter. Nehrin kenarındaki o kötü meyhanenin — yani 'Yedi Yıldız'ın sahibiydi.»

Lord Easterfield, ilâve etti. «Sarhoş ve ahlâksız herifin biriydi. Gayet küfürbazdı. Zenginlere de düşmandı. Geberdi gitti de kurtulduk.»

Bridget, devam etti. «Sonra çamaşırcı Mrs. Bose... Küçük Tommy Pierce. O da pek kötü bir çocuktu. A, sonra Amy denilen kız var. Soyadı neydi?» Bu son sözleri söylerken sesi biraz değişmişti.

Luke, «Amy mi?» dedi.

— «Amy Gibbs. O burada hizmetçilik ediyordu. Sonra çıkıp Mrs. Flete'in yanına girdi. Onun ölümünden sonra resmî soruşturma da yapıldı.»

— «Neden?»

Lord Easterfield, «Budala, karanlıkta şişeleri birbirine karıştırdığı için,» diye cevap verdi.

Bridget, izah etti. «Kız, öksürük ilâcı içtiğini sanmış. Halbuki bu aslında şapka boyasıymış.»

Luke, kaşlarını kaldırdı. «Bir faciaya benziyor bu.»

Bridget, «Bazıları onun zehiri mahsus içtiğini söylediler,» diye mırıldandı. «Bir genç yüzünden intihar ettiğini iddiaya kalkıştılar.» Kız, ağır ağır, âdeta istemeye istemeye konuşuyordu. Kısa bir sessizlik oldu. Luke, açıklanılmayan bazı hislerin varlığını sezer gibi oldu.

Genç adam, «Amy Gibbs?» diye düşündü. «Evet, Miss Lavinia Fullerton'un söylediği adlardan biri de buydu. Kadın, pek de hoşlanmadığı küçük bir çocuktan, — Tommy adlı bir çocuktan bahsetti. Bridget'in de Tommy konusun-

da onunla aynı fikirde olduğu belli. Sonra... yanılmıyorsam Miss Fullerton Carter adını da söyledi...» Luke, ayağa kalkarak, neşeyle güldü. «Bu şekilde konuştuğum için kendimi mezarlıklarda dolaşan bir hortlağa benzetiyorum. Evlilik âdetleri de ilgi çekicidir. Fakat insan bu konuyu kayıtsız bir tavırla açamaz.»

Bridget'in dudaklarının kenarında hafif bir tebessüm uçuştu. «Hakikaten öyle...»

Luke, yalancı bir heyecan ve ilgiyle, «Lanetlemek ve nazar da ilgi çekici konulardır,» dedi. «Eski tip yerlerde bunlara da çok rastlanır. Burada bunlarla ilgili dedikodular dolaşıyor mu?»

Lord Easterfield, ağır ağır başını salladı. «Hayır.»

Bridget, «Kulağımıza böyle şeylerin gelmesi biraz imkânsız,» diye cevap verdi.

Luke, hemen, «Haklısın,» dedi. «Haklısın.» Benim de isteklerimi ögrenebilmem için daha ziyade aşağı tabakadan kimselerle konuşmam lâzım. Önce rahibe gideyim bakayım. Belki ondan bir şeyler öğrenebilirim. Ondan sonra da — meyhanenin adı 'Yedi Yıldız' mıydı? Oraya kadar bir uzanmalı. Ya o kimsenin hoşlanmadığı o küçük çocuk? Onun arkasından ağlayan akrabaları var mı?»

— «Tommy'nin annesi Mrs. Pierce'in ana yolda tütüncü dükkânı var. Orada kâğıt filân da satıyor.»

Luke, gülümsedi. «İşte bu çok iyi. Neyse... Artık kalkıp yola koyulayım.»

Bridget, ani ve zarif bir hareketle pencerenin önünden ona doğru geldi. «Ben de seninle geleceğim... Tabiî bunun sence bir mahzuru yoksa.»

— «Ne münasebet! Mahzuru olur mu hiç?» Genç adam bu sözleri kabil olduğu kadar neşeli bir tavırla söylemişti. Fakat bir taraftan da, «Acaba bir an ne kadar şaşaladığımı farketti mi?» diye düşünüyordu. «Yanımda Bridget gibi çok zeki bir kız olmadan rahiple daha rahatça konuşur, onu folklor peşinde olduğuma ikna edebilirdim...

Neyse... Rolümü elimden geldiği kadar iyi yapmaya çalışmam lâzım.»

Bridget, «Biraz bekler misin, Luke?» dedi. «Gidip ayakkabılarımı değiştireyim...»

Genç kızın, 'Luke' demesi, küçük adını bu kadar rahatlıkla söylemesi adamın içini ısıttı âdeta. Ama sonra da kendi kendine, «Beni başka türlü nasıl çağırabilirdi?» dedi. «Jimmy'nin istediği gibi Bridget'in kuzeni rolünü oynuyorum. Her halde kız artık bana, resmî bir tavırla, 'Mr. Fitzwilliam,' diye hitap edemez.» Luke, birdenbire endişeyle, «Bridget, bütün bunlar hakkında ne düşünüyor?» diye sordu kendi kendine. «Aklından neler geçiyor onun?»

Jimmy, Bridget'ten bahsettiği zaman Luke onun patronunu avlayacak kadar zeki, sarışın bir vamp olduğunu düşünmüştü. Halbuki Bridget hayalinde canlandırdığı tipten tamamiyle başkaydı. Bridget'in kuvvetli bir şahsiyeti vardı. Kız, kafalı ve zekiydi. Luke, onun kendisi hakkında neler düşündüğünü de bilmiyordu. Genç adam, kendi kendine, «Bridget'i kandırmak kolay olmasa gerek,» dedi.

— «Hazırım işte...» Genç kız yanına o kadar sessizce yaklaşmıştı ki, Luke onun geldiğini farketmemişti bile. Bridget, şapka giymemiş, saçlarına file de takmamıştı. Kuleli acayip evin büyük kapısından çıkar çıkmaz, rüzgârda Bridget'in uzun siyah saçları uçuşmaya başladı.

Luke, omzunun üzerinden mazgallara bakarak, âdeta öfkeyle, «Hay Allah,» diye homurdandı. «Ne iğrenç şey bu. Lord'a kimse engel olamadı mı?»

Bridget, cevap verdi. «Bir İngilizin evi, onun şatosu sayılır. Burası da Gordon'un şatosu. O evine bayılıyor.»

Luke, terbiyesizlik yaptığının farkında olmasına rağmen dilini de tutamadı. «Burası eskiden senin evin değil miydi? Onun şimdiki hali hoşuna gidiyor mu?»

Bridget o zaman dönüp Luke'a baktı. Yüzünde ha-

fifçe müstehzi bir ifade vardı. Genç kız, usulca mırıldandı. «Hayalinde canlandırdığın dramatik tabloyu bozmak istemezdim. Fakat aslında ben buradan iki buçuk yaşında ayrıldım. Onun için 'eski yuva' konusu beni hiç ilgilendirmiyor. Ben buranın eski halini hatırlamıyorum bile.»

Luke, «Haklısın,» dedi. «Filmlerdeki kahramanlar gibi konuştuğum için özür dilerim.»

Genç kız, bir kahkaha attı. «Hakikat ekseri romantik değildir.» Sesinde birdenbire acı ve karşısındakini küçük gören ifade belirmişti. Luke, şaşırdı. Bronz tenli yüzü kıpkırmızı da kesilmişti. Fakat biraz evvelki o ifadenin kendisine yöneltilmemiş olduğunu anladı. Bridget o sözleri daha çok kendi kendisine söylemişti. Luke, akıllılık ederek hiç sesini çıkarmadı. Fakat Bridget Conway gitgide ilgisini çekiyordu.

Beş dakika sonra kilise ve ona bitişik olan rahibin evinin önündeydiler. Mr. Wake, kütüphanedeydi. Rahip Alfred Wake, kamburu çıkmış, ufak tefek, müşfik mavi gözlü, dalgın ve nazik bir adamdı. Bu ziyaret hem hoşuna gitmiş, hem de kendisini biraz şaşırtmış gibiydi.

Bridget, «Mr. Fitzwilliam, bizimle birlikte Ashe malikânesinde oturuyor,» dedi. «Sizinle yazdığı bir kitap hakkında konuşmayı istedi.»

Alfred Wake, hafif bir merakla dolu olan müşfik mavi gözlerini genç adama dikti. Luke, hemen izahata girişti. İyice endişelenmişti. Hem de iki sebepten. Bir kere muhakkak ki rahip folklore, batıl inançlar, eski âdetler hakkında Luke'un bir, iki kitaptan çabucak öğrendiği şeylerden çok daha fazlasını biliyordu. Sonra Luke, Bridget Conway yanında oturduğu ve dikkatle kendisini dinlediği için de sıkılıyordu.

Ama neyseki rahip Alfred Wake'i daha ziyade eski Roma kalıntıları ilgilendirmekteydi. Luke bunu öğrenince

derin bir nefes aldı. Rahip, şefkatle orta çağ folkloru ve büyücülük hakkında fazla birşey bilmediğini itiraf etti. Tabiî Ashe köyünün tarihçesiyle ilgili bazı şeyler öğrenmişti. Luke'u, Cadıların toplandığı iddia edilen küçük tepeye götürebileceğini de söyledi. Fakat bu konuda özel bir bilgisi yoktu.

İçin için iyice rahatlamış olan Luke, hayal kırıklığına uğramış gibi bir tavırla, «Yazık...» diye mırıldandı. Ondan sonra da ölümle ilgili batıl inançlar hakkında sorular sormaya başladı.

Mr. Wake, usulca başını salladı. «Korkarım bu âdetleri en son ben duyarım. Cemaat, dinimizle ilgili olmayan, paganca şeyleri benden gizlemek için elinden gelen her şeyi yapar.»

— «Orası öyle tabiî.»

— «Buna rağmen köyde batıl inançtan bol bir şey olmadığını da sanıyorum. Bu civardakiler bu bakımdan bir hayli geriler.»

Luke, bütün cesaretini topladı. «Miss Conway'e son zamanlarda ölenlerin adlarını hatırlayıp hatırlamadığını sordum. Bu şekilde istediğim kadar bilgi edinebileceğimi sanıyorum. Her halde bana ölenlerin bir listesini verebilirsiniz. Ben de bunun içinden işime gelecekleri seçerim.»

— «Evet, evet, bu mümkün. Yardımcım Giles bu konuda size yardım edebilir. Kendisi sağırdır ama çok da iyi bir insandır. Durun bakayım... Son zamanlarda hakikaten çok kişiyi kaybettik... Çetin bir kış ve sonra tehlikeli bir bahar sebep oldu buna... Ayrıca bir çok kaza da olduğunu söylemeliyim. Galiba köydekilerin şansı döndü.»

Luke, «Bazan şanssızlık devam etti mi,» diye başını salladı. «Köylüler bunu bir kimseye atfederler.»

— «Evet, evet... Eski Yunus hikâyesi... Fakat köye yabancılar geldiğini sanmıyorum. Yani dikkati çekecek birileri... Ayrıca kulağıma köylülerin bir kimseyi

uğursuz bulduklarına dair bir dedikodu da gelmedi. Ama demin de dediğim gibi her halde böyle bir şeyi bana söylemeye cesaret de edemezler... Kim.. Durun bakayım... Son zamanlarda Doktor Humbleby'le zavallı Lavinia Fullerton'u kaybettik... Doktor Humbleby çok iyi bir adamdı.»

Bridget, atıldı. «Mr. Fitzwilliam, doktorun bir ahbabını tanıyor.»

— «Ya, öyle mi? Çok acı bir olay bu. Hepimiz de bu kaybı derinden hissedeceğiz. Doktorun bir çok dostu vardı.»

Luke, «Ama düşmanları da olması lâzım,» dedi. «Bu sözleri arkadaşımdan duyduklarıma dayanarak söylüyorum.»

Rahip, içini çekti. «Doktor, daima düşüncelerini açıkça söyleyen, biraz da karşısındakinin hislerine aldırmayan bir adamdı.» Başını salladı. «Tabiî böyle şeyler insanları sinirlendirir. Fakat fakir halk kendisini çok severdi.»

Luke, kayıtsızca mırıldandı. «Biliyor musunuz, bence hayatta karşılaştığımız en dayanılamayacak gerçeklerden biri şu: muhakkak her ölüm başka birinin işine yarıyor. Tabiî bununla yalnız paraca kazancı, mirası kasdetmiyorum.»

Rahip, düşünceli düşünceli başını salladı. «Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Ölüm ilânlarında bir kimsenin ölümüne bir çok kişinin üzüldüğünü okuyoruz. Ama korkarım bu nadir olarak gerçeğe uygun oluyor. Doktor Humbleby olayında da — onun ölümü yardımcısı Doktor Thomas'ın çok işine yarayacak.»

— «Neden?»

— «Anladığıma göre Thomas iyi bir doktor. Zaten Humbleby de bunu daima söylerdi. Fakat genç adam burada fazla ilerliyemiyordu. Kuvvetli bir kişiliğe sahip olan Doktor Humbleby kendisini daima gölgede bırakıyordu sa-

nırım. Onun yanında Thomas silik ve renksiz kalıyordu. Dr. Thomas, hastalarının üzerinde iyi bir etki yaratmıyordu yani. Bu yüzden endişeleniyordu sanırım. Tabiî bu da durumu daha kötüleştiriyordu. Dr. Thomas, büsbütün sinirleniyor, hastaların yanında âdeta dili tutuluyordu... Açıkçası Dr. Thomas'ın Humbleby'nin ölümünden sonra şaşılacak kadar değiştiğini farkettim. Daha şahsiyet sahibi şimdi. Daha sakin. Yanılmıyorsam genç adam artık kendisine güvenebiliyor. Yanılmıyorsam, Dr. Humbleby'le Thomas daima aynı fikirde değillerdi. Thomas, tedavide yeni usullerin tatbikine taraftardı. Humbleby ise eski metotlardan vaz geçmeyi istemiyordu. Bu yüzden ve daha gizli bir sebepten dolayı Humbleby'le Thomas zaman zaman münakaşa ederlerdi. Neyse neyse... Dedikoduya başlamayalım.»

Bridget, usulca, fakat kelimelere basa basa, «Fakat yanılmıyorsam Mr. Fitzwilliam sizin dedikodu yapmanızı istiyor,» dedi.

Luke, genç kıza endişeyle, çabucak bir göz attı.

Rahip Wake, şüpheyle başını salladı. Sonra da sözlerine önem verilmemesini istermiş gibi hafifçe gülümseyerek, konuşmasına devam etti. «Korkarım insan komşularının işleriyle haddinden fazla ilgilenmeye alışıyor. Doktor Humbleby'in bir kızı var: Rose Humbleby, hakikaten pek güzel. Onun için Dr. Geoffrey Thomas'ın ona âşık olmasına şaşmamak lâzım. Tabiî Dr. Humbleby'nin düşüncelerine de hak vermek lâzım. Rose çok genç. Bu köyde bir münzevi gibi yaşıyor. Başka erkeklerle tanışma fırsatını da bulamıyor.»

— «Dr. Humbleby, Thomas'ın kızıyla evlenmesine razı olmadı mı?»

— «Olmadı ya. Buna şiddetle karşı çıktı. İkisinin de çok genç olduklarını söyledi. Tabiî gençler kendilerine böyle birşey söylenmesine fena halde kızarlar. Bu yüzden iki adamın arasına soğukluk girdi. Hem de belirli bir şe-

kilde. Fakat Humbleby'nin ölümünün Dr. Thomas'ı çok sarstığından da eminim.»

— «Lord Easterfield bana onun septisemi'den öldüğünü söyledi.»

— «Evet. Elindeki küçücük bir çizik mikrop kapmış. Doktorlar meslekleri icabı büyük tehlikelerle karşılaşıyorlar, Mr. Fitzwilliam.»

Luke, «Hakikaten öyle,» diye cevap verdi.

Mr. Wake, birdenbire irkildi. «Korkarım ilgilendiğiniz konudan bir hayli uzaklaştık. Ben dedikodu meraklısı bir ihtiyarım. Pagan ölüm âdetleri ve son zamanlarda aramızdan ayrılan dostlarımızdan bahsediyorduk... Bunların arasında Lavinia Fullerton var. Pek iyi bir kadındı o. Sonra o zavallı kız — Amy Gibbs yani. Onun ölümünde sizi ilgilendirecek taraflar olabilir, Mr. Fitzwilliam. Bazıları kızın intihar ettiğinden şüphelendiler. Bu tip ölümlerle ilgili acayip ayinler yapıldığını da biliyorum. Kızın bir halası var. Ama korkarım o da pek fazla güvenilecek bir kadın değildir. Yeğenini de fazla sevmezdi. Fakat kendisi bir hayli gevezedir.»

Luke, «İşte bu işime yarar,» dedi.

— «Sonra Tommy Pierce de öldü. Bir zamanlar kilise korosunda şarkı söylerdi. Melek gibi de bir sesi vardı. Fakat diğer bakımlardan korkarım meleklerle hiç ilgisi yoktur. Sonunda onu kilise korosundan atmak zorunda kaldık. Zira diğer çocukların da yaramazlık etmelerine sebep oluyordu. Zavallı... Korkarım kendisini pek seven yoktu. Ona postahanede iş bulduk. Telgrafları dağıtacaktı. Fakat oradan da kovuldu. Bir ara avukat Mr. Abbot'un yanında çalıştı. Ama orada da tutunamadı. Bazı gizli kâğıtları karıştırmaya kalktığı için kendisini attılar. Sonra — bir süre Ashe malikânesinde çalıştı. Öyle değil mi, Miss Conway? Bahçıvana yardım ediyordu. Fakat son derece küstah olduğu için sonunda Lord Easterfield onu kovmak

zorunda kaldı. Tommy'nin zavallı annesine çok acıyorum. Pek çalışkan, iyi bir kadıncağızdır o. Miss Flete, çocuğa acıdığı için Tommy'e iş de bulduydu. Cam temizleme işi. Lord Easterfield önce buna itiraz etti. Sonra da razı oldu. Keşke razı olmasaydı.»

— «Neden?»

— «Çünkü çocuk iş sırasında öldü. Kütüphanenin üst camlarını siliyordu. Budalaca bir oyuna kalktı. Pencerenin kenarında dansa başladı. Sonra da dengesini kaybetti. Veya başı döndü. Aşağı yuvarlandı. Fecî bir olaydı bu. Tommy, kendisine geldi ve hastaneye kaldırıldıktan bir kaç saat sonra öldü.»

Luke, ilgiyle sordu. «Onun düştüğünü gören oldu mu?»

— «Hayır. Tommy, evin ön tarafında değil, bahçeye bakan kısımdaydı. Anlaşıldığına göre çocuğu düştükten yarım saat sonra buldular.»

— «Kendisini kim buldu?»

— «Miss Lavinia Fullerton... Hani demin bahsettiğim yaşlı hanım. Ne yazık ki o da geçenlerde araba kazasında öldü... Zavallı Miss Fullerton, Tom'un olayı onu çok sarsmıştı. Bazı çiçeklerden koparıp daldırmak için izin almıştı. Bahçeye girince Tommy'nin düştüğü yerde yattığını gördü.»

Luke, düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Hoşa gitmeyecek bir şey bu... Miss Fullerton muhakkak şok geçirdi...» İçin için de ilâve etti. «Sandığımızdan daha büyük bir şok.»

Bridget, atıldı. «Tommy iğrenç ve hain bir çocuktu. Öyle olduğunu siz de biliyorsunuz, Mr. Wake. Kedilere, yavru sokak köpeklerine işkence etmekten çok hoşlanırdı. Kendisinden küçük çocukları çimdikler dururdu.»

— «Biliyorum, biliyorum...» Rahip kederle başını salladı. «Fakat Miss Conway bildiğiniz gibi bazan zalimlik karaktere değil de, kafanın, hayal gücünün çok ağır olgun-

laşmasına bağlıdır. Meselâ çocuk kafalı bir adamı alın. Her halde bu kimse kendisinde bir delinin hainliğinin olduğunun farkında bile değildir. Bence bugün dünyadaki hainlik ve budalaca zalimliğin sebebi, bazı kafaların olgunlaşmamış olması. İnsan çocukça şeyleri bir tarafa bırakmalı—» Başını sallayarak, ellerini açtı.

— «Evet, haklısınız...» Bridget'in sesi birdenbire boğuklaşmıştı. «Ne demek istediğinizi anlıyorum. Çocuk kalmış bir insan dünyanın en korkunç yaratığıdır.»

Luke Fitzwilliam, «Acaba Bridget kimi kasdediyor?» diye düşünmekten kendisini alamadı.

* * *

5

Mr. Wake, kendi kendine bir kaç isim daha mırıldandı.

— «Durun bakayım... Zavallı Mrs. Bose... İhtiyar Bell... Elkins'lerin çocuğu.. Ve Harry Carter... Onların hepsi de benim kiliseme mensup değillerdi. Mrs. Bose'le Carter, başka mezheptendiler... Marttaki o soğuk dalgası en sonunda zavallı ihtiyar Ben Stanbury'i aramızdan aldı. Doksan iki yaşındaydı o.»

Bridget, «Amy Gibbs, nisanda öldü,» dedi.

— «Evet, zavallı kız... Üzülecek bir yanlışlıktı o.»

Luke başını kaldırdı ve Bridget'in kendisini dikkatle süzdüğünü farketti. Genç adam, hafif bir öfkeyle, «Bu işte anlıyamadığım bir şeyler var,» diye düşündü. «Üstelik bu Amy Gibbs adlı kızla da ilgili.»

Rahiple vedalaşarak, dışarı çıktıkları zaman genç adam, Bridget'e, «Amy Gibbs kim ve neydi?» diye sordu.

Bridget, uzun bir sessizlikten sonra cevap verdi. «Amy, şimdiye kadar gördüğüm hizmetçilerin en beceriksiziydi...» Luke, kızın sesinde hafif bir soğukluk olduğunu farketti.

— «Amy bu yüzden mi kovuldu?»

— «Hayır... Kız, geceleri geç vakte kadar dışarıda kalır, bir gençle dolaşır dururdu. Gordon'un ahlâk konusunda geri kafalı bir adam olduğunu söylemeliyim. Onun kafasında günah ancak gece on birden sonra işlenir. Bu yüzden Amy'i kovdu. Kız da ona küstahca bir takım lâflar söyledi.»

Luke, «Öksürük şurubu yerine yanlışlıkla şapka boyasını içen Amy'di değil mi?» dedi.

— «Evet.»

Luke, mırıldandı. «Budalaca bir yanlışlık bu.»

— «Hem de çok budalaca.»

— «Amy, aptal mıydı?»

— «Hayır. Bilâkis. Çok zekiydi.»

Luke, yan gözle Bridget'e baktı. Genç adam, biraz şaşırmıştı. Kız, sakin bir tavırla, hattâ kayıtsızca konuşuyordu. Fakat Luke, Bridget'in açıklamadığı bir takım şeyler düşündüğünü de seziyordu.

Aynı anda genç kız, şapkasını çıkararak kendisini neşeyle selâmlayan bir adamla konuşmak için durakladı. Onunla bir iki kelime konuştuktan sonra da adamı Luke'la tanıştırdı. «Bu kuzenim Mr. Fitzwilliam. Kendisi Ashe malikânesinde kalıyor. Buraya kitap yazmaya geldi. Luke, bu da avukat Mr. Abbot.»

Luke, Mr. Abbot'a ilgiyle baktı. Tommy Pierce'i tutan avukat buydu demek. Mr. Abbot, alışılagelmiş avukatlara hiç benzemiyordu. Ne zayıf, ne kuru, ne ufak tefek, ne de yaşlıydı. Bilâkis, kırmızı yüzlü iri yarı bir adamdı Mr. Abbot. Arkasına tvid bir elbise giymişti. Gayet neşeli ve konuşkandı. Gözlerinin etrafında ufak kırışıklar vardı. Bu gözler insanın ilk anda sandığından daha

zeki ve kurnazdı. «Demek kitap yazıyorsunuz? Roman mı?»

Bridget, «Folklor,» dedi.

Avukat, başını salladı. «O halde tam yerine geldiniz. Bu köy hakikaten pek ilgi çekicidir.»

Luke, başını salladı. «Bana da öyle söylediler. Her halde bu konuda siz de bana yardım edebilirsiniz. Muhakkak ki eski, acayip anlaşmalara rastlamışsınızdır. Veya eskiden kalma garip âdetlerin farkına varmışsınızdır.»

— «Doğrusu bunu pek bilmiyorum. Belki — belki...»

— «Burada hayaletli ev filân yok mu?»

— «Hayır. Böyle bir şey duymadım.»

Luke, gülümsedi. «Tabiî çocuklarla ilgili batıl inançları da unutmayalım. Meselâ bir erkek çocuk, feci bir şekilde ölmüşse, onun hayaletinin daima ortalıkta dolaştığına inanılır. Ama kız çocuklar konusunda böyle bir şey yoktur. Çok ilgi çekici değil mi?»

Mr. Abbot, «Hakikaten öyle,» dedi. «Böyle bir şeyi şimdiye kadar duymamıştım.»

Bunu Luke uydurduğuna göre avukatın duymamış olmasına da şaşmamak lâzımdı.

Genç adam, «Galiba bir ara burada Tommy adında bir çocuk varmış...» diye mırıldandı. «Adı Tommy mi neymiş? Bir ara sizin büronuzda çalışmış. Zannedersem onun hayaletinin de geceleri etrafta dolaştığına inanılıyor.»

Mr. Abbot'un kırmızı suratı hafifçe morardı. «Tommy Pierce'den mi bahsediyorsunuz? Onun kadar sinsi, terbiyesiz ve küstah bir yaratık daha olamazdı. Tommy'nin hayalini kim görmüş? Nasıl bir hikâye bu?»

Luke, «Böyle şeyleri kesin olarak öğrenmek çok güç tabii,» diye cevap verdi. «Kimse olaydan açık açık bahsetmiyor. Sadece bazı fısıltılar kulaktan kulağa dolaşıyor.»

— «Evet, evet, anlıyorum...»

Luke, konuyu ustalıkla değiştirdi. «Asıl konuşmam

lâzım gelen köyün doktoru. Fıkaraları tedavi ederken her halde bir sürü şey duyuyordur. Batıl inançlar... Muskalar... Hattâ aşk iksirleri...»

— «O halde gidip Dr. Thomas'la konuşun. İyi bir adamdır Thomas. Tıptaki bütün yenilikleri de izler. Zavallı ihtiyar Humbleby gibi değildir.»

— «Demek o geri kafalıydı?»

— «Hem de nasıl? Üstelik çok da inatçıydı.»

Bridget, söze karıştı. «Onunla su meselesinde iyice takıştınız değil mi?»

Abbot'un yüzü tekrar morardı. Sert bir sesle, «Humbleby, her türlü ilerlemenin karşısındaydı.» dedi. «Bu plâna da karşıydı. Üstelik benimle konuşurken gayet kaba şeyler söyledi. Lâfını sakınmayan bir adamdı o. Bana söylediği sözlerin bazıları yüzünden aleyhine dava bile açabilirdim.»

Bridget, mırıldandı. «Ama avukatlar hiç bir zaman kanuna baş vurmazlar. Öyle değil mi? Bu konuda çok tecrübelidirler çünkü.»

Abbot, uzun uzun kahkahalarla güldü. Öfkesi birdenbire geçivermişti. «Aferin size, Miss Bridget! Yanıldığınızı pek iddia edemem. Biz avukatlar kanunları gayet iyi biliriz. Hah hah hah hah! Neyse, gideyim artık. Size yardım edebileceğim bir konu varsa bana telefon edin, Mr. — şey—»

Luke, «Fitzwilliam.» dedi. «Teşekkür ederim. Böyle birşey olursa sizi ararım.»

Yollarına devam ederlerken. Bridget ona döndü. «Amy Gibbs hakkında daha fazla bilgi almak istiyorsan, seni birine götürebilirim. O her halde sana yardım edebilir.»

— «Kimmiş o?»

— «Miss Flete. Amy, Ashe malikânesinden ayrıldıktan sonra onun yanına girdi. Öldüğü zaman da oradaydı.»

— «Ya, anlıyorum...» Luke, biraz şaşırmıştı. «Şey... çok teşekkür ederim.»

— «Miss Flete ilerideki evde oturuyor...»

Köy meydanından geçiyorlardı. Bridget ilerideki büyük evi işaret etti. «Orası eskiden Wych konağıydı. Ama artık kütüphane haline sokuldu.»

Kütüphanenin yanında küçücük bir ev vardı. Büyük binanın yanında bir bebek gibi duruyordu bu. Kapının önündeki basamaklar göz alacak kadar beyazdı. Pirinç tokmak pırıl pırıl, pencerelerdeki beyaz perdeler kolalı ve tiril tirildi. Bridget, küçük bahçe kapısını iterek içeri girdi. Aynı anda evin kapısı açılarak yaşlı bir kadın dışarı çıktı.

Luke, «Tam köylerde rastlanılan tipik ihtiyar kızlardan,» diye düşündü.

Zayıf kadın, çizgili bir etekle ceket giymişti. Gri ipek buluzunun yakasında da bir broş vardı. Fötr şapkasını biçimli başına tas gibi geçirmişti. Miss Flete. Yüzü gayet tatlı ifadeli, kelebek gözlüklerinin arkasından parlayan gözleri de zekâ doluydu.

Bridget, «Günaydın, Miss Flete,» dedi. «Bu, Mr. Fitzwilliam.» Luke eğilerek selâm verdi. «Kendisi kuzenim oluyor. Buraya da ölümler, köy âdetleri ve böyle sıkıcı şeyler hakkında bir kitap yazmak için geldi.»

Miss Flete, «Ya..» diye gülümsedi. «Çok ilgi çekici.» Luke'a cesaret vermek istiyormuş gibi bir tavırla tatlı tatlı gülümsedi.

Luke'un aklına Miss Lavinia Fullerton gelmişti.

Bridget, mırıldandı. «Ona Amy hakkında bazı şeyler anlatabileceğinizi düşündüm...» Luke, genç kızın sesinin yine birdenbire ifadesizleşivermiş olduğunu farketti.

Honoria Flete, «Amy hakkında mı?» dedi. Evet... Amy Gibbs hakkında demek?» Luke, yaşlı kadının yüzünde değişik bir ifade belirdiğini gördü. Honoria Flete, düşünceli bir tavırla kendisini tartarmış gibiydi. Sonra kesin bir tavırla başını salladı. Kararını vermişti anlaşılan.

Geri çekilerek, küçük evin holüne girdi. «Lûtfen buyurun. Ben daha sonra da çıkabilirim.» Luke'un itiraza kalktığını görerek, başını salladı. «Hayır, hayır. Zaten önemli bir işim yoktu. Biraz alış veriş yapacaktım.» Küçük misafir odası gayet temizdi. Burası hafifçe lavanta çiçeği kokuyordu. Miss Flete, koltukları işaret ederek, oturmalarını söyledi. Sonra da, «Korkarım ben sigara içmiyorum. Onun için size sigara veremiyeceğim. Ama siz istiyorsanız içebilirsiniz.»

Luke, bunun önemli olmadığını söyledi. Fakat Bridget hemen bir sigara yaktı.

Honoria Flete, kolları oymalı bir koltuğa dimdik oturarak, bir iki dakika misafirini süzdü. Sonra da gözlerini yere dikti. «Zavallı Amy hakkında bir şeyler öğrenmek mi istiyorsunuz? Onun ölümü çok acı oldu. Ben de bir hayli üzüldüm. Ne fecî hataydı o.»

Luke, sordu. «Amy'nin intihar etmiş olması üzerinde de duruldu değil mi?»

Honoria Flete, başını salladı. «Hayır, hayır, buna hiçbir zaman inanamam. Amy, intihar edecek bir kız değildi.»

Luke, açıkça sordu. «O halde nasıl bir kızdı o? Bana onun hakkında bilgi vermenizi rica edeceğim.»

Miss Flete, «Aslında Amy iyi bir hizmetçi değildi,» dedi. «Ama son zamanlarda insan fazla ince eleyip sık dokuyamıyor. Bir hizmetçi bulduğuna seviniyor. Amy, işleri iyice şişirirdi. Aklı fikri gezmekteydi. Ama tabiî gençti o. Şimdiki kızlar böyle. Aldıkları paraya karşılık çalışmaları lâzım geldiğini düşünmüyorlar bile.»

Luke, yaşlı kadına hak veriyormuş gibi bir tavır takındı. Honoria Flete, konuyu genişletmeye devam etti. «Amy, etrafın hayranlığını uyandırmaya meraklıydı. Kendisini bir hayli beğenirdi. Mr. Sorty — kendisinin bir antikacı dükkânı var ama aslında o hakiki bir 'centilmen'dir — Mr. Sorty, biraz sulu boya resim yapar. Bir ara Amy'nin de

bir iki portresini yaptı sanırım. O zaman kızın burnu da büyüdü. Başladı nişanlısı Ham Harvey'le kavgaya. Harvey, garajda çalışıyor. Amy'i de çok seviyordu o..» Honoria Flete, bir an durdu. Sonra da sözlerine devam etti. «O geceyi hiçbir zaman unutamıyacağım. Amy, biraz hastaydı. Durmadan öksürüyordu. Kız, o incecik ucuz naylon çoraplardan, kâğıt gibi tabanlı topuklu ayakkabılardan çok hoşlanırdı. Bu yüzden de soğuk almıştı tabiî. Hattâ o akşam üzeri doktora da gitti.»

Luke, çabucak sordu. «Dr. Humbleby'e mi? Yoksa Dr. Thomas'a mı?»

— «Doktor Thomas'a. Doktor, Amy'e öksürük şurubu vermişti. Kız, elinde şişe eve geldi. Zararsız bir ilâçtı bu sanırım. Herkesin içtiği öksürük şuruplarından. Amy o gece erkenden yattı. Fakat gece bire doğru o korkunç gürültü başladı. Amy boğuluyormuş gibi sesler çıkarıyor, bağırıyordu. Kalkarak, odasına gittim. Fakat kız kapıyı içeriden kilitlemişti. Seslendim, bağırdım fakat cevap alamadım. Ahçı da yanımdaydı. İkimiz de fena halde şaşırdık, korktuk. Nihayet, aşağıya inerek ön kapıya gittik. Neyseki o sırada bizim polis Reed geçiyordu. Hemen ona seslendik. Reed, evin arka tarafına geçerek garajın damına tırmandı. Amy'nin penceresi açık olduğu için de oradan kolaylıkla içeri girdi. Kapıyı açtı. Zavallı Amy'nin hali korkunçtu. Ama onu kurtaramadılar. Amy, bir kaç saat sonra hastanede öldü.»

Honoria Flete, sustu. Bir kedininkini andıran zeki gözleriyle Luke'a baktı. Genç adam, bu bakışlarda gizli bir mâna olduğunun farkındaydı. Luke, «Hikâyenin bir kısmını bilhassa atladı,» diye düşündü. «Üstelik bilmediğim bir sebepten benim bunu farketmemi de istiyor.»

Bir sessizlik oldu. Uzun ve oldukça sıkıntılı bir sessizlik. Luke, kendisini birdenbire rolünü unutmuş bir aktör gibi hissediyordu. Nihayet şaşkın şaşkın mırıldandı. «Siz Amy'nin intihar etmediğinden eminsiniz demek?»

Miss Flete, hemen, «Tabiî eminim,» diye cevap verdi. «Eğer Amy intihara karar verseydi, her halde bir zehir alırdı. O boya şişesi yıllardan beri yanındaydı sanırım. Ayrıca demin de söylediğim gibi Amy intihar edecek bir kız değildi.»

Luke, açık açık, «O halde siz ne düşünüyorsunuz?» dedi.

Honoria Flete, hemen, «Bunun üzülecek bir olay olduğunu,» dedi. Sonra da dudaklarını büzerek ısrarla Luke'a baktı.

Luke, «Bu kadın ne söylememi bekliyor?» diye düşündü. «Şimdi ne demem lâzım?» Genç adam, ümitsizliğe kapıldığı sırada başka bir hâdise oldu. Bir kedi dışarıdan kapıyı tırmalayarak, şikâyet dolu bir sesle miyavladı. Miss Flete, hemen ayağa fırladı. Gidip kapıyı açtı. İçeriye portakal rengi harikulâde bir Acem kedisi girdi. Duraklayarak, azametle Luke'u süzdükten sonra Miss Flete'in koltuğunun kenarına sıçradı. Yaşlı kadın tatlı bir sesle, «Pooh'cuğum...» dedi. «Pooh'cuğum, sabahtan beri neredeymiş?»

Luke, hafifçe irkildi. Pooh adlı Acem kedisinden bahsedildiğini bir yerde duymuştu. Ama nerede? «Çok güzel bir kedi bu. Onu küçükten mi büyüttünüz?»

Honoria Flete, başını salladı. «Hayır. Kedi eski bir arkadaşımındı. Lavinia Fullerton'un... Zavallıcığı o korkunç otomobillerden biri çiğnedi. Tabiî ben de Pooh'nun yabancıların yanına gönderilmesine dayanamazdım. Lavinia buna çok üzülürdü her halde. O bu kediye tapardı. Pooh çok güzel bir hayvan değil mi?»

Luke, hayran hayran kediye baktı. «Hakikaten öyle.» Sonra uzandı.

Honoria Flete, «Kulaklarına dikkat edin,» dedi. «Son zamanlarda ağrıyor onlar.»

Luke, kediyi ihtiyatla okşamaya başladı. Bridget ise ayağa kalkmıştı. «Artık gitmemiz lâzım.»

Miss Flete, Luke'un elini sıktı. «Belki çok geçmeden sizinle tekrar görüşürüz.»

Luke, neşeyle cevap verdi. «Tabii, tabii.»

Genç adama, yaşlı kadın biraz şaşırmış ve hayal kırıklığına uğramış gibi geliyordu. Honoria Flete, çabucak Bridget'e bir göz attı. Bakışlarıyla kıza bir sual sorar gibiydi.

Luke, «İkisinin arasında bir anlaşma var sanki,» diye düşündü. «Buna ben dahil değilim.» Bu durum genç adamı sinirlendirdi. Fakat Luke sonra işin iç yüzünü öğreneceğine dair kendi kendisine söz verdi.

Miss Honoria Flete de onlarla birlikte dışarı çıktı. Luke bir iki dakika kapının önündeki basamaklarda durarak köyün yeşil meydanına ve ördeklerin yüzdüğü küçük su birikintisine baktı.

Sonra da, «Neyse,» dedi. «Şehirlerin o lüzumsuz etkisi burada görülmemiş.»

Honoria Flete'in yüzü aydınlanıverdi. Kadın, heyecanla, «Hakikaten öyle,» diye bağırdı. «Burası çocukluğumda hatırladığım gibi. Biz o zamanlar Wych konağında otururduk. Fakat babam ölüp, konak ağabeyime kalınca o orada oturmayacağını söyledi. Zaten konakta oturması çok masraflı olacaktı. Halbuki o kadar paramız yoktu. Onun için Wych satılığa çıkarıldı. Bir müteahhit konağı almaya kalktı. Binayı yıkıp, yerine küçücük evler yapacaktı sanırım. Neyseki işe Lord Easterfield karıştı. Konağı aldı ama onu yıktırmadı. Binayı kütüphane ve müze haline soktu. Konağın hemen hiç bir tarafına da dokunmadı. Ben haftada iki gün kütüphanede çalışıyorum. Tabiî para almıyorum bu iş için. Bilmezsiniz eski evimde çalışmak ve orasını kimsenin yıkmayacağını bilmek beni ne kadar memnun ediyor. Orası tam müze ve kütüphaneye uygun bir yer. İleride bir gün küçük müzemizi gezmelisiniz, Mr. Fitzwilliam. İçeride köyle ilgili güzel şeyler var.»

— «Bilhassa gelip müzeyi gezeceğimden emin olabilirsiniz, Miss Flete.»

Honoria Flete, mırıldandı. «Lord Easterfield, Ashe köyünün kurtarıcısı sayılır. O olmasaydı ne yapardık bilmem? Bazı kimselerin nankörlüğü beni çok üzüyordu.»

Susarak, dudaklarını büzdü. Luke, ihtiyatlı davranarak, kadına sual sormadı. Tekrar vedalaştılar.

Küçük bahçe kapısından çıkınca Bridget, «Araştırmalarına devam etmek istiyor musun?» diye sordu. «Yoksa nehrin yanındaki yoldan eve dönelim mi? O taraf çok güzeldir.»

Luke, hemen cevap verdi. «Nehrin yanındaki yoldan eve dönelim.» Genç adam, Bridget yanında oturur ve kendisini dinlerken başkalarını kolaylıkla sorguya çekemiyeceğini anlamıştı.

Ana yoldan ilerlediler. En sondaki evin önünde eski tip yaldızlı harflerle yazılmış bir levha vardı:

«Antikalar.»

Luke duraklayarak, pencerelerden birinden loş dükkânın içine baktı. «Şuradaki tabak pek güzel. Onun halalarımdan birinin hoşuna gideceğinden eminim. Acaba tabak kaça?»

— «İçeri girip soralım mı?»

— «Zahmet olmazsa. Antikacıları dolaşmayı çok severim. Bazan insan güzel şeyler bulur. Üstelik bunları ucuza da alır.»

Bridget, istihzayla, «Burada öyle kelepir bulacağını sanmıyorum,» diye cevap verdi. «Sorty dükkânındaki eşyaların kıymetini iyi biliyor sanırım.»

Kapı açıktı. Holde üstlerine porselen ve madeni eşyalar konulmuş olan sandalyeler. kanapeler ve komotlar vardı. Luke soldaki odaya girerek beğendiği o tabağı aldı. Aynı anda dipte Kraliçe Ann stili bir yazı masasının başında oturmakta olan bir adam ayağa kalkarak ona doğru geldi.

— «Ah, sevgili, Miss Conway. Sizi gördüğüme ne kadar sevindiğimi bilemezsiniz.»

— «Günaydın, Mr. Sorty.»

Kızıl kahve rengi elbiseler giymiş olan Mr. Sorty zayıf, uzun siyah saçlı, genç bir adamdı. Uzun, uçuk renkli bir yüzü vardı. Bridget Luke'u tanıştırınca hemen ona doğru döndü.

— «Hakiki İngiliz porseleni bu. Tabak çok güzel değil mi? Burada çok güzel parçalar var. Onları satmayı bayağı istemiyorum. Daima küçük bir köyde yaşamayı ve güzel bir antikacı dükkânım olmasını arzu ettim. Ashe, fevkalâde bir yer. Buraya tam mânasiyle geçmiş yüz yıllara mahsus bir hava hâkim.»

Bridget, mırıldandı. «Sanatkâr anlayışı...»

Sorty, genç kıza dönerek, uzun beyaz parmaklı ellerini salladı. «Aman o korkunç kelimeyi kullanmayın, Miss Conway. Ben sadece bir esnafım. İşte o kadar.»

Luke, «Fakat siz aslında sanatkârsınız değil mi?» diye sordu. «Yani sulu boya resimler yapıyorsunuz sanırım. Miss Honoria Flete bize Amy Gibbs adlı kızın sulu boya resimlerini yaptığınızdan bahsetti.»

— «A, Amy'nin mi?» Sorty bir adım geriledi. Çarptığı bira bardağı hafifçe sallandı. «Onun resmini mi yapmışım? Ah, her halde öyle...» O eski sakin hali pek kalmamış gibiydi.

Bridget, «Amy güzel bir kızdı,» dedi.

Fakat Mr. Sorty, kendisini toplamıştı. «Ah, o fikirde misiniz? Ben daima onun pek bayağı olduğunu düşünürdüm...» Luke'a döndü. «Eğer porselenle ilgileniyorsanız, size bir kaç kuş biblosu gösterebilirim.»

Luke, kuşlarla biraz ilgilendi. Sonra da adama tabağın fiatını sordu. Sorty, bir rakam söyledi. Luke o zaman güldü. «Teşekkür ederim... Sizi tabağınızdan ayırmamak daha doğru olacak.»

Sorty de gülümsedi. «Satış yapmadığım zaman içim

ne kadar rahatlar bilemezsiniz. Ne budalalık değil mi? Buraya bakın. Fiatı bir sterlin indirebilirim. Halinizden porselenden anladığınız belli. Böyle şeylerden hoşlanıyorsunuz. Bu da benim için çok önemli. Neticede burası da bir dükkân.»

Luke, başını salladı. «Hayır, teşekkür ederim.»

Sorty, onlarla birlikte dükkânın kapısına kadar gitti. Luke, Bridget'le uzaklaşırken, genç kıza usulca, «Bu Sorty acayip bir adam,» diye fısıldadı.

Bridget, «O büyüyle uğraşıyor, sanırım,» dedi. «Tabiî Şeytanla ilgili ayinler yapmıyor ama sihire meraklı. Tabiî bu köyün şöhretinin de yardımı oluyor.»

Luke, beceriksizce bir tavırla, bağırdı. «Sahi mi? O halde o tam aradığım adam. Keşke onunla bu konuyu konuşsaydım.»

Bridget, «Demek öyle düşünüyorsun,» dedi. «O hakikaten bu konuları iyi biliyor zannederim.»

Luke, endişeyle mırıldandı. «Başka gün gelip onunla konuşurum.»

Bridget cevap vermedi. Artık köyden çıkmışlardı. Genç kız, bir keçi yoluna saptı. Bir müddet ilerlediler ve nihayet nehrin kıyısına çıktılar. Yürürken ufak tefek, pos bıyıklı bir adamın yanından geçtiler. Adam boğuk bir sesle etrafında koşuşan üç buldog köpeğine seslenip duruyordu.

— «Neron, buraya gel!... Nelly, bırak onu! At onu diyorum sana!.. Augustus —Augustus—» Duraklayarak, şapkasını çıkarıp Bridget'e selâm verdi. Luke da merakla baktıktan sonra adam tekrar köpeklerine seslenerek yoluna devam etti.

Luke, «Binbaşı Horton ve buldog köpekleri değil mi?» dedi.

— «Tamam.»

— «Galiba bu sabah Ashe köyünün bütün ileri gelenlerini gördük?»

— «Hemen hemen...»

Luke, içini çekti. «Bana dikkati fazla çekiyormuşum gibi geliyor...» Arkadaşı Jimmy Loring'in sözlerini hatırlayarak, hafifçe gülümsedi. «İngiliz köylerinde yabancılar hemen farkediliyor sanırım.»

Bridget, «Horton da merakını saklamak lüzumunu duymadı,» diye cevap verdi. «Sana fazla dikkatle baktı.»

— «Orası öyle...»

Bridget, birdenbire, «Nehrin kıyısında biraz oturalım mı?» diye sordu. «Vaktimiz bol.»

Devrilmiş bir ağaç kütüğünün üzerine yerleştiler. Bridget, «Biliyor musun,» dedi. «Horton'un öyle aksi, öyle çaçaron bir karısı vardı ki... Adamcağıza yapmadığını bırakmazdı.»

— «Zavallı...»

— «Halbuki Binbaşı Horton ona daima nezaketle muamele ederdi. Bir 'centilmen' olduğunu hiç bir zaman unutmazdı. Kadının parası vardı. Bilhassa herkesin içinde bundan bahsetmekten hiç kaçınmazdı. Açıkçası adamın kadını bir gün baltayla neden öldürmediğine hâlâ şaşarım.»

— «Anlaşılan köydekiler de kadını pek sevmiyorlardı.»

— «Mrs. Horton'dan herkes nefret ederdi. Gordon'a hakaret eder bana ise emirler vermeye kalkardı. Nereye giderse gitsin, muhakkak herkesin asabına dokunacak bir şey yapardı.»

— «Anladığıma göre müşfik Tanrı onu ortadan kaldırmış.»

— «Evet. Mrs. Horton bir yılı önce had gastritten öldü. Kadının kocasına, Doktor Thomas'a ve iki hemşireye yapmadığı kalmadı. Ama sonunda öldü gitti. O can verir vermez de buldogların keyifleri yerine geldi.»

— «Zeki hayvanlar...»

Bir sessizlik oldu. Bridget, dalgın dalgın uzun otları

koparıyordu. Luke ise kaşlarını çatmış, görmeyen gözlerle karşı kıyıya bakıyordu. Yine giriştiği işin acayipliğini hatırlamıştı. «Lavinia Fullerton'un anlattıklarının ne kadarı hakikat, ne kadarı hayaldi?» diye düşünüyordu. «İnsanın her rastladığına bakarak, 'O katil olabilir,' demesi kötü bir şey değil mi? Çirkin birşey bu... Allah kahretsin... Polislik damarıma işlemiş benim!»

Birdenbire irkilerek daldığı düşüncelerden uyandı. Bridget, o sakin ve tatlı sesiyle, konuşmaya başlamıştı.

— «Luke, sen aslında buraya ne için geldin?»

* * *

6

Luke tam kibritle sigarasını yakmak üzereydi. Bu beklenmedik soru yüzünden eli birdenbire felce uğradı âdeta. Bir iki saniye hiç kımıldamadan durdu. Bu yüzden kibritin alevinden de eli yandı. Genç adam, «Allah kahretsin!» diye homurdanarak kibriti attı. Telâşla elini salladı. Sonra da Bridget'e döndü. «Afedersin. Beni birdenbire fena şaşırttın.» Üzüntüyle hafifçe gülümsedi.

— «Öyle mi?»

— «Evet.» Genç adam, içini çekti. «Neyse... Zeki bir insanın rolüme kanmayacağı, durumu anlayacağı meydandaydı. Her halde folklorla ilgili bir kitap hazırladığıma bir an bile inanmadın?»

— «Seni gördükten sonra bunun imkânsız olduğunu anladım.»

— «Yani bende kitap yazacak kafa yok mu? Beni incitmekten kaçınma. Hakikati olduğu gibi öğrenmem daha doğru olur.»

— «Sen bir kitap yazabilirsin ama bahsettiğin gibi

bir eser de olmaz bu. Eski batıl inançlar, geçmişe geri dönmek! Sen geçmişe fazla önem veren insanlardan değilsin. Hattâ belki geleceğe de aldırmıyorsun. Senin için önemli olan hal.»

— «Hım.. Anlıyorum...» Luke, yüzünü buruşturdu. «Hay Allah! Buraya geldiğimden beri sana bakıp bakıp endişeleniyordum. O kadar zeki bir halin vardı ki.»

Bridget, istihzayla, «Kusura bakma,» diye cevap verdi. «Başka ne bekliyordun?»

— «Şey.. Doğrusu bunu pek düşünmemiştim...»

Fakat genç kız, sakin bir tavırla sözlerine devam etti. «Patronuyla evlenmesinin iyi birşey olacağını düşünebilecek ve fırsatlardan istifadeye çalışacak kadar zeki, çıtıpıtı bir sarışın olduğumu sanıyordun değil mi?»

Luke, şaşkın şaşkın bir şeyler mırıldandı.

Bridget, alaylı bir tavırla ona baktı. «Anlıyorum... Ama zararı yok. Sana kızmış da değilim.»

Luke, en iyi savunmanın saldırı olduğunu bilenlerdendi. Onun için, «Belki buna benzer birşeyler düşündüm», dedi. «Fakat doğrusu bu meselenin üzerinde fazla durmadım.»

Bridget, başını salladı. «Orası muhakkak... Sen bir şeyi görmedikçe onun hakkında kesin karar verenlerden değilsin.» Bir an durdu. «Ashe köyüne neden geldin, Luke?»

İşte yine dönmüş dolaşmış ve ilk soruya gelmişlerdi. Luke, böyle olacağını tahmin de etmişti zaten. Genç adam, son bir iki saniye süresince de karar vermeye çalışmıştı. Başını kaldırdı ve Bridget'le göz göze geldiler. Kendi bakışları sakin ve kararlıydı. Bridget'inki ise zeki ve meraklı. Ayrıca kızın gözlerinde Luke'un ummadığı bir ciddilik de vardı. Genç adam, düşünceli bir tavırla ağır ağır, «Her halde sana başka yalanlar daha uydurmamam çok iyi olur.»

— «Hakikaten öyle.»

— «Fakat hakikat de o kadar — acayip ki. Buraya bak. Sen bu konuda ne düşünüyorsun? Yani buraya neden geldiğimi tahmin edebiliyor musun?»

Bridget, başını salladı. «Evet.»

— «Tahminin nedir? Bunu bana söyler misin? Fikirlerinin bana faydalı olacağını sanıyorum.»

Bridget, usulca, «Zannedersem buraya o kızın ölümü yüzünden geldin,» dedi. «Yani Amy Gibbs'in ölümü yüzünden.»

— «Demek mesele buydu? Yani — kızın adı geçer geçmez sen değişiyordun. Bu yüzden işin içinde bir iş olduğunu düşündüm. Demek buraya Amy Gibbs'in ölümü yüzünden geldiğimi zannettin?»

— «Bir bakıma — evet.»

Luke, susarak kaşlarını çattı. Yanında oturan kız da hiç sesini çıkarmıyor ve yerinden kımıldamıyordu. Genç adamı, daldığı düşüncelerden uyandıracak bir şey yapmıyordu.

Nihayet, Luke kararını verdi. «Ben buraya acayip bir hikâye yüzünden geldim. Garip, hattâ belki de gülünç, melodrama kaçan bir inanç yüzünden. Amy Gibbs'in ölümü de bu meseleyle ilgili. Onun nasıl olduğunu öğrenmeyi istiyorum.»

— «Tahmin etmiştim.»

— «'Hay Allah.' Neden tahmin ettin? Amy'nin ölümünde — senin ilgini çeken ne var?»

Bridget, «Kızın ölümünde bir acayiplik olduğunu düşündüm daima,» diye cevap verdi. «Zaten seni o yüzden Honoria Flete'e götürdüm.»

— «Neden?»

— «Çünkü Miss Flete de öyle düşünüyor.»

— «Ya...» Luke, Honoria Flete'le yaptıkları konuşmayı hatırlamaya çalıştı. Artık o zeki ihtiyar kızın tavırlarının ne mânaya geldiğini anlamıştı. «Demek o da senin fikrin-

de? Amy Gibbs'in ölümünde bir acayiplik olduğunu düşünüyor?»

Bridget, başını salladı. «Evet.»

— «Peki, neden?»

— «Bir kere — şapka boyası yüzünden...»

— «Ne demek 'şapka boyası' yüzünden?»

— «Yirmi yıl önce herkes hasır şapkalarını boyarmış. Bu mevsim pembe bir şapka alırmışın. Gelecek yaza onu koyu maviye boyarmışın. Bir şişe şapka boyasına bakarmış bu. Sonra bir şişe daha ve siyah bir hasır şapka... Fakat son zamanlarda böyle şeylerle uğraşanlar yok. Hasır şapkalar ucuz. Bunları bir mevsim kullanıyor, sonra da kaldırıp atıyorsun.»

— «Amy Gibbs gibi kızlar da bunu yapabiliyorlar mı?»

— «Şapka boyama işine gelince... Her halde bunu Amy değil, daha ziyade ben yapardım. Öyleleri para biriktirmek peşinde değiller artık... Sonra birşey daha var. Şişedeki kırmızı şapka boyasıymış.»

— «E?»

— «Amy Gibbs'in havuç rengi saçları vardı.»

— «Yani havuç rengi saça kırmızı şapka yakışmaz mı demek istiyorsun?»

Bridget, başını salladı. «Bir kız havuç rengi saçlarının üzerine parlak kırmızı bir şapka giymez. Bir erkek böyle bir şeyi pek farketmez ama—»

Luke, mânalı bir tavırla genç kızın sözünü kesti. «Doğru. Bir erkek böyle bir şeyin farkına varmaz. Uyuyor, — hepsi de birbirine uyuyor.»

Bridget. «Kuzenim Jimmy'nin Scotland Yard'dan acayip arkadaşları vardır,» dedi. «Yoksa sen de...»

Luke, çabucak, «Ben resmen polis değilim,» diye cevap verdi. «Ayrıca Baker sokağında bürosu olan tanınmış bir özel hafiye olduğumu da sanma. Jimmy'nin sana bu ko-

nuda söyledikleri doğruydu. Mayang'da polislik ettim. Sonra işten çekildim. Bu işe burnumu sokmamın sebebi Londra'ya giderken trende olan acayip bir hadise.» Bridget'e, trende Lavinia Fullerton'la yaptığı konuşmayı ve sonra onu Ashe'e gelmeye sürükleyen olayları anlattı. Sözlerini, «Görüyorsun ya,» diye bitirdi. «Acayip bir durum bu! Ben bir adamı arıyorum bir katili. Bu adam Ashe'de oturuyor ve belki de herkesten saygı görüyor. Eğer Lavinia Fullerton, sen ve —adı neydi— Honoria Flete haklıysanız, o zaman Amy Gibbs'i de o adam öldürdü.»

Bridget, mırıldandı. «Anlıyorum...»

— «Tabii bunu bir yabancı da yapmış olabilir. Öyle değil mi?» Yani biri dışarıdan eve girmiştir...»

Bridget, ağır ağır, «Evet, olabilir,» dedi. «Polis Reed, garajın damına çıkarak Amy'nin penceresine tırmanmış. Pencere açıkmış. O pencere biraz yüksekte sanırım. Ama atletik bir adam içeri kolaylıkla girebilirdi.»

— «İçeri girdi diyelim... Ondan sonra ne yaptı?»

— «Öksürük şurubunu alıp, yerine şapka boyasını bıraktı.»

— «Kızın umduğu gibi hareket edeceğini düşünüyordu. Yani uyanıp, şapka boyasını içeceğini... Ondan sonra da herkesin kızın bir hata yaptığını veya onun intihar ettiğini sanacağından emindi.»

— «Evet.»

— «Resmi Soruşturma'da cinayet ihtimali üzerinde durulmadı mı?»

— «Hayır.»

— «Tabii çünkü Soruşturmayı yapanlar erkeklerdi. Öyle değil mi? Şapka boyası meselesinin üzerinde durulmadı mı?»

— «Hayır.»

— «Ama bu senin aklına geldi değil mi?»

— «Evet.»

— «Miss Honoria Flete'in de öyle. Bunu onunla oturup konuştun mu?»

Bridget, hafifçe gülümsedi. «Hayır, hayır. Senin kasdettiğin mânada konuşmadık. Yani açık açık bu meseleden bahsetmedik. İhtiyarın bu konuda şüphelerinin nereye vardığını da bilmiyorum. Zannedersem kadın başlangıçta biraz endişelendi. Sonra da bu gitgide arttı. Honoria Flete çok zekidir. Gençliğinde üniversiteye gitmiş veya gitmek istemiş. Genç bir kızken gayet modernmiş. O köydekilerin çoğu gibi bunak değildir.»

Luke, içini çekti. «Lavinia Fullerton ise biraz bunamıştı sanırım, öyle değil mi? Zaten bu yüzden başlangıçta anlattığı hikâyenin doğru olabileceği aklıma bile gelmedi.»

Bridget, «Ben Lavinia Fullerton'un gayet kurnaz ve zeki olduğunu düşünürdüm,» diye cevap verdi. «Öyle bol bol gevezelik eden o tatlı ihtiyarcıkların çoğu da umulmayacak kadar zekidirler. Sen onun başka isimler verdiğini de söyledin sanırım.»

Luke, başını salladı. «Evet... Önce küçük bir çocuktan bahsetti. Tommy Pierce'den yani. O ismi duyar duymaz hatırladım. Ayrıca Lavinia Fullerton'un o Carter denilen adamdan bahsettiğinden de eminim.»

Bridget, düşünceli düşünceli mırıldandı. «Carter, Tommy Pierce, Amy Gibbs, Doktor Humbleby... Dediğin gibi bu inanılmayacak kadar acaip bir hikâye... Biri onların hepsini birden neden öldürsün? Hepsi de birbirlerinden çok farklı insanlardı.»

Luke, sordu. «Amy Gibbs'i öldürmeyi kim istemiş olabilir? Bunu tahmin edebilir misin?»

Bridget, başını salladı. «Hayır.»

— «Ya şu Carter denilen adam? Sahi, o nasıl öldü?»

— «Nehire yuvarlanıp boğuldu. Adam evine gidiyordu. Hava sisliydi, Carter de bir hayli sarhoştu. Nehrin üzerindeki köprünün sadece bir tarafında parmaklık vardır.

Herkes adamın ayağının kaydığını ve bu yüzden nehire düştüğüne kanaat getirdi.»

— «Fakat Carter'i biri itmiş de olabilirdi. Öyle değil mi?»

— «Tabii.»

— «Yine biri, küstah Tommy, kütüphanenin penceresini temizlerken onu içeriden itmiş olabilirdi..»

— «Evet.»

— «Bundan da üç kişiyi hiç kimsenin şüphesini uyandırmadan ortadan kaldırmanın pek kolay olduğu anlaşılıyor.»

Bridget, atıldı. «Ama Lavinia Fullerton şüphelenmiş.»

Luke, «Her halde sana katilin kim olduğunu tahmin edip etmediğimi sormanın bir faydası yok,» dedi. «Ashe köyünde karşılaştığın zaman tüylerinin diken diken olmasına sebebiyet veren bir adam var mı? Veya acayip uçuk gözlü biri? Veya deli gibi kahkahalar atan bir kimse?»

Bridget, «Katilin deli olduğundan eminsin değil mi?» diye mırıldandı.

— «Öyle olduğunu sanıyorum. Katil deli ama çok da kurnaz. Miss Lavinia Fullerton, katilin yeni kurbanına bakarken yüzünde beliren ifadeden bahsetti. Kadının konuşmasından bazan adam seviye bakımından hiç olmazsa onun eşitiymiş gibi geldi. Ama bu sadece bir intiba. Yanılıyor olabilirim tabii.»

— «Her halde haklısın. Konuşma sırasında insanın sezdiği o gizli manâları kâğıda geçirmek imkânsızdır. Fakat insan bu konularda pek hata da yapmaz.»

Luke, «Biliyor musun?» dedi. «Bütün bunları sana anlatınca bayağı rahatladım.»

— «Haklısın. Böylece artık yanımda baskalarıyla konuşurken sıkılmayacaksın. Ayrıca sana yardım edebileceğimi de sanıyorum.»

— «Yardımın benim için çok değerli olacak. Sonuna kadar beni desteklemek niyetinde misin?»

— «Tabii.»

Luke, birdenbire ani bir çekingenlikle, «Ya Lord Easterfield?» diye mırıldandı. «Sence...»

Bridget, kesin bir tavırla, 'Gordon'a birşey söyleyecek değiliz tabii,» dedi.

— «Yani o benim anlattıklarıma inanmaz mı?»

— «Bilâkis, hemen inanır. Gordon'un inanmayacağı şey yoktur. Hikâyen onu bir hayli heyecanlandırır ve bizimki Londra gazetelerinde çalışan on kadar zeki muhabiri köye getirtmeye kalkar. Böyle bir şeye bayılır o.»

Luke, «O zaman durumu Lord Easterfield'e açmaktan kaçınmakta haklısın,» dedi.

— «Evet. Korkarım onun bu şekilde eğlenmesine müsaade edemeyiz.»

Luke, genç kıza baktı. Birşey söyleyecek gibi oldu. Sonra da vazgeçti. Onun yerine kolunu kaldırıp saatine baktı.

Bridget, başını salladı. «Evet. Artık eve gitmemiz lâzım.» Ayağa kalktı. Sanki Luke'un söylemediği o sözler kulaklarında yankılanıyormuş gibi birdenbire aralarında bir soğukluk belirmişti. Eve gidinceye kadar hiç konuşmadılar.

* * *

7

Luke, yatak odasında oturuyordu.

Genç adam öğle yemeğinde Bridget'in halası Mrs. Anstruther tarafından sorguya çekilmiş, kadına Mayang'daki evinin bahçesinde ne gibi çiçekler yetiştiğini anlatmak için elinden geleni yapmıştı. Ayrıca Lord Easterfield'in de hayatı ve başarıları hakkında konferansını dinlemişti.

Neyseki yalnızdı artık...

Genç adam bir kâğıt alarak, buna alt alta bir takım isimler yazdı:

«Doktor Thomas
Mr. Abbot
Mr. Horton
Mr. Sorty
Rahip Wake
Amy'nin nişanlısı
Bakkal, kasap, vs.»

Genç adam, bir kâğıt daha alarak bunun yukarısına, «Kurbanlar» diye yazdı. Onun altına da şunları karaladı.

«Amy Gibbs .... Zehirlendi,
Tommy Pierce .... Pencereden itildi
Harry Carter .... Köprüden yuvarlandı (İlâç mı içirilmişti? Sarhoş muydu?
Doktor Humbleby .... Kan zehirlenmesinden öldü
Lavinia Fullerton .... Araba çarptı.»

Luke, bir an durdu. Sonra ilâve etti.

«Mrs. Bose?
İhtiyar Ben?»

Yine durakladı. Sonra yazdı.

Mrs. Horton?»

Luke, bir sigara yakarak, bir müddet listelerine göz gezdirdi.

Sonra tekrar kalemini eline aldı.

«**Doktor Thomas:** Aleyhindeki noktalar.

Doktor Humbleby'nin ortadan kalkmasını istemiş olabilir. Humbleby'nin ölümü uygun. Yani Thomas, Humbleby'i ilmi usulde mikropla öldürmüş olabilir.

Amy Gibbs ise öldüğü gün ona gitmiş. Öksürük şurubu almış. Thomas'la Amy arasında birşey var mıydı? Kız adama şantaj mı yapıyordu?

Tommy Pierce? Dr. Thomas'la Tommy arasında bilinen bir ilgi yok. Acaba Tommy, Amy'le Thomas arasında bir alâka olduğunu mu biliyordu?

Harry Carter? Doktor Thomas'la arasında bir ilgi olduğu bilinmiyor.

Luke içini çekerek, yeni bir başlık yaptı.

Avukat Abbot: Aleyhindeki noktalar.

Bence bir avukat şüphelenilebilecek bir adamdır. Belki bir peşin hüküm bu. Şahsiyeti: Yani neşesi, candanlığı bir romanda bütün şüphelerin onun üzerinde toplanmasına sebep olurdu. İtiraz: Bu roman değil, hakiki hayat.

Doktor Humbleby'nin öldürülmesi için sebep:

Avukatla doktorun arası iyice açıkmış. Humbleby, Abbot'a karşı çıkmış. Dengesiz bir insan için yeterli bir cinayet sebebi bu. Bu düşmanlığı Lavinia Fullerton da kolaylıkla farketmiştir.

Tommy Pierce: Çocuk, avukatın mahrem kâğıtlarını karıştırırken yakalanmış. Acaba bilmemesi lâzım gelen bir şeyi mi öğrenmişti?

Harry Carter? Aralarındaki ilgi bilinmiyor.

Amy Gibbs? Aralarındaki ilgi meçhul. Şapka boyasını Abbot gibi bir adam farketmemiş olabilir. Eski kafalı o.

Lavinia Fullerton'un öldürüldüğü gün avukat neredeydi?

Binbaşı Horton.

Amy Gibbs, Tommy Pierce veya Carter'le bir ilişkisi olup olmadığı bilinmiyor.

Ya Mrs. Horton? Kadın gastrit değil, arsenik zehirlenmesinden ölmüş olabilir. Diğer cinayetlere de bu sebep oldu belki. Yani adama belki şantaj yapıyorlardı.

P. H. — Mrs. Horton'a Doktor Thomas bakıyormuş. Thomas yine şüpheli durumda.

Mr. Sorty.

Pis herifin biri. Büyüyle uğraşıyor. Kan dökmeye meraklı bir katil olabilir. Amy Gibbs'le ilgisi varmış. Ya Tommy Pierce ve Carter'le? Bu bilinmiyor. Humbleby'le? Belki doktor, Sorty'nin deli olduğunu farketmişti.

Miss Lavinia Fullerton'la ilgisi? Kadın öldürüldüğü gün adam kövden başka bir yerde miydi?

Rahip Wake

Pek imkânı yok. Acaba dini bir fanatik mi? Kendisine

diğerlerinin öldürülmesinin emredildiğini mi sanıyor? Kitaplarda öyle şirin yaşlı rahipler şüpheliler listesinin en başında gelirler. Ama (demin de yazdığım gibi) bu roman değil.

Not: Carter, Tommy, Amy hoşa gitmeyen, sevilmeyen kimselermiş. Rahip kendisine böylelerini ortadan kaldırması için ilâhi bir emir geldiğine mi inanıyor?

Amy'nin nişanlısı

Belki Amy'i öldürmesi için bir sebep vardı ama buna da pek ihtimal vermiyorum.

Ya bakkal çakkal?

Onların üzerinde durmaya bile değmez.»

Luke, yazdıklarını okudu. Sonra da başını sallayarak, «Ne saçma... Öklid çok haklı,» diye söylendi. Listeleri yırtarak, kâğıtları dikkatle yaktı.

— «Bu işin kolaylıkla halledilemiyeceği meydanda!»

Doktor Thomas, koltuğunda arkasına yaslanarak, uzun ince eliyle gür sarı saçlarını düzeltti. Görünüşü karşısındakini yanıltan kimselerdendi o. Olgun değilmiş gibi bir hali vardı ama Luke'un romatizmalı bacağını muayene ettikten sonra Londra'nın en tanınmış bir doktorunun sözlerini aynısı aynısına tekrarlamıştı.

Luke, «Çok teşekkür ederim.» dedi. «Elektrik tedavisi sayesinde durumun düzeleceğini düşünmeniz içimi rahatlattı. Bu yaşta bir sakat haline girmeyi istemem.»

Doktor Thomas, çocuksu bir tavırla gülümsedi. «Öyle bir tehlike yok, Mr. Fitzwilliam.»

Luke, «Neyse, sayenizde endişelerimden kurtuldum,» diye cevap verdi. «Ben de bir mütehassısa gitmeyi düşünüyordum. Ama artık buna lüzum kalmadı.»

Doktor Thomas, yine tebessüm etti. «İçiniz daha rahatlayacaksa bir mütehassısa da gidin. Böyle konularda bir mütehassısın fikrini de almak daima iyidir.»

Luke, çabucak atıldı. «İnsan bu bakımdan çabuk endişeleniyor. Herhalde siz bunu çoktan farkettiniz. Herhalde doktorlar bazan hastalarının kendilerinden âdeta sihirli bir şeyler beklediğini seziyorlar.»

— «Bu işlerde inanç büyük rol oynar.»

— «Biliyorum... Çok kişi büyük bir saygıyla, 'Doktorum böyle söyledi,' derler.»

Doktor Thomas omuzlarını kaldırdı. «Eğer hastalar bilselerdi...» Sesinde neşe ve istihza vardı. Sonra, «Siz büyü ve sihir hakkında bir kitap yazıyorsunuz, değil mi, Mr. Fitzwilliam?» diye sordu.

Luke, belki de mübalâğalı bir hayretle bağırdı. «Allah, Allah! Bunu da nereden duydunuz?»

Doktor Thomas'ın yüzünde neşeli bir ifade belirdi. «Dostum, böyle haberler köylerde hemen etrafa yayılır. Burada konuşabileceğimiz konu o kadar az ki.»

— «Her halde her anlatılan bir müddet sonra iyice mübalâğalı bir hal de alıyor. Her halde yakında mezarlığa hortlakları çağırdığımı ve Endor cadısı gibi davranmaya başladığımı da duyarsınız.»

— «Bunu söylemeniz çok tuhaf.»

— «Neden?»

— «Çünkü etrafta dolaşan rivayetlere göre siz Tommy Pierce'in hayaletini davet etmişsiniz.»

— «Pierce? Tommy Pierce?... Pencereden düşen çocuk değil mi o?»

— «Evet.»

— «Allah Allah! Acaba bu dedikodu... Ah, tabii. Geçen gün avukata —neydi adı?— Hah, avukat Abbot'a bu konuda birşey söyledim.»

— «Evet, o hikâye Abbot'tan çıkmış zaten.»

— «Sahi mi? Yoksa, ciddi bir avukatın hayalet ve hortlaklara inanmasına mı sebep oldum ben?»

— «Demek siz hortlaklara ve hayaletlere inanıyorsunuz?»

— «Konuşmanızdan sizin böyle şeylere inanmadığınız anlaşılıyor. Doğrusunu isterseniz benim de böyle şeylere inandığım iddia edilemez. Fakat şiddetli ölümlerden sonra bazı acayip hadiselerin olduğunu da biliyorum. Fakat beni asıl ilgilendiren şiddetli ölümlerle ilgili batıl inançlar. Meselâ bir cinayete kurban giden bir adamın mezarında bir türlü rahat edemediği söylenilir. Sonra kurbanı katile dokunduğu zaman kanının birdenbire akıverdiğine inanılır. Bu inanç nasıl çıkmış acaba?»

Thomas, «Hakikaten enteresan,» dedi. «Fakat son zamanlarda kimsenin böyle şeyleri hatırladığı yok.»

— «Bilâkis. Sandığınızdan daha çok kimse biliyor bunları. Ama bu köyde fazla cinayet işlenmediğine göre, bu batıl inançlarla da karşılaşmadınız sanırım.»

Luke, bu sözleri söylerken gülümsüyordu. Gözlerini de kayıtsız bir tavırla doktorun yüzüne dikmişti. Fakat bu sözlerin Thomas'ı etkilemediği anlaşılıyordu. O da tebessüm etti.

— «Doğru... Yıllardan beri cinayet işlenmedi burada. Yani köye yerleştiğimden beri bir cinayet olayıyla karşılaşmadım.»

— «Evet. Sakin bir köşe burası. Cinayet işlenilecek gibi bir yer değil. Tabii biri Tommy bilmem neyi pencereden ittiyse o başka.»

Luke, bir kahkaha attı. Doktor Thomas da yine cevap olarak gülümsedi. Tabii, çocuksu bir neşeyle dolu bir tebessümdü bu. «Çok kişi o çocuğun boynunu kırıvermeyi isterdi. Fakat ona kendisini pencereden atacak kadar öfkelendiklerini de sanmıyorum.»

— «Duyduğuma göre pek kötü ve terbiyesiz bir şeymiş o. Belki biri onun ortadan kaldırılmasının bir vazife olduğunu düşündü.»

— «Ne yazık ki insan bu teoriyi daima tatbik edemiyor.»

Luke, «Ben bazan,» dedi. «Bir kaç cinayetin cemiyete

çok faydalı olacağını düşünürüm. Açıkçası ben normal İngiliz erkekleri gibi düşünmem pek. Yani onlar gibi insan hayatına fazla saygım yoktur. Bence ilerlemeye engel olan herkes ortadan kaldırılmalıdır. Ben buna inanırım işte.»

Doktor Thomas, parmaklarını kısa, sarı saçlarının arasına tuttu. «Öyle ama bir insanın yaşamaya değer olup olmadığına kim karar verecek?»

Luke, «Bu konuda hüküm vermesi için bir bilim adamını seçmek lâzımdır,» diye cevap verdi. «Kafası iyi işleyen, tarafsız, iyi tahsil yapmış birini. Meselâ bir doktoru. Düşünecek olursanız, her halde siz bu konuda iyi karar verebilirsiniz.»

— «Bir insanın yaşamaya lâyık olup olmadığı konusunda mı?»

— «Evet.»

Doktor Thomas, başını salladı. «Benim vazifem yaşayacak durumda olmayanları iyileştirmektir. Onları yaşayacak hale sokmaktır. Çoğu zaman ümitsiz bir iştir bu. Bunu itiraf etmem lâzım.»

Luke, gülümsedi. «Bu işin münakaşasını yapalım. Meselâ Harry Carter gibi bir adamı alın...»

Doktor Thomas, sert bir sesle, «Carter'i mi?» diye sordu. «Yani 'Yıldız' meyhanesinin sahibini mi?»

— «Evet, onu. Ben Harry Carter'i hiç görmedim. Fakat geçen gün kuzenim Bridget, ondan bahsediyordu. Anladığıma göre adam ahlâksızın, namussuzun biriymiş.»

Doktor, «Carter çok içerdi tabii,» diye başını salladı. «Karısına kötü muamele eder, kızına yapmadığını bırakmazdı. Kavgacı, küfürbaz bir adamdı. Meyhanesine gelenlerin çoğuyla münakaşa ederdi.»

— «Yani kısacası adamın ortadan kalkması iyi oldu. Öyle değil mi?»

— «Evet. Bazan insan öyle düşünebilir.»

— «O halde diyelim ki Carter nezaket göstererek, nehire kendi başına yuvarlanmadı. Biri onu arkasından ite-

rek aşağı attı. Bu kimse böylece cemiyete faydalı bir hizmette bulunmuş sayılmaz mı?»

Doktor Thomas, istihzayla, «Tavsiye ettiğiniz bu usulleri,» diye mırıldandı. «Mayang'dayken tatbik eder miydiniz?»

Luke bir kahkaha attı. «Hayır... Benimkiler sadece birer teori. Bunları şimdiye kadar tatbike kalkmadım.»

— «Belli... Siz katil olabilecek bir tip değilsiniz.»

— «Öyle dediniz de aklıma geldi. Enteresan bir nokta bu. Şimdiye kadar katil olduğundan şüphe ettiğiniz biriyle karşılaştınız mı?»

Doktor Thomas, sert bir sesle, «Bu pek acayip bir soru,» dedi.

— «Öyle mi buluyorsunuz? Neticede bir doktor muhakkak ki bazı acayip tiplerle karşılaşıyor. Her halde onun cinayet işleyebilecek bir manyağın gösterdiği ilk arazı farketmesi lâzım.»

Thomas, oldukça sinirli bir tavırla cevap verdi. «Siz de bu cinayet işleyebilecek manyaklar konusunda tıpla ilgisi olmayan kimseler gibi düşünüyorsunuz. Sizce böyle bir manyak, ağzından köpükler saçarak, elinde bıçakla ortalıkta koşuşan bir adam. Beni iyi dinleyin, Mr. Fitzwilliam. Dünyada teşhisi en güç şey cinayet işleyebilecek bir manyaktır. Görünüşte herkesten farksızdır o. Belki herşeyden çabucak korkar. Size düşmanları olduğunu anlatır. İşte o kadar. Sakin, kimseye zarar vermeyen bir tiptir o.»

— «Sahi, öyle mi?»

— «Tabii öyle ya. Bir manyak ekseri kendisini koruduğu zahabına kapılarak karşısındakini öldürür. Tabii katillerin çoğu sizin ve benim gibi aklı başında kimselerdir, o da başka.»

— «Doktor, beni korkutuyorsunuz. Sonradan bir de öğreniyormuşsunuz ki ben şimdiye kadar beş, altı kişiciği öldürüvermişim.»

Doktor Thomas, güldü. «Buna hiç ihtimal vermiyorum. Mr. Fitzwilliam.»

— «Öyle mi? Bu komplimanınıza benim de karşılık vermem lâzım. Ben de sizin beş altı kişiyi öldürdüğünüzü hiç sanmıyorum.»

Doktor Thomas, neşeyle, «Mesleki hatalarımı katmıyorsunuz tabii,» dedi.

İki adam da neşeyle güldüler.

Luke, ayağa kalktı. «Müsaadenizle ben gideyim artık.» Sonra özür dilermiş gibi ilâve etti. «Bir hayli zamanınızı aldım.»

— «Aldırmayın. Benim fazla işim yok. Ashe'lılar oldukça sağlam kimselerdir. Dışardan gelen biriyle konuşmak hakikaten zevkli oluyor.»

Luke, «Siz...» diye başladı. Sonra da sustu.

— «Evet?»

— «Bridget Conway beni size yollarken sizin fevkalâde, birinci sınıf bir doktor olduğunuzu söyledi. Durum böyle olduğuna göre, kendinizi burada mezara gömülmüş gibi hissetmiyor musunuz? Sizin gibi kabiliyetli biri için burada hiçbir şey yok.»

— «Genel pratisyenlik yapmak iyi bir başlangıçtır. Değeri ölçülemiyecek bir tecrübedir bu.»

— «Ama bütün ömrünüzü burada geçirmeyi herhalde istemezsiniz. Duyduğuma göre asistanlık ettiğiniz Doktor Humbleby öyle ilerlemeye meraklı bir insan değilmiş. Buradaki işler ona yetiyormuş. Galiba yıllardan beri Ashe'de oturuyormuş o.»

— «Evet, evet. Humbleby bütün ömrünü burada geçirdi sayılabilir.»

— «İyi fakat eski tip bir doktormuş, öyle mi?»

Doktor Thomas, mırıldandı. «Bazan çok güçlük çıkarırdı. Bütün yeni buluşlardan şüphe ederdi. Ama eski tarz hekimlerin iyi bir numunesiydi.»

Luke, neşeyle başını salladı. «Duyduğuma göre kızı pek güzelmiş.»

Doktor Thomas'ın uçuk yüzünün kıpkırmızı olduğunu görünce de için için sevindi.

Genç doktor, «Şey... dedi. «Şey... Evet.»

Luke, ona âdeta şefkatle baktı. Doktor Thomas'ı şüpheliler listesinden silebileceği için pek memnundu.

Thomas, kendisini toplayarak, birdenbire, «Bir dakika,» dedi. «Demin katillerden ve cinayetlerden bahsediyorduk. Size bu konuda güzel bir kitap verebilirim. Madem bu mevzu sizi ilgilendiriyor, onu okuyun. Eser Almanca'dan tercüme edilmiş. Kreuzhammer'in 'Aşağılık duygusu ve Cinayet' adlı eseri.»

Luke, «Çok teşekkür ederim,» dedi.

Doktor Thomas, elini rafta dolaştırarak, nihayet bir kitabı çekti. «İşte bu. Teorilerin bazıları hakikaten şaşılacak gibi. Tabii bunlar sadece faraziye ama yine de çok ilgi çekici şeyler. Sonra 'Frankfurt Kasabı' denilen Mensheld'in gençlik yıllarıyla, katil dadı Anna Helm'le ilgili kısımlar çok güzel.»

Luke, «Anna Helm, polis farkına varıncaya kadar baktığı çocuklardan on bir on ikisini öldürmüştü, değil mi?» diye sordu.

Doktor Thomas, başını salladı. «Evet. Çok şirin, çocuklara bağlı bir kadındı, çocukların her birinin ölümünden sonra da hüngür hüngür ağlıyordu. Onunki hayret uyandıracak bir psikolojiydi.»

— «Katillerin kimse farkına varmadan bir sürü cinayet işlemeleri inanılmayacak birşey.»

Luke, kapıya çıkmıştı artık. Doktor Thomas da onunla birlikte orava kadar gelmişti. Thomas, «Aslında bu şaşılacak birşey değil,» diye cevap verdi. «Aslında kolay birşey bu.»

— «Kolay olan nedir?»

— «Cinayet işleyip de yakalanmamak.» Doktor yine

gülümsüyordu. Şirin, çocuksu bir tebessümdü onunki. «Eğer dikkatli olursanız, kimse sizden şüphe etmez. İşte mesele bu kadar basit. Zaten zeki bir adam da bir hata yapmamak için bütün dikkatini kullanır. Cinayet işlemek çok kolay, Mr. Fitzwilliam.» Tekrar gülümsedikten sonra dönerek eve girdi.

Luke durmuş, basamaklara bakıyordu. Doktorun tebessümünde onu aşağı görürmüş gibi birşey mi vardı? Konuşmalarının başından beri Luke kendisini gayet olgun bir insan, Doktor Thomas'ı ise çok genç ve saf bir kimse gibi görmüştü. Fakat şu anda Luke'a rolleri değişmiş gibi geliyordu. Doktor Thomas içeri girmeden önce bir çocuğunun zekâsı karşısında neşelenen olgun bir insan gibi gülümsemişti.

*
* *

8

Luke, Anayoldaki küçük dükkândan sigara ve gazete aldı. Lord Easterfield'in büyük gelirinin önemli bir kısmını temin eden o haftalık 'neşe' gazetesini. Luke bunun spor sahifesini açarak, yalandan hafifçe inledi. Sonra da futbol müsabakalarına iştirak ettiğini ama yüz yirmi sterlinlik mükâfatı alamadığından yakındı.

Mrs. Pierce, hemen onun haline acıdı. Kocasının da sık sık Luke gibi hayal kırıklığına uğradığını anlattı. Böylece dostluk kurulmuş oldu. Artık Luke istediği kadar konuşabilirdi.

Mrs. Pierce, «Kocam futbola çok meraklıdır,» dedi. «Gazeteyi alır almaz önce spor sahifesini açar. Dediğim gibi ekseri de hayal kırıklığına uğrar. Ama bu müsabakaları da herkes kazanamaz ki. Öyle değil mi? Ben ona daima bunu söylerim. İnsanın şansı yoksa, birşey kazanması da imkânsızdır.»

Luke, neşeyle kadının sözlerini tasdik etti. Sonra da konuyu genişletti. Şansızlıktan, dertlerin daima birbirini takip ettiği konusuna geçtiler.

— «Ah ah, hakikaten felâketler muhakkak birbirini izler, efendim.» Mrs. Pierce, içini çekti. «Bir kocası ve altı çocuğu olan bir kadın da dertlerin, felâketlerin ne olduğunu gayet iyi bilir. Aslında sekiz yavrum vardı ama ikisini gömdük.»

— «Evet. Dertlerin ne olduğunu hakikaten bildiğiniz anlaşılıyor.» Luke, bir an durdu. «Demek iki yavrunuzu kaybettiniz?»

Mrs. Pierce, ıstırapla karışık bir zevkle cevap verdi. «Hele birini bir ay önce kaybettim.»

— «Ya, vah vah... Pek yazık...»

— «Olay yalnız acı değildi, efendim. Bu ağır bir darbe oldu benim için. Ağır bir darbe. Haberi verdikleri zaman bayağı acayipleşti. Bir tuhaf oldum. Doğrusu Tommy'nin başına böyle birşey gelebileceği aklımın köşesinden bile geçmiyordu. Çocuğunuz başınıza türlü dert açtığı zaman, Tanrının bir gün onu alıvereceği aklınıza bile gelmez... Buna karşılık Emme Jane'im pek tatlı bir kızdı. Çok kişi, 'İmkânı yok onu büyütemezsni,' dediler. 'Bu çocuk yaşayamayacak kadar güzel ve iyi.' Doğruydu bu, efendim. Tanrı, meleklerini geri alıyor.»

Luke, Mrs. Pierce'in sözlerini tasdik etti yine. Sözü melek Emma Jane'den, ona pek benzemediği anlaşılan Tommy'e getirmeye çalıştı. «Demek oğlunuz geçenlerde öldü? Kazaya mı uğradı o?»

— «Evet, efendim. Kazaya uğradı. Kütüphane haline sokulan eski konağnı camlarını siliyordu. Her halde dengesini kaybederek, aşağı yuvarlandı. O sırada en üstteki camları siliyordu.»

Mrs. Pierce, kazayı bütün teferruatıyla anlattı.

Luke, kayıtsız bir tavırla, «Galiba Tommy'nin pence-

renin kenarında dansettiğine dair bir hikâye dolaşıyor. Öyle değil mi?» diye sordu.

Kadın, başını salladı. «Çocuklar böyle oluyor işte. Tabiî bu olay Mr. Horton'u çok sarstı. O çok ciddî bir beydir.»

— «Mr. Horton'u mu?»

— «Evet, efendim. Buldog köpekleri olan bey o. Kazadan sonra Mr. Horton, Tommy'nin ihtiyatsızca hareket ettiğini söyledi. Birşey oğlumu birdenbire şaşırttıysa tabiî o da aşağıya yuvarlanmıştır. Tommy, fazla yaramazdı, efendim. İşte bütün kusuru buydu onun. Bir çok bakımdan bana çektirmeidği kalmazdı. Ama bütün bunların sebebi de yaramazlığıydı. Her çocuk öyledir zaten. Aslında kötü bir çocuk değildi o.»

— «Bundan eminim. Fakat Mrs. Pierce, bazan insanlar, — ciddi, orta yaşlı kimseler, kendilerinin de bir zamanlar çocuk olduklarını kolaylıkla hatırlıyamıyorlar.»

Mrs. Pierce, içini çekti. «Bu sözleriniz çok doğru, efendim. Keşke burada adını vermeyeceğim bazı centilmen'ler de sizin bu sözlerinizi duysalar. Zavallı çocuğuma, o biraz yaramazlık ettiği için, çok sert davranırlardı.»

Luke, müsamahalı bir tebessümle, «Kendisine iş verenlere bazan biraz muziplik ederdi değil mi?» dedi.

Mrs. Pierce, hemen cevap verdi. «Bunu biraz eğlenmek için yapardı, efendim. Tommy, iyi taklitçiydi. Antikacı dükkânının sahibi olan Mr. Sorty'nin taklidini yaptığı zaman gülmekten kırılırdık... Bir gün malikânenin bahçesinde bahçıvanın iki yardımcısını eğlendirmek için Lord Easterfield'in taklidini yapıyormuş. Lord hazretleri usulca gelip kendisini yakalamış ve hemen oracıkta işinden kovmuş. Bu da normal birşey tabiî. Fakat Lord hazretleri kin güden bir insan değildir. Sonradan Tommy'nin başka bir iş bulmasına da yardım ettiydi.»

Luke, mırıldandı. «Ama herkes Lord Easterfield kadar iyi kalpli olmaz. Öyle değil mi?»

— «Hakikaten öyle, efendim. İsim vermeme lüzum yok. İnsan Mr. Abbot'un o nazik hallerine, neşeli sözlerine bakıyordu, onun iç yüzüne inanamıyor.»

— «Tommy'nin başı onunla derde girdiydi değil mi?»

Mrs. Pierce, «Tommy'nin kötü bir niyeti olmadığından eminim,» dedi. «Neticede kimsenin görmemesi lâzım gelen, mahrem kâğıtların masanın üstünde bırakılmaları hata... Açıkcası ben böyle düşünüyorum.»

Luke, başını salladı. «Doğru, doğru. Bir avukata teslim edilmiş olan mahrem kâğıtların kasaya kitlenmesi lâzım.»

— «Tabiî ya. Ben de öyle düşünüyorum, efendim. Kocam Mr. Pierce de benimle aynı fikirde. Zaten Tommy de kâğıtları boydan boya da okumamış.»

Luke sordu. «O kâğıtlar neyle ilgiliymiş? Bir vasiyetnameyle mi?» Genç adam, ilgili vesika hakkında sorduğu sualin Mrs. Pierce'in birdenbire susmasına sebep olacağından çekinmişti. Fakat öyle bir şey olmadı.

Mrs. Pierce, başını salladı. «Hayır, efendim, hayır. O kâğıtların öyle şeylerle ilgisi yokmuş. Özel bir mektupmuş bu. Bir hanımdan gelmiş özel bir mektup. Tommy onun imzasını bile görmemiş. Bence Mr. Abbot, durup dururken mesele çıkarmış. Doğrusu ben böyle düşünüyorum.»

Luke, mırıldandı. «Mr. Abbot'un çabucak alınıp kızan bir insan olduğu anlaşılıyor.»

— «Öyle görünüyor, değil mi, efendim? Halbuki dediğim gibi insanı gördüğü zaman gayet neşeyle konuşur. Şakalar yapar. Takılır. Fakat Mr. Abbot'un kendisine itiraz edildiği zaman çabucak öfkelenen bir tip olduğunu da duydum. Zavallı Doktor Humbleby ölmeden önce birbirleriyle neredeyse gırtlak gırtlağa geleceklerdi. Biri öldü mü, insan ona sert sözler söylediğine pişman

oluyor tabiî. Bunları geri almasının imkânı olmadığını da biliyor.»

Luke, ciddî ciddî başını salladı. «Doğru... Çok doğru...» Sonra sözlerine devam etti. «Açıkçası acayip bir tesadüf bu. Mr. Abbot, Dr. Humbleby'le kavga etmiş, doktor kısa bir zaman sonra ölmüş... Mr. Abbot, Tommy'e çatmış. Oğlunuz çok geçmeden kazaya uğramış. Ben Mr. Abbot'un yerinde olsam bu iki olaydan sonra dilimi tutar, kimseye çatmam.»

Mrs. Pierce, 'Yedi Yıldız' meyhanesinin sahibi Harry Carter de var,,» dedi. «Carter'in nehire düşüp boğulmasından bir hafta önce meyhaneciyle Mr. Abbot fena halde kavga ettilerdi. Daha doğrusu Carter ağzına geleni söylediydi. Meyhaneci sarhoştu tabii. Mr. Abbot'un evine gidip, avazı çıktığı kadar bağırdı. Ağza alınamayacak sözler söyledi... Zavallı Mrs. Carter, meyhanesinin elinden az çekmediydi... Doğrusu Carter'in ölümüyle o cehennem azabından kurtulduğunu itiraf etmem lâzım.»

— «Carter'in bir de kızı vardı değil mi?»

Mrs. Pierce, «Ah,» diye bağırdı. «Ben dedikodudan hiç hoşlanmam!»

Bu beklenmedik fakat ümit verici bir sözdü. Luke hemen bütün dikkatini toplayarak, kulak kesildi.

Mrs. Pierce, «Bütün bunlar sadece rivayet olabilir,» diye devam etti. Aksi olduğunu iddia edecek değilim. Meyhanecinin kızı Lucy Carter pek güzeldir. Eğer arada seviye farkı olmasaydı, her halde kimse de bu meseleyle ilgilenmeyecekti. Ama etrafa bir hayli dedikodu yayıldı. Bunu inkâr faydasız. Bilhassa Carter adamın evine gidip avaz avaz küfrettikten sonra dedikodu daha da arttı.»

Luke, bütün bu karışık sözlere rağmen kadının ne demek istediğini anlamıştı. Mırıldandı. «Mr. Abbot'un güzel kızlardan hoşlandığı anlaşılıyor.»

Mrs. Pierce, «'Centilmen'lerin çoğu öyledir,» diye cevap verdi. «Aslında böyle meseleleri ciddiye de almazlar.

Gelip geçerken bir iki tatlı söz söyleyiverirler. Ama kibarların her hareketi dikkati çeker. Bilhassa böyle sessiz bir yerde bu durumun ilgi uyandıracağı belliydi.»

Luke, «Pek güzel bir köy burası,» dedi. «Medeniyet burayı bozmamış.»

— «Sanatkârlar daima öyle söylüyorlar. Ama bana sorarsanız biz biraz geriyiz. Meselâ burada öğünebileceğiniz bir tek bina yok. Halbuki yakındaki köyde yepyeni evler var. Pek de güzel onlar. Kimisinin damları yeşil. Pencerelerinde de renkli camlar var.»

Luke, hafifçe ürperdi. «Sizin de burada gayet güzel bir Enstitünüz var.»

Mrs. Pierce'in enstitüyü beğenmediği anlaşılıyordu. «Onun güzel bir bina olduğunu söylüyorlar... Tabiî Lord hazretleri köy için çok uğraştı. O hakikaten çok iyi niyetli. Bunu hepimiz de biliyoruz.»

Luke, güldü. «Fakat yaptığı her şeyin başarıya ulaştığından da emin değilsiniz. Öyle mi?»

— «E, tabiî. Aslında o hakiki bir asilzade değil. Meselâ Miss Flete veya Miss Bridget gibi... Aslında Lord Easterfield'in babası bir ayakkabı tamircisiydi. Dükkânı da buradan biraz aşağıdaydı. Annem Gordon Ragg'in o dükkânda babasına yardım ettiğini gayet iyi hatırlıyor. Tabiî artık o bir Lord oldu. Çok da zengin. Ama bu doğuştan asil olmaya benzemez. Öyle değil mi?»

Luke, «Öyle olmadığı anlaşılıyor,» dedi.

Mrs. Pierce, atıldı. «Bundan bahsettiğim için kusuruma bakmayacağınızı umarım. Tabiî sizin malikânede kaldığınızı ve bir kitap yazdığınızı biliyorum. Siz Miss Bridget'in kuzenisiniz. Bu da tamamiyle başka birşey. Miss Bridget'in tekrar Ashe malikânesinin hanımefendisi olması hepimizi de çok sevindirecek.»

Luke, «Ondan eminim,» diye mırıldandı. Ondan sonra da çabucak sigarayla, aldığı kâğıtların parasını verdi. Bir taraftan da düşünüyordu. «Şahsî meseleler... Benim

bu işlere karışmamam lâzım. Ben buraya bir katilin izini bulmaya geldim. Siyah saçlı bir cadının kiminle evleneceği veya evlenmeyeceği beni neden ilgilendirsin? Bridget'in bu meseleyle bir alâkası yok.»

Yoldan ağır ağır ilerledi. Bütün iradesini kullanarak Bridget'in hayalini kafasından kovdu. Kendi kendine, «Şimdi,» dedi. «Abbot. Avukat Abbot'un aleyhindeki noktalar. Onun kurbanların üçüyle ilgisi olduğunu anladım. O Humbleby'le de, — Carter'le de, Tommy'le de kavga etmiş. Ya Amy Gibbs'le? O Allahın belâsı çocuğun gördüğü mektup kimden gelmişti acaba? Tommy, mektubu kimin yazdığını anlamış mıydı? Yoksa anlamamış mıydı? Tommy, belki kadının imzasını gördü ama bunu annesine söylemedi. Tommy'nin mektubun kimden geldiğini öğrendiğini farzedelim. Belki o zaman Abbot, çocuğun çenesini kapatmasının lâzım geldiğini düşündü. Bu olabilir. Ama bu konuda bütün söyliyebileceğim de bu kadar: Bu olabilir. Bu da kâfi değil.»

Luke, adımlarını sıklaştırarak ani bir öfkeyle etrafına bakındı. «Bu Allahın belâsı köy... Burası sinirime dokunmaya başladı. Görünüşte ne kadar şirin, ne kadar sakin ve masum. Ama bu arada delinin biri cinayet işleyip duruyor. Yoksa deli olan ben miyim? Lavinia Fullerton bir manyak mıydı? Neticede bütün bunlar bir tesadüf olabilir. Evet, Humbleby'nin ölümü de, diğer olaylar da bir tesadüf olabilir pekâlâ.» Dönerek, ana yolun aşağılarına doğru baktı. Birdenbire kendisini rüyadaymış gibi hissetti. Kendi kendine, «Böyle şeyler olamaz,» dedi. Sonra başını kaldırarak yüksek Ashe tepesine baktı. O zaman o acayip, rüyada gibi his de kayboldu. Ashe tepesi hakikiydi. Orası acayip şeylere sahne olmuştu. Büyücülüğe, zalimliğe, unutulmuş kanlı korkunç ayinlere.

İrkildi. İki kişi tepenin yamacından ilerliyorlardı. Luke, onları kolaylıkla tanıdı. Bunlardan biri Bridget, diğeri de Sorty'di. Genç adam o acayip, beyaz ve iğrenç elle-

riyle bir şeyler işaret ediyordu. Başını Bridget'e doğru eğmişti. Tıpkı rüyada görülen insanlara benziyorlardı onlar. İnsan, onların bir toprak yığınından diğerine atlarken hiç ses çıkarmadıklarını sanıyordu. Luke, Bridget'in uzun siyah saçlarının rüzgârda uçuşunu seyretti. Tekrar kızın sihirini derinden derine duydu. «Ben büyülendim,» diye düşündü. «Ben tamamiyle büyülendim. Buna başka bir isim verilemez.»

Hareketsiz duruyordu şimdi. Uyuşmuş, acayip bir hisse kapılmıştı. Acı acı mırıldandı. «Bu büyüyü kim bozacak? Buralarda bu işi yapabilecek hiç kimse yok.»

*
* *

9

Arkasından gelen hafif bir ses Luke'un çabucak dönmesine sebep oldu. Geride bir kız duruyordu. Dikkati çekecek kadar güzel bir kız. Kulaklarına doğru kıvrım kıvrım inen kahverengi saçları, çekingen bakışlı koyu mavi gözleri vardı. Konuşmaya başlamadan önce mahçubiyetinden hafifçe kızardı. «Şey.. 'Siz Mr. Fitzwilliam'sınız, değil mi?»

— «Evet. Ben—»

— «Ben Dr. Humbleby'nin kızı Rose'um. Bridget bana, babamın bazı ahbaplarını tanıdığınızı söyledi.»

Luke, herşeye rağmen hafifçe kızardı. Şaşkın şaşkın, «Şey...» diye mırıldandı. «Onlara — epey zaman önce rastlamıştım. Hepsi de — doktoru gençliğinde, — daha o evlenmeden önce tanımışlardı.»

— «Ya, anlıyorum...» Rose Humbleby, biraz hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Fakat sözlerine devam etti. «Siz kitap yazıyorsunuz değil mi?»

— «Evet. Daha doğrusu yazacağım kitap için notlar

alıyorum. Bu eser mahalli batıl inançlarla ilgili olacak. İşte böyle bir şey.»

— «Anlıyorum... Çok ilgi çekici bir kitap olacak bu sanırım.»

Luke, genç kıza gülümsedi. Bir taraftan da, «Bizim Doktor Thomas çok şanslı,» diye düşünüyordu.

Sonra da, «Bazı kimseler en heyecanlı konuları bile fena halde iç sıkacak hale sokarlar,» dedi. «Korkarım ben de onlardanım.»

Rose Humbleby de gülümsedi. «Siz — bütün bunlara inanıyor musunuz? Yani batıl inançlara filân?»

— «Cevaplandırılması güç bir sual bu. Neticede bu şart değil. Yani insan inanmadığı şeylerle de ilgilenebilir.»

— «Evet, herhalde.» Fakat genç kızın buna pek ihtimal vermediği anlaşılıyordu.

— «Sizin batıl inançlarınız var mı?»

— «Hayır... Sanmıyorum... Fakat bazı şeylerin birbirini takip ettiğini sanıyorum.»

— «Takip ettiklerinin mi?»

— «Evet. Meselâ felâketler birbirlerini kovalar. Mutluluklar da böyle... Bana son zamanlarda Ashe köyünü bir uğursuzluk dalgası sarmış gibi geliyor. Babam öldü. Miss Lavinia Fullerton'u araba çiğnedi... Sonra o çocuk pencereden düştü. O zaman bu köyden nefret etmeye başladım. Bana, buradan kaçmam lâzımmış gibi geldi.»

Şimdi kesik kesik nefes alıyordu. Luke düşünceli düşünceli Rose Humbleby'e baktı. «Demek böyle hissediyorsunuz?»

— «Ah, biliyorum. Mânasız birşey bu. Herhalde bunun sebebi zavallı babamın birdenbire ölüp gitmesi... Bu o kadar ani oldu ki.» Genç kız, titredi. «Sonra Lavinia Fullerton. Onun dediğine göre—» Rose, durakladı.

— «Miss Lavinia Fullerton, ne söyledi? Bence o pek

şirin bir ihtiyarcıktı. Tıpkı pek sevdiğim yaşlı halama benziyordu.»

— «A, Lavinia Fullerton'u tanıyor muydunuz?» Rose'un yüzü aydınlanıverdi. «Onu ben de çok severdim. Lavinia Fullerton, babacığıma da çok bağlıydı. Bazan onun ön sezilerinin kuvvetli olup olmadığını düşünüyorum.»

— «Neden?»

— «Çünkü... Bu çok acayip birşey... Miss Lavinia Fullerton, babama birşey olacağından korkuyordu. Bana hemen hemen ihtarda bulundu diyebilirim. Bilhassa kazalar konusunda. Londra'ya gitmeden bir gün önce de hali o kadar garipti ki... Telâşlı, endişeli bir hali vardı. Bence o bir dereceye kadar ileriyi görebilen, olayları önceden sezen insanlardandı, Mr. Fitzwilliam. Zannedersem kendi başına birşey geleceğini de biliyordu. Babamın öleceğini de önceden sezmişti. Böyle — böyle şeyler insanı korkutuyor.»

Luke, «Bazan insan geleceğini önceden sezebiliyor,» diye mırıldandı. «Ama bunun daima tabiat üstü kuvvetlerle ilgisi olduğu da iddia edilemez.»

— «Öyle... Aslında bu da normal birşey sanırım. Sadece herkeste olmayan bir kabiliyet bu. Ama buna rağmen bu olaylar beni endişelendiriyor.»

Luke, şefkatle, «Üzülmeyin,» dedi. «Bütün o olayların artık geride kaldığını da unutmayın. Daima maziyi düşünmek doğru birşey değildir. İnsan daima gelecek için yaşamalıdır.»

— «Biliyorum... Ama anlıyacağınız daha başka şeyler de var.» Rose tereddütle durakladı. «Sizin — kuzeninizle ilgili birşey...»

— «Kuzenimle mi? Yani Bridget'le?»

— «Evet... Lavinia Fullerton, bir bakıma onun için de endişeleniyordu. Daima sorular soruyordu. Miss Fullerton, Bridget namına da korkuyordu sanırım.»

Luke çabucak dönerek dikkatle yamaca baktı. Birdenbire Bridget yüzünden mantıksızca bir endişe, hattâ korkuya kapılmıştı. Sonra da, «Benimki de evham,» diye düşündü. «O Sorty denilen adam sanat heveslisi, zararsız bir adam. Şimdiki halde dükkâncılık oynamakla meşgul.»

Rose, onun aklından geçenleri okumuş gibi, «Mr. Sorty'den hoşlanıyor musunuz?» diye sordu.

— «Hiç hoşlanmıyorum!»

— «Geofrey — yani Doktor Thomas da ondan nefret ediyor.»

— «Ya siz?»

— «Bence Sorty iğrenç bir mahlûk.» Rose, Luke'a biraz sokuldu. «Onun hakkında köyde bir sürü dedikodu dolaşıyor. Bana onun Cadılar tarlasında acayip bir ayin hazırladığını söylediler. Bu iş için Londra'dan bir sürü arkadaşı geldi. Gayet acayip bir takım kimseler. Ve Tommy Pierce de onun çömezi gibi bir şeydi.»

Luke, sert bir sesle, «Tommy Pierce?» diye tekrarladı.

— «Evet. O da kırmızı bir cüppe giyiyordu.»

— «Ne zaman oldu bu ayin?»

— «Oh, epey zaman önce. Martta sanırım.»

— «Tommy Pierce'in bu köyde olan her hâdiseye karıştığı anlaşılıyor.»

Rose, «O fazla mütecessis, meraklı bir çocuktu,» dedi. «Daima neler olduğunu öğrenmeye çalışırdı.»

Luke, öfkeyle homurdandı. «Sonunda haddinden fazla bilgi sahibi oldu anlaşılan.»

Rose, bu sözlerin ikinci mânasını farketmeyerek onları olduğu gibi aldı. «O bir bakıma iğrenç, pis bir çocuktu. Köpeklere işkence etmekten, arıların bacaklarını, kanatlarını koparmaktan hoşlanırdı.»

— «Anlaşılan ölümüne kimsenin hayıflanmadığı bir yaratıkmış o...»

— «Evet, öyle sanırım. Tabiî annesi çok sarsıldı.»

— «Onun da geri kalan altı melek yavrusuyla teselli bulduğundan eminim. O kadının da dili hiç durmuyor.»

— «Hakikaten Mrs. Pierce çok geveze değil mi?»

— «Ondan bir iki, paket sigara aldım. O arada köydekilerin hepsinin de hayatını öğrendim.»

Rose, içini çekti. «Böyle yerlerin kötü tarafları da bu. Herkesin birbiri hakkında bilmediği yok.»

Luke, «İmkânsız,» diye itiraz etti.

Rose, merakla ona baktı.

Genç adam, mânalı mânalı, «Hiç bir kimse, başka bir insanı tam mânasiyle tanıyamaz,» diye cevap verdi. «Onunla ilgili hakikatleri tamamiyle öğrenemez. Hattâ en yakını olsa bile.»

— «Hattâ—» Rose, birdenbire durakladı. «Ah, belki haklısınız. Fakat doğrusu böyle korkunç şeyler söylememenizi tercih edeceğim, Mr. Fitzwilliam.»

— «Sözlerim sizi korkutuyor mu?»

Rose Humbleby, ağır ağır başını salladı. Sonra da birdenbire döndü. «Artık gitmem lâzım. Eğer yapacak daha önemli bir işiniz yoksa —yani— yani — zamanınız olursa, gelip annemle beni görün. Annem sizinle konuşmayı çok isteyecektir. Sanırım. Madem babamın gençlik yıllarını bilen ahbaplarınız varmış.» Yoldan ağır ağır indi. Sanki omuzlarında ağır bir yük taşıyormuş gibi başını hafifçe öne doğru eğmişti.

Luke, durmuş genç kızın arkasından bakıyordu. Birdenbire ani bir merhamet ve şefkat duydu. Bu genç kızı korumayı, himaye etmeyi istiyordu. Kendi kendine, «Neye, neye karşı?» diye sordu. Sonra da sabırsız sabırsız başını salladı. Evet, Rose Humbleby, kısa bir zaman önce babasını kaybetmişti ama annesi vardı kızın. Ayrıca onu ustalıkla koruyabilecek gayet yakışıklı genç bir doktorla da nişanlıydı. O halde kendisi, Luke Fitzwilliam, neden Rose'u himaye etme arzusuna kapılmıştı?

Luke, yüksek ve kasvetli Ashe tepesine doğru gider-

ken, kendi kendisine, «Ne olursa olsun,» dedi. «Kız hoşuma gitti. Thomas ona lâyık değil bile. Genç doktor fazla ukalâ ve soğukkanlı.» Luke, Dr. Thomas'ın evinin kapısında gülümseyişini hatırladı. «O zaman kendinden pek emin, hayatından da memnun bir hali vardı. Onun kendisini beğendiği de belli.»

İleriden akseden ayak sesleri Luke'u daldığı biraz da iç sıkıcı düşüncelerinden uyandırdı. Başını kaldırdı. Genç Mr. Sorty, yamaçtaki yoldan aşağı iniyordu. Gözlerini yere dikmiş, kendi kendine gülümseyip duruyordu. Yüzündeki ifade Luke'un bayağı sinirine dokundu. Sorty, doğru dürüst yürümüyor, âdeta kafasında yankılanan iblisce bir müziğe uyarak dansediyordu. Gülümserken dudaklarını da acayip bir şekilde bükmüştü. İnsanın asabını bozan iğrenç bir sinsilik vardı bu tebessümde. Luke durdu. Sorty ise ancak onun yanına geldiği zaman başını kaldırdı. Gözlerinde haince bir ışıltı vardı. Luke'u ancak bir iki saniye sonra tanıyabildi. O zaman adam da birdenbire tamamiyle değişti. Veya Luke'a öyle geldi. Biraz önce ormanda danseden bir satire benzeyen Sorty birdenbire ukalâ, kurumlu bir genç halini alıverdi. «A, Mr. Fitzwilliam. Günaydın, efendim.»

Luke da, «Günaydın,» dedi. «Tabiatın güzelliklerini seyretmeye mi çıkmıştınız?»

Mr. Sorty, bu sözleri hiç beğenmediğini belirtmek ister gibi o ince, uzun beyaz ellerini havaya kaldırdı. «Hayır, hayır. Ben tabiattan nefret ederim. Ama hayat çok hoşuma gider, Mr. Fitzwilliam. Daima hayatın tadını çıkarmaya çalışırım.»

Luke, «Ben de öyle,» diye cevap verdi.

Sorty, mırıldandı. «Sağlam vücutta, sağlam kafa...» Sesinde ince bir istihza vardı. «Bu sözün size çok uyduğundan eminim.»

Luke, başını salladı. «Bundan daha kötü şeyler de olabilir.»

— «Aman, dostum. Bence dünyada sağlamlıktan daha iç sıkıcı bir şey olamaz! Bilhassa kafa sağlamlığından. İnsan biraz kaçıkça, — biraz anormal olmalıdır. O zaman hayata yepyeni, sihirli bir açıdan bakmaya başlar.»

Luke, mırıldandı. «Cüzzamlıların açısından!»

— «Ah, güzel... Çok güzel... Hoş bir nükte bu. Ama bildiğiniz gibi bu sözler bir bakıma çok doğru. İlgi çekici bir görüş açısı bu. Fakat neyse sizi fazla tutmayayım. Her halde yürüyüşe çıktınız. İnsan daima vücudunu çalıştırmalıdır. Özel okullarda daima bu öğretilir.»

— «Evet, öyle...» Luke, başıyla hafif bir selâm vererek, yoluna devam etti. Bir taraftan da, «Hayal gücüm gitgide artmaya başladı galiba,» diye düşünüyordu. «Bu adam budalanın biri, işte o kadar.» Fakat sözlerle tarif edemiyeceği bir endişe, adımlarını gitgide sıklaştırmasına sebep oluyordu. Sorty'nin yüzündeki o zafer dolu, acayip ve sinsi tebessüm. Luke bunu da mı hayal etmişti? Daha sonra adam Luke'u görür görmez yüzündeki o iğrenç tebessüm, sanki süngerle silivermiş gibi, birdenbire kaybolmamış mıydı? Genç adam, gitgide artan bir endişeyle, «Bridget?» diye düşündü. «Ona birşey olmadığını umarım...» Tepeye birlikte çıkıyorlardı. Sonra Sorty yalnız başına döndü.

Hızla yoluna devam etti. Rose Humbleby'le konuşurken güneş bulutların arasından sıyrılmıştı. Ama şimdi gökyüzü yine bulutlarla kaplıydı işte. Rüzgâr da çıkmıştı. Luke, normal dünyadan ayrılıp sihirli bir âleme dalmış gibi bir hisse kapılmıştı. Bir köşeyi döndü ve yeşil otlarla kaplı düzlüğe çıktı. Burayı kendisine aşağıdan göstermişlerdi. Cadılar Tarlası denilen yerdi burası. Eski efsanelere göre cadılar belirli gecelerde bu çayırda toplanarak, ayin yaparlardı. Luke, birdenbire rahat bir nefes aldı. Bridget, oradaydı. Genç kız yamaçta sırtını bir kayaya dayamış oturuyordu. Ellerini çenesine dayamış, başını hafifçe öne eğmişti. Genç adam, taze yeşil otların üzerin-

den hızla ilerleyerek kızın yanına gitti. «Bridget?»

Genç kız, ağır ağır başını kaldırdı. Yüzünde Luke'u endişelendiren bir ifade vardı. Sanki başka bir âlemdeydi de, şimdi bu dünyaya dönüyor, fakat bu konuda da zorluk çekiyordu.

Luke, şaşkın şaşkın, «Şey...» diye mırıldandı. «Şey... Bir şeyin yok ya?»

Genç kız, ancak bir iki dakika sonra cevap verdi. Sanki o uzaklardaki hayal dünyasının sihirinden hâlâ kurtulamamıştı. Nihayet Bridget, «Tabiî bir şeyim yok...» dedi. «Bu da nereden aklına geldi.» Sesi sert, hattâ düşmancaydı.

Luke, güldü. «Bunu ben de bilmiyorum... Birdenbire senin için endişelenmeye başladım.»

— «Neden?»

— «Zannedersem bunun esas sebebi şimdi içinde yaşadığım bu melodrama kaçan atmosfer. Bu yüzden her şeyi gözümde büyütüyorum. Seni bir iki saat görmezsem, aklıma türlü şeyler geliyor. Kanlı cesedini bir hendekte bulacağımı sanıyorum. Roman veya piyeslerde daima öyle olur.»

Bridget, «Romanların kahramanları hiçbir zaman ölmezler,» dedi.

— «Öyle ama—» Genç adam, tam zamanında sustu.

— «Öyle ama ne? Ne söyleyecektin?»

— «Hiç hiç...»

Allahtan genç adam tam zamanında kendisini toplamıştı. Bir erkek güzel ve cazip bir kıza, «Fakat bu romanın kahramanı sen değilsin,» diyemezdi. Dememeliydi.

Bridget, sözlerine devam etti. «Romanlardaki kızları kaçırırlar, hapsederler. Onları gazla zehirlenmeye veya su dolu bir mahzende boğulmaya bırakırlar. Daima tehlikeyle karşı karşıya gelir onlar. Ama hiç bir zaman ölmezler.»

Luke, «Ve ihtiyarlamazlar,» diye ilâve etti. Sonra da

etrafına bakındı. «Demek Cadılar Tarlası burası?»

— «Evet.»

Genç adam, Bridget'e doğru eğildi. «Sen de cadıya benziyorsun. Süpürge sopasına binip uçman eksik.»

— «Teşekkür ederim. Mr. Sorty de aynı şeyi söyledi.»

Luke, homurdandı. «Ona demin rastladım.»

— «Kendisiyle konuştun mu?»

— «Evet. Zannedersem damarıma basmaya da çalıştı.»

— «E, başarıya erişti mi bari?»

— «Baş vurduğu usul pek çocukçaydı.» Luke bir an sustu. Sonra da çabucak sözlerine devam etti. «Acayip bir adam o. Önce Sorty'nin budalanın biri olduğunu düşünüyorsun. Sonra adamın göründüğünden daha derin olabileceği aklına geliyor.»

Bridget, başını kaldırarak genç adama baktı. «Demek bunu sen de sezdin?»

— «Evet.» Luke, kızın konuşmasını bekledi.

Bridget, «O adamda — bir acayiplik var,» dedi. «Biliyor musun o meseleyi uzun uzun düşündüm. Dün gece bu yüzden bayağı uykum kaçtı. Senin ilgilendiğin olayları kasdediyorum. Eğer köyde bir katil varsa, onun kim olduğunu benim anlamam lâzım. Yani — burada oturduğuma göre böyle bir şeyi keşfedebilmeliydim. Düşündüm, düşündüm, sonunda şu neticeye vardım. Eğer köyde hakikaten bir katil varsa, adam muhakkak deli.»

Doktor Thomas'ın söylediklerini hatırlayan Luke, «Katilin senin veya benim gibi normal bir insan olduğunu sanmıyorsun demek?»

— «Öyle bir katil normal olamaz. Benim görüşüme göre bu cani manyağın biri. Tabiî gece böyle düşünürken, aklıma hemen Sorty geldi. Köydekilerin içinde en acayibi o. Bu meydanda.»

Luke, tereddütle dudak büktü. «Onun tipinde adam

çok. Sanatkâr tavırları takınanlar... İlgi uyandırmak için acayip acayip konuşanlar. Böylelerinin ekserisi zararsızdır.

— «Evet. Ama bana Sorty o tiplerden pek değilmiş gibi geliyor. Hele elleri o kadar iğrenç ki.»

— «Bunu farkettin demek? Çok acayip... Aynı şey benim de dikkatimi çekti.»

Bridget, yüzünü buruşturdu. «Adamın elleri beyaz değil, âdeta yeşilimsi.»

— «Evet, bunlar insanda hakikaten o intibayı uyandırıyor. Ama ne olursa olsun, bir adamı teninin rengi acayip diye cinayetle itham edip, astıramazsın.»

— «Bunu ben de biliyorum. Bize lâzım olan delil.»

Luke, homurdandı. «Delil! İşte elimizde olmayan tek şey. Katil çok dikkatli. Dikkatli bir cani o. İhtiyatlı bir manyak!»

Bridget, «Sana yardım etmeye çalışıyordum,» dedi.

— «Yani — Sorty'le konuşarak mı?»

— «Evet. Onun ağzından senden daha kolaylıkla lâf alabileceğimi düşündüm. Hattâ bir başlangıç yaptım, ilk adımı attım da sayılır.»

— «E, anlat bakalım.»

— «Anlaşılan onun bir grupu var. İğrenç arkadaşlarından meydana gelmiş bir grup. Zaman zaman buraya gelerek eğlenceler tertip ediyorlar.»

— «Yani isimsiz âlemler mi yapıyorlar?»

— «İsimsizliklerini bilmem ama âlem yaptıkları muhakkak. Aslında gülünç ve çocukça şeyler bunlar.»

— «Her halde toplaşıp, müstehcen danslar, garip ayinler yapıyorlar.»

— «Evet, öyle bir şeyler. Anlaşılan böyle şeylerden zevk alıyor onlar.»

Luke, «Ben de senin öğrendiklerine birşey ilâve edebilirim,» dedi. «Tommy Pierce de o ayinlere katılırmış. Kendisi Sorty'nin çömeziymiş. Kırmızı bir cüppe giyiyormuş.»

— «Demek o ayinleri Tommy de biliyormuş?»

— «Evet. Belki de onun ölümüne bu sebep oldu.»

— «Yani, Tommy gidip herkese bu ayinlerden mi bahsetti?»

— «Evet... Veya şantaj yapmaya kalktı.»

Bridget, düşünceli düşünceli mırıldandı. «Bütün bunlar inanılacak gibi değil ama... İnsan Sorty'i hatırladığı zaman bütün bu dedikoduların doğru olduğunu da anlıyor.»

— «Hakikaten öyle. O zaman bu hikâyeler gülünç ve hayali olmaktan çıkıyor, inanılır şeyler halini alıyor.»

Bridget, «Sorty'le iki kurban arasında ilişki kurduk,» dedi. «Amy Gibbs... Ve Tommy Pierce.»

— «Peki ya meyhaneci Carter'le Dr. Humbleby?»

— «Şu anda Sorty'nin olanlarla bir ilgisi olduğuna dair bir şey bilmiyorum.»

— «Meyhaneciyle Sorty'nin ne ilgisi olabileceğini bilmiyorum... Fakat Dr. Humbleby bakımından durum değişik. Adam doktordu. Bekli de Sorty'nin anormal olduğunu farketmişti.»

— «Evet, bu mümkün.»

Bridget, bir kahkaha attı. «Bu sabah rolümü iyi oynadım. Sorty'nin söylediğine göre psişik bazı kabiliyetlerim olabilirmiş. Adama büyük annemin büyücülük yüzünden diri diri yakılmaktan güç kurtulduğunu söyleyince, itibarım büsbütün arttı. Her halde Sorty beni bir dahaki seferde o esrarlı ayinlerine davet edecek. Bilmiyorum toplantı tarihi ne zaman.»

Luke, bağırdı. «Bridget, Allah aşkına dikkatli ol.» Genç kız, başını kaldırarak, ona hayretle baktı. Luke, derin bir nefes aldı. «Biraz önce Dr. Humbleby'nin kızı Rose'la tanıştım. Onunla bir ara Lavinia Fullerton'den bahsettik. Rose Humbleby, Lavinia Fullerton'un ölümünden önce senin için çok endişe ettiğini söyledi.»

Ayağa kalkmak için bir hareket yapan Bridget, bir-

Ayağa kalkmak için bir hareket yapan Bridget, birdenbire donmuş gibi kalakaldı. «Ne dedin? Ne dedin? Lavinia Fullerton benim için endişe mi ediyormuş?»

— «Evet. Rose Humbleby öyle söyledi.»

— «Rose öyle mi söyledi hakikaten?»

— «Evet.»

— «O başka ne dedi?»

— «Hiç... Sadece bunu söyledi.»

— «Emin misin?»

— «Tabiî eminim.»

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Bridget, «Anlıyorum...» diye mırıldandı.

— «Lavinia Fullerton, Dr. Humbleby yüzünden endişeliydi. Ve adam öldü... Şimdi de kadının senin için de endişe ettiğini duydum...»

Bridget, bir kahkaha attı. Sonra ayağa kalkarak başını salladı. Uzun siyah saçları uçuştu. «Endişe etme. Bana hiçbir şey olmaz.»

10

Luke, Banka müdürünün masasının yanındaki koltukta arkasına yaslandı. «Çok iyi... Korkarım bir hayli zamanınızı aldım.»

Müdür Mr. Jones, tombul elini şöyle bir salladı. Esmer, yuvarlak, şişman yüzünde memnun bir ifade vardı. «Rica, ederim, Mr. Fitzwilliam. Rica ederim. Bildiğiniz gibi burası sakin bir yer. Yeni simalar görmek daima hoşumuza gidiyor.»

Luke, «Köy hakikaten ilgi çekici bir yer,» dedi. «Batıl inançları kuvvetli insanlarla dolu burası.»

Mr. Jones, içini çekti. «Batıl inançları kökünden kazı-

mak için uzun bir zaman ister. Ve bir de tahsil tabiî.»

— «Bence son zamanlarda tahsile haddinden fazla önem veriliyor.»

Bu sözler, Mr. Jones'u biraz şaşırttı. «Lord Easterfield'i alalım... O köye karşı hakikaten büyük bir cömertlikle davranıyor. Kendisi çocukluğunda ne büyük sıkıntılarla ve engellerle karşılaştığını hiç unutmamış. Onun için de bu günkü gençlerin iyi bir tahsil görebilmeleri için elinden geleni yapıyor.»

Luke, itiraz etti. «Onun gençliğinde iyi bir tahsil görememesi, kendisinin büyük bir servet yapmasına engel olmamış.»

— «Orası öyle... Ama tabiî Lord Easterfield hakikaten kabiliyetli bir adam.»

Luke, «Veya çok şanslı,» diye mırıldandı.

Mr. Jones, fena halde irkildi. Luke, devam etti. «Asıl önemli olan şans... Bu daima böyle... Meselâ bir katili ele alın. Başarılı bir katil polisin eline neden düşmez? Kabiliyetli olduğu için mi? Yoksa şansı yardım ettiğinden mi?»

Mr. Jones, «Her halde şanslı olduğu için,» diye itiraf etti.

Luke, «Sonra sizin şu meyhaneci Carter gibi bir adamı ele alalım. Carter'in hemen her gece için sarhoş olduğu muhakkak. Ama bir gece tutmuş, nehre yuvarlanıvermiş. Bu da yine şansla ilgili tabiî.»

Banka müdürü güldü. «Bu konuda bazılarına da şanslarının yardım ettiğini söyleyebiliriz tabiî.»

— «Kimler?»

— «Karısıyla kızına.»

— «A, tabiî, tabiî.»

Bir memur kapıyı vurarak, içeri girdi. Elinde kâğıtlar vardı. Luke, iki kâğıdı imzaladı. Kendisine bir çek defteri verdiler. Genç adam ayağa kalktı. Lavinia Fullerton'un öldüğü gün, Derby yarışlarının yapıldığını biliyordu. Onun

için mahsus, «Biliyor musunuz,» dedi. «Bu yıl Derby yarışlarında şans bana da güldü. Ya size?»

Mr. Jones, tebessüm etti. «Ben bahislere pek girmem. Karım at yarışlarından hiç hoşlanmaz.»

— «O halde bu yılki Derby'e de gitmediniz.»

— «Evet.»

— «Buradan Derby'e gidenler oldu mu?»

— «Mr. Horton sanırım. O yarışlara çok meraklıdır. Mr. Abbot da öyle. O yarış günleri bürosunu kapatır. Fakat onun bu yılki Derby'de bir şey kazanmadığını biliyorum.»

Luke, güldü. «Çok kişi kazanmadı her halde...» Müdürün elini sıkarak, dışarı çıktı.

Genç adam, bankanın önünde durarak bir sigara yaktı. Karıştığı olay bir roman olmadığı için Mr. Jones'u da şüpheliler listesine geçirmek lüzumunu duymamıştı. Banka Müdürü, Luke'un kendisini denemek için sorduğu suallere de öyle şüphe uyandıracak bir tepki göstermemişti. Zaten adamın bir katil olduğunu düşünmek bile imkânsızdı. Ayrıca Mr. Jones, Derby günü köyden de ayrılmamıştı. Luke her şeye rağmen bu ziyaretinin boşa gitmemiş olduğunu da düşünüyordu. Zira bu arada iki şey öğrenmişti. Lavinia Fullerton'un öldürüldüğü gün hem avukat Abbot, hem de Horton köyden ayrılmışlardı. O halde birinden biri Londra'da kadıncağızı arabayla öldürmüş olabilirdi.

Luke artık Doktor Thomas'dan şüphelenmiyordu. Buna rağmen, «Onun Derby günü köyde hastalarıyla meşgul olduğunu öğrenirsem, içim daha rahat edecek,» diye düşünüyordu. Bu noktayı tahkik etmem lâzım. Sonra Sorty'i de unutmamalı. Derby günü o Ashe köyünde miydi acaba? Eğer öyleyse o zaman onun katil olması ihtimali de zayıflayacak. Tabii Lavinia Fullerton hakikaten herkesin sandığı gibi bir kazaya da uğramış olabilir. Ama doğrusu

buna hiç ihtimal vermiyorum. Zavallı kadıncağız tam zamanında öldü.»

Luke, kaldırımın kenarında duran arabasına binerek, ana yolun sonundaki garaja gitti. Otomobiliyle ilgili bazı hususları konuşmak istiyordu. Çilli yüzlü, yakışıklı, genç bir adam onun anlattıklarını dikkatle dinledi. Sonra Luke'le arabanın motörünün üzerine eğildiler.

Biri içeriden seslendi. «Ham, bir dakika buraya gelir misin?» Çilli yüzlü, genç adam o tarafa doğru gitti.

Luke, «Ham?» diye düşündü. «Tabii ya. Amy Gibbs'in nişanlısı Ham Harvey o.»

Delikanlı biraz sonra dönerek, özür diledi. Luke'la tekrar motör hakkında konuşmaya başladılar. Genç adam, arabasını garaja bırakmaya razı oldu. Tam dışarı çıkacağı sırada da kayıtsız bir tavırla, «Ham bu yıl Derby'e gittiniz mi?» diye sordu.

— «Hayır efendim... Gitmeyi çok istiyordum ama olmadı. Patrondan izin de istedim. Fakat başka yardımcısı olmadığı için beni dinlemedi bile.»

Luke, başıyla selâm vererek, sokağa çıktı. Ham Harvey'i de şüpheliler listesinde silmişti artık. O yakışıklı gencin katil olmadığı aşikârdı. Onun Lavinia Fullerton'u çiğnemediği de anlaşılıyordu.

Luke, nehrin kenarından malikâneye doğru gitti. Yolda, daha önce de olduğu gibi Binbaşı Horton'la karşılaştı. Adam yine köpeklerine bağırıp duruyordu. «Augustus!.. Nelly! Nelly, buraya gel!.. Neron! Neron! Neron!» Horton, yine daha önce olduğu gibi Luke'u bariz bir merakla da süzdü. Fakat karşılaşma orada kalmadı.

Mr. Horton, «Afedersiniz,» dedi. «Mr. Fitzwilliam'la konuşuyorum, değil mi?»

— «Evet.»

— «Ben Horton'um. Binbaşı Horton. Sizinle yarın malikânede görüşeceğimizi sanıyorum. Tenis oynayacak.

Miss Bridget beni davet etmek nezaketini gösterdi. O sizin kuzeniniz oluyor, değil mi?»

— «Evet.»

— «Ben de öyle olduğunu tahmin ediyordum. Köye yeni biri geldi mi, insan bunu hemen farkediyor.» O sırada kıyamet koptu. İki buldog, biçimsiz beyaz bir sokak köpeğine saldırmaya kalktılar. Horton, bağırdı. «Neron! Augustus! Buraya gelin! Buraya gelin diyorum!» Köpekler istemeye istemeye onun emrine itaat ettikten sonra Horton, tekrar genç adama döndü. Luke ise kendisine romantik bir şekilde bakan Nelly'i okşamakla meşguldü. Horton, «Güzel bir köpek değil mi?» diye sordu. «Ben buldogları çok severim. Daima buldoğum oldu benim. Onları diğer köpeklere tercih ederim. Evim yakında. Buyurun da birer içki içelim.»

Luke, bu daveti kabul etti. İki adam yanyana yürümeye başladılar. Horton yine buldoglardan, diğer köpeklerin onlar kadar mükemmel olmadıklarından bahsediyordu. Luke, Nelly'nin kazandığı kupaların hikâyesini, Augustus'a bir üçüncülük veren hekimin budalalığı, Neron'un kazandığı zaferleri dinledi.

O arada Horton'un evinin bahçe kapısından içeri girmişlerdi. Adam, Luke'u biraz da köpek kokan ufak, duvarlarındaki raflar kitaplarla dolu bir odaya götürdü. Horton, içkileri hazırlarken, Luke da etrafına bakındı. Burada eski bir iki koltuk, köpek resimleri ve kır hayatıyla ilgili dergiler vardı. Şöminenin rafına gümüş kupalar dizilmişti. Bunların yukarısında da yağlı boya bir portre asılıydı.

İçki tepsisinden başını kaldıran Horton, Luke'un nereye baktığını farketmişti. Kısaca, «Karım,» dedi. «Dikkati çekecek bir kadındı o. Yüzünden şahsiyet sahibi olduğu anlaşılıyor değil mi?»

— «Evet, hakikaten öyle.» Luke, Horton'un ölen karısının resmini dikkatle inceledi. Mrs. Horton, pembe satenden bir elbise giymiş, eline de bir demet müge al-

mıştı. Kahve rengi saçları ortadan ayrılmıştı. Kadının incecik dudakları vardı. Soğuk gri gözleriyle aksi aksi ileriye doğru bakıyordu. Dudaklarını da âdeta öfkeyle büzmüştü.

Horton, viski bardağını Luke'a uzattı. «İlgi çekici bir kadındı o. Bir yıl kadar önce öldü. O olaydan sonra da ben çok değiştim.»

Ne söyleyeceğini bilemeyen Luke, «Ya?» diye mırıldandı.

— «Otursanıza.» Horton, eliyle deri koltuklardan birini işaret etti. Kendisi de diğerine yerleşerek, viski sodasından bir yudum aldı. Sonra da, tekrarladı. «Evet... O olaydan sonra ben çok değiştim.»

Luke, şaşkın şaşkın, «Her halde karınızı çok arıyorsunuz,» dedi.

Horton, manâlı manâlı başını salladı. «Bir insanın intizamlı bir hayat sürebilmesi için bir eşe ihtiyacı vardır. Yoksa ipin ucunu bırakıverir. Evet, bırakıverir. Hiç bir şeye aldırmaz...»

— «Fakat, muhakkak ki—»

— «Dostum, ben ne dediğimi biliyorum. Ama evliliğin önceleri bir erkeğe ağır gelmediğini de iddia edecek değilim. Adam önce kendi kendine, 'Hay Allah kahretsin,' der. 'Bu bir esaretten farksız.' Ama sonra her şeye alışır. Neticede bir disiplin meselesidir bu.»

Luke, Horton'un evliliğinin nasıl birşey olduğunu iyice anlamağa başlamıştı. Horton, monolog söyler gibi, «Kadınlar bir felâkettir,» diye devam etti. «Onları hiç bir zaman memnun edemezsiniz. Ama doğrusu bir erkeğin gayet intizamlı bir hayat sürmesini de temin ederler.» Luke, saygılı bir tavırla onu dinliyordu. Horton, sordu.

— «Siz evli misiniz?»

— «Hayır...»

— «Eh, siz de yakında evlenirsiniz. Şunu da unutmayın, dostum. Evlilik hiçbir şeye benzemez.»

Luke, «Evliliğin methedilmesi daima hoşuma gider,» diye cevap verdi. «Bilhassa herkesin birbirinden kolaylıkla boşandığı bu günlerde...»

Horton, «Püf!» dedi. «Gençler beni sinirlendiriyor. Hiçbir şeye dayanamıyor onlar. Güçleri yok. Sabırlı da değiller.» Luke, evlilikte bütün bunlara ne ihtiyaç olduğunu sormak için çıldırıyordu ama zorla kendisini tuttu. Horton, «Karım,» diye devam etti. «Milyonda bir rastlanılan kadınlardandı. Burada herkes kendisine saygı duyar, onun tavsiyelerini dinlerdi.»

— «Öyle mi?»

— «Karımın saçmalıklara hiç tahammülü yoktu. Gözünü karşısındakine dikti mi, o kimse âdeta erirdi. Şu iyi hizmetçi olduklarını sanan kızlar. Onlar her türlü küstahlıklarına ses çıkarmayacağınızı sanıyorlar. Ama karım onlara öyle bir ders verirdi ki. Biliyor musunuz, bir yıl içerisinde tam on beş ahçı ve hizmetçi tutup, savdık. On beş...»

Luke, «Bu Mrs. Horton için öğünülecek birşey olmasa gerek,» diye düşündü. Fakat ev sahibinin onunla aynı fikirde olmadığı anlaşılıyordu. Horton, «Karım bir hizmetçi işe yaramadı mı, onu hemen kovmaktan hiç çekinmezdi,» dedi.

Luke, sordu. «Daima böyle mi olurdu?»

— «Yo... Tabii içlerinde bizi bırakıp gidenleri de olurdu. O zaman karım Lydia, 'İyi ki defoldular,' derdi.»

Luke, başını salladı. «Bravo... Fakat bazan bu evdeki durumu güçleştirmez miydi?»

Horton, «Yo,» dedi. «O zaman ben Lydia'ya yardım ederdim. Hisseme düşeni hemen yapardım. İyi yemek yapmasını bilirim ben. Şömineleri kolaylıkla yakarım. Doğrusunu isterseniz, bulaşık yıkamayı pek sevmem. Ama mecbur olunca onu da yapardım.»

Luke, mırıldandı. «Anlıyorum. Her halde karınız Mrs. Horton gayet hamarat bir kadındı?»

Horton, hemen, «Ben karısına ev işi gördüren adamlardan değilim,» diye cevap verdi. «Zaten karım Lydia ev işi yapamayacak kadar zayıf, nahifti.»

— «Demek güçlü kuvvetli bir insan değildi o?»

Adam, başını salladı. «Maalesef. Ama çok azimliydi. Yenilgiyi kabul etmezdi. Ama zavallı o kadar ıstırap çekti ki. Üstelik doktorlar da hiçbir zaman kendisine şefkatle muamele etmediler. Doktorlar çok kalpsiz oluyorlar. Onlar sadece alelâde sancıdan filân anlıyorlar. Daha derin şeylere akılları ermiyor. Meselâ — Dr. Humbleby. Herkes onun iyi bir doktor olduğunu söylüyordu.»

— «Siz o fikirde değil misiniz?»

— «Humbleby, cahilin biriydi. Modern buluşlardan hiç haberi yoktu. Onun 'sinir' kelimesini bile duymadığından eminim. Herhalde o sadece kırık kemiklerden, kızamık ve kabakulaktan anlıyordu. Ama işte o kadar. Sonunda onunla kavga ettik. Adam karım Lydia'nın durumundan hiç anlamadı. O zaman kendisine düşüncelerimi açık açık söyledim. Bu da hoşuna gitmedi tabii. Öfkelenerek, karımı tedavi etmekten vaz geçti. Ondan sonra Thomas'ı çağırttık.»

— «Thomas'ı daha beğeniyorsunuz demek?»

— «O Humbleby'den çok daha zeki tabii. Eğer karım Lydia'nın son hastalıktan kurtulması imkânı olsaydı, Thomas muhakkak ki bunu başarırdı. Aslında Lydia iyileşmeye başlamıştı. Sonra birdenbire durumu kötüleşiverdi.»

— «Çok ıstırap çekiyor muydu?»

— «Evet... Gastriti vardı. Midesi ağrıyor, istifra ediyordu. Zavallı kadıncağız o kadar ıstırap çekti ki. Eve hastaneden iki hemşire getirttim. Onlarda da merhamet ve şefkatten eser yoktu. Sadece 'Hasta şöyle, hasta böyle,' diyorlardı.» Horton başını sallayarak, içkisini bitirdi. «Hemşirelere hiç tahammülüm yoktur. Kendilerini pek beğenirler. Karım Lydia, hemşirelerin kendisini zehirlediklerini iddia etti durduydu. Bu doğru değildi tabii. Hastalar bazan

böyle şeyler düşünürler. Thomas, çok kişide bu halin görüldüğünü anlattı. Ama aslında Lydia o sözleri kadınların kendisinden nefret ettiklerini sezdiği için söylüyordu. Kadınların kötü tarafı da budur. Hemcinslerini hiç çekemezler onlar.»

— «Herhalde Mrs. Horton'un Ashe köyünde kendisine bağlı olan bir çok arkadaşı vardı.» Luke, sözleri biraz beceriksizce söylemişti. Ama başka nasıl davranacağını da bilmiyordu.

Horton, istemeye istemeye, «Ashe'lılar karımın hastalığı sırasında çok iyi davrandılar,» diye cevap verdi. «Lord Easterfield, serlerinden üzüm ve şeftali yolladı. Yaşlı kadınlar da gelip Lydia'nın yanında oturdular. Honoria Flete'le Lavinia Fullerton...»

— Lavinia Fullerton buraya sık sık geldi değil mi?»

— «Evet. Tipik ihtiyar kızlardandı o. Ama iyi kalpli bir insandı. Karım Lydia yüzünden çok endişe ediyordu. Sık sık onun içtiği ilâçları, yediği yemekleri soruyordu. Bunu iyiliğinden yapıyordu ama biraz fazla gevezeydi.» Luke, anlayışlı bir tavırla başını salladı. Horton, «Gevezeliğe hiç tahammülüm yoktur,» dedi. «Doğrusu bu köyde çok kadın var. Doğru dürüst golf oynayacak birini bulamıyorum.»

Luke, sordu. «Antika dükkânı olan o genç adam golf oynamıyor mu?»

Horton, dudak büktü. «Nereden oynayacak?»

— «O uzun zamandan beri bu köyde galiba?»

— «Yok. Geleli iki yıl oldu. Pis bir tip o. Ben o uzun saçlı, mırıl mırıl konuşan adamlardan nefret ederim. İşin garibi karım Lydia ondan hoşlanırdı. Kadınlar erkekler hakkında doğru dürüst hüküm veremiyorlar. En olmayacak şarlatanlara güveniyorlar. Biliyor musunuz, Lydia Sorty'nin uydurma kocakarı ilâcını içmekte de ısrar etti. Üzerinde burç işaretleri olan mor bir kavanoza konulmuştu bu. Güya ilâç, ayın on dördünde toplanılan otlardan yapılmıştı.

Şarlatanlık tabii. Ama kadınlar böyle şeyleri yutarlar. İki mânada da tabii. Hah hah hah!»

— «Köydeki avukat Abbot nasıl bir adam?» Luke, konuyu birdenbire değiştirmişti. Fakat Horton'un bunu pek farketmeyeceğini de biliyordu. «O kanundan iyi anlıyor mu? Hukuki bir mesele hakkında fikir almam lâzım. Abbot'a gitmeyi düşünüyordum.»

Horton, «Onun çok zeki olduğunu söylüyorlar,» diye başını salladı. «Doğrusu ben kendim kesin birşey söyleyemiyeceğim. Açıkçası Abbot'la kavga ettim. Onu, karım Lydia'nın vasiyetnamesini hazırlamak için buraya gelişinden sonra bir daha görmedim. Bence Abbot, hilekârın biri.» Bir an durdu sonra ilâve etti. «Tabii bu onun işini iyi bilmesine engel değildi.»

Luke, «Tabii değil,» dedi. «Tabii değil. Fakat Abbot bana biraz kavgacı bir adammış gibi geldi. Duyduğuma göre bu köyde kavga etmediği pek az kimse varmış.»

Horton, «Onun bütün kusuru fazla alıngan olması,» diye cevap verdi. «Kendisini üstün bir varlık addediyor. Biri kendisine itiraza kalktı mı da, bunu şahsına yapılmış bir hakaret sayıyor. Onun Humbleby'le kavga ettiğini duydunuz değil mi?»

— «Dr. Humbleby'le Abbot kavga mı ettiler?»

— «Hem de ne kavga! Ama açıkçası buna da pek şaşmış değilim. Humbleby, peşin hükümleri olan bir budalaydı. Abbot ise malûm...»

— «Herkes Humbleby'nin ölümüne üzülmüş sanırım.»

— «Evet... Belki... Adam, en basit kaidelere bile riayet etmemiş. Kan zehirlenmesi önemli bir şeydir. Ben elimi kestim mi, hemen gidip tentürdiyot sürerim. Basit bir tedbirdir bu. Doktor olan Humbleby ise böyle birşeyi yapmayı düşünmemiş bile. Bundan da durum anlaşılıyor.»

Luke, bundan hangi durumun anlaşıldığını pek bilmiyordu. Fakat bu sözlerin üzerinde durmayarak, saatine bir göz attı. Sonra da ayağa kalktı.

Horton, «Öğle yemeği zamanı geldi galiba,» dedi. «A, hakikaten öyle. Neyse... Sizinle görüştüğümüz için çok memnunum. Dünyayı dolaşmış bir adamla konuşmak iyi oluyor. Sizinle yakında yine şöyle bir gevezelik ederim. Siz Doğu'da neredeydiniz? Mayang boğazında mı? Doğrusu ben oraya hiç gitmedim. Duyduğuma göre bir kitap yazıyormuşsunuz. Batıl inançlar hakkında değil mi bu?»

— «Evet, ben—»

Ama Horton, sözlerine devam etti. «Size bir sürü ilgi çekici olay anlatabilirim. Emin olun, dostum, ben Hindistandayken—»

Luke, Hindistan'dan dönenlerin anlatmaktan pek hoşlandıkları o fakirler, ip oyunları ve yılanlar hakkındaki malûm hikâyeleri dinlemek zorunda kaldı. Horton'un elinden ancak on dakika sonra kurtulabildi. Dışarı çıkarken, Horton'un Neron'a bağırdığını duydu.

Genç adam, evlilik denilen mucizeye şaşıyordu. Horton'un vahşi bir kaplandan farksız olan karısının ölümüne hakikaten üzüldüğü ve onu aradığı belliydi.

Sonra birdenbire durakladı. «Yoksa bu zekice bir rol mü?»

∴

11

Neyseki tenis oynayacağı gün öğleden sonra hava gayet güzeldi. Ev sahibi rolünü büyük bir zevkle oynayan Lord Easterfield'in de keyfi yerindeydi. Sık sık fakir bir ailenin oğlu olduğundan bahsetmeyi de unutmuyordu. Tenis maçları sekiz kişi arasında yapılacaktı: Lord Easterfield, Bridget, Luke, Rose Humbleby, Mr. Abbot, Dr. Thomas, Horton ve Oetty Jones. Banka müdürünün kızı olan Hetty Jones durmadan kıkır kıkır gülüyordu.

Luke, ikinci sette Bridget'le, Rose Humbleby ve Lord Easterfield çiftine karşı oynadı. İyi bir tenisçiydi Rose. Bilhassa servisleri fevkalâdeydi. Bazı maçlara da girmişti. Genç kız, ustalığıyle Lord Easterfield'in kusurlarını telâfi ediyordu. İyi oyuncu olmayan Luke'la Bridget, karşı çifte dayanmasını bildiler. Üç-üç berabereydiler artık. Sonra birdenbire Luke'nin oyunu bayağı ustalaştı. Bridget'le sayılarını beşe çıkardılar. İşte tam o sırada genç adam Lord Easterfield'in öfkelenmeye başladığını farketti. Topun, dışa düştüğünü iddia etti. Servisin hatalı olduğunu söyledi. Rose'un itirazlarını da dinlemeyerek, huysuz bir çocuk gibi davranmaya başladı.

Ondan sonra Bridget'in oyununda bir bozukluk baş gösterdi. Genç kız topu birkaç defa taktı. Hatalı servis attı. Karşıdan gelen topu karşılayamadı. Neticede Lord Easterfield'le Rose Humbleby, maçı 8 - 6 kazandılar.

Ondan sonraki maçın oyuncuları kararlaştırıldı. Rose, Abbot'la birlikte Doktor Thomas ve Hetty Jones'a karşı oynayacaktı.

Lord Easterfield, banka oturarak, terini sildi. Memnun bir tavırla gülümsüyordu. Keyfi yerine gelmişti. Horton'a, gazetelerinden birinde çıkacak olan «Vücut sağlamlığı» başlıklı yazı serisinden bahsetmeye başladı.

Luke ise Bridget'e döndü. «Bana sebze bahçesini göstersene.»

— «Orayı görmeyi neden istiyorsun?»

— «Lahanaya çok meraklıyımdır.»

— «Bezelye sevmez misin?»

Tenis kortundan ayrılarak, etrafı duvarla çevrilmiş olan sebze bahçesine gittiler. Cumartesi olduğu için bahçıvanlar izinliydi. Boş sebze bahçesinin güneşte uyuklarmış gibi bir hali vardı.

Bridget, «İşte senin bezelyeler,» dedi.

Luke, dönüp bakmadı bile. «Oyunu neden onlara kazandırdın?» diye sordu.

Bridget'in siyah kaşları hafifçe kalktı. «Afedersin... Birdenbire sinirleniverdim. Zaten tenisim pek iyi değildir.»

— «Ama o kadar kötü olmadığı da belli. Yaptığın hatalar bir çocuğu bile aldatmazdı. Hele o servisler!»

Bridget, sakin sakin, «Onların sebebi kötü bir tenis oyuncusu olmam,» diye cevap verdi. «Eğer daha usta olsaydım, herhalde o zaman daha inanılacak hatalar yapardım. Ama değilim. Onun için de bazan hilelerim anlaşılıyor.»

— «Hah, hile yaptığını itiraf ediyorsun demek?»

— «Tabii değil mi ya, sevgili Sherlock Holmes.»

— «Sebep?»

— «Bunu da hemen anlamış olman lâzımdı. Nişanlım Gordon oyunda kaybetmekten hiç hoşlanmaz.»

— «Peki ya ben? Belki ben oyunda kazanmaktan hoşlanan bir insanım.»

— «Sevgili Luke, korkarım bu benim için diğeri kadar önemli değil.»

— «Ne demek istediğini daha açıkça anlatamaz mısın?»

— «Madem istiyorsun, tabii anlatırım. İnsan, ekmeğini temin eden kimseyle kavgaya kalkışmaz. Benim ekmeğimi de Gordon temin ediyor.»

Luke, derin bir nefes aldı. Sonra da dayanamayarak patladı. «O gülünç, küçücük adamla neden evleniyorsun? Bunun sebebi nedir?»

Bridget, «Çünkü,» diye cevap verdi. «Gordon'un sekreteri olarak haftada on sterlin alıyorum. Kendisiyle evlenince namıma bankaya iki yüz bin sterlin yatıracak. Bana içi pırlantalar ve incilerle dolu bir kutu, — dolgun bir cep harçlığı verilecek. Evliliğin bahşettiği her fırsattan faydalanacağım.»

— «Ama buna karşılık vazifelerin de bir sekreterinkinden çok farklı olacak!»

Bridget, soğuk bir sesle, «Sen herşeye muhakkak me-

lodrama kaçan bir hava mı verirsin?» dedi. «Eğer Gordon'u hayalinde karısına çok âşık, ateşli bir koca olarak canlandırıyorsan, bundan vaz geç. Gordon'un tamamiyle olgunlaşmamış, bazı bakımlardan çocuk kalmış olduğunu şimdiye kadar anlamış olman lâzımdı. Ona lâzım olan bir eş değil, daha ziyade bir anne. Ne yazık ki Gordon'un annesi o dört yaşındayken ölmüş. Gordon'un bol bol ve övünebileceği, kendisini pohpohlayacak birine ihtiyacı var. Gordon'un Lord Easterfield'in başarıları hikâyelerini dinleyecek birine...»

— «Zehirli bir dilin var... Öyle değil mi?»

Bridget, sert bir sesle, «Benim kendi kendime bir takım peri masalları anlattığım yok,» diye bağırdı. «Bunu kasdediyordun değil mi? Ben zeki, eli yüzü düzgün, parasız bir kızım. Hayatımı dürüst bir şekilde kazanmak istiyorum. Gordon'un karısı olarak yapacağım şeyler, Gordon'un sekreteri olarak yaptığım işlerden pek farklı olamayacak. Evlendikten bir yıl sonra onunla yatmaya çıkarken, beni öpmeyi bile unutacağından eminim. Tek farklı şey aldığım aylık olacak.» Birbirlerine baktılar. İkisi de öfkeden sapsarı kesilmişlerdi. Bridget, alaylı alaylı güldü. «Devam et. Sen eski kafalı bir gençsin. Öyle değil mi Luke? Şu eski klişeleşmiş sözleri tekrarlasana. Haydi, ne duruyorsun? Meselâ — kendimi satıyorum... Bak bu sözü çok beğenirim ben.»

Luke, «Sen taş kalpli bir iblissin,» dedi.

— «Herhalde bu ateşli bir budala olmaktan daha iyidir.»

— «Öyle mi?»

— «Tabiî ya. Bunu gayet iyi biliyorum.»

Luke, küçümseyerek onu süzdü. «Bildiğin nedir?»

— «Bir erkeğe âşık olmanın ne demek olduğunu biliyorum! Sen Jonnie Cornish'i tanır mısın? Onunla üç yıl nişanlı kaldım. Çok yakışıklı ve hoş bir gençti. Ona deli gibi âşıktım. Bana ıstırap veren bir aşktı bu. Sonunda Jon-

nie, benden vazgeçip, üç kat çeneli, yılda otuz bin sterlin geliri olan kuzeyli bir dulla evlendi. İnsan böyle bir olaydan sonra aşka karşı bağışıklık kazanıyor. Öyle değil mi?»

Luke, hafifçe inleyerek, birdenbire döndü. «Olabilir.»

— «Hakikaten öyle oldu!»

Bir sessizlik çöktü. Aralarında uzayıp giden, elektrikli bir sessizlik. Nihayet bunu Bridget bozdu. Genç kız, hafif bir tereddütle, «Herhalde benimle bu şekilde konuşmaya hiçbir hakkın olmadığının farkındasın,» dedi. «Sen şu anda Gordon'un evinde oturuyorsun. Bu yaptığın da terbiyesizlik.»

Luke, kendisini toplamıştı. Nazik, nazik, «Bu da klişeleşmiş bir söz değil mi?» diye sordu.

Bridget, kıpkırmızı oldu. «Belki. Ama hiç olmazsa doğru.»

— «Değil... Seninle o şekilde konuşmaya hakkım var.»

— «Ne münasebet!»

Luke, genç kıza baktı. Yüzü acayip bir şekilde sararmıştı. Bu haliyle ıstırap çeken bir hastaya benziyordu. «Hakkım var... Çünkü seni seviyorum... Demin ne demiştin?.. Evet... Seni o kadar çok seviyorum ki, bu bana âdeta ıstırap veriyor.»

Bridget, bir adım geriledi. «Sen—»

— «Evet, çok gülünç değil mi? Kahkahalarla gülmene sebep olacak bir şey bu! Ben buraya bir iş için geldim... Sonra sen evin köşesinden çıktın... Nasıl anlatayım bilmem ki? Beni büyüledin âdeta. Bana öyle geliyor... Biraz önce peri masallarından bahsettin. Bana da bir perî masalı yaşıyormuşum gibi geliyor. Senin sihirine kapıldım. Elini uzatıp, 'Kurbağa haline gir,' dediğin an, gözlerimin yerinden fırlayacağını ve hoplaya hoplaya buradan uzaklaşacağımı sanıyorum.» Genç kıza doğru bir adım attı. «Sana deli gibi âşığım, Bridget Conway. Seni çılgınca sevdiğim için de, teniste kaybettiği zaman huysuzlaşan ko-

caman göbekli, ufacık tefecik bir Lord'la evlenmeni istemiyorum!»

— «O halde ne yapmamı tavsiye ediyorsun?»

— «Lord Easterfield yerine benimle evlenmeni tabiî. Ama muhakak ki bu teklifim de kahkahalarla gülmene sebep olacak.»

— «Hakikaten gülmekten bayılacağım!»

— «Tabiî. Neyse... Artık ikimiz de birbirimizin düşüncelerini anladık. Şimdi tenis kortuna dönelim mi? Belki bu sefer bana teniste kazanmasını bilen bir partner bulursun?»

Bridget, tatlı tatlı, «Bana oyunu kaybetmekten hemen hemen Gordon kadar hoşlanmıyor muşun gibi geliyor,» dedi.

Luke, birdenbire genç kızı omuzlarından yakaladı. «Zehirli bir dilin var, değil mi, Bridget?»

— «Belki bana âşıksın Luke ama benden hoşlandığını hiç sanmıyorum.»

— «Evet... Hakikaten senden hiç hoşlanmıyorum.»

Bridget, dikkatle onu süzüyordu. «İngiltere'ye dönerken evlenerek sâkin bir yere yerleşmeyi düşünüyordun, değil mi?»

— «Evet.»

— «Ama hayalindeki kadın bana hiç benzemiyordu?»

— «Senin gibi birine âşık olacağım aklımdan bile geçmiyordu.»

— «Tabiî. Senin nasıl bir kadını tercih ettiğini biliyorum. Gayet iyi biliyorum.»

— «Ne kadar zekisin, Bridget'ciğim.»

— «Beğendiğin tipi tarif edeyim. Gayet iyi huylu, kır hayatından hoşlanan, köpekleri terbiye etmesini bilen bir kız. Her halde onu hayalinde canlandırdığın zaman sırtında twid bir tayyör vardı. Spor ayakkabısının burnuyla şöminedeki kütükleri itiyordu.»

— «Çizdiğin tablo pek hoş.»

— «Bundan eminim. Artık tenis kortuna dönelim mi? Sen partner olarak Rose Humbleby'i seçersin. O iyi bir oyuncu olduğu için maçı kazanmanız işten bile değil.»

— «Eski kafalı bir erkek olduğum için son sözü sana bırakıyorum.»

Yine bir sessizlik oldu. Sonra Luke ellerini ağır ağır genç kızın omuzlarından çekti. İkisi de sanki hâlâ söylemek istedikleri bir şey daha varmış gibi tereddütle karşı karşıya durdular.

Sonra Bridget birdenbire dönerek korta doğru gitmeye başladı. Maç yeni bitiyordu.

Rose'a tekrar söylenince, genç kız itiraz etti. «Ben arka arkaya iki set oynadım ama.»

Fakat Bridget, ısrar etti. «Ben biraz yoruldum. Canım tenis oynamak istemiyor. Sen ve Luke, Miss Jones'le Mr. Horton'a karşı oynayın.»

Fakat Rose yine itiraz edince dört erkeğin maç yapması kararlaştırıldı. Daha sonra da çay içtiler.

Lord Easterfield, daha ziyade Doktor Thomas'la konuştu. Genç adama son zamanlarda Wellerman Kreitz lâboratuarlarına yaptığı ziyaretten büyük bir gururla bahsetti.

— «Son bilimsel buluşların neler olduğunu anlamayı istiyordum. Gazetemde çıkan yazıların hepsinde de ben sorumluyum. Daima böyle düşünürüm. Bilim çağı bu. Kitleler bilimin ne olduğunu anlamalı, bunu kolaylıkla hazmedebilmeliler.»

Dr. Thomas, omuzlarını hafifçe silkti. «Yarım bilgi daima tehlikeli bir şeydir.»

Lord Easterfield, «Evde bilim,» dedi. «İşte gayemiz bu. Bilimle ilgilenmeli...»

Bridget, ciddî bir tavırla ilâve etti. «Deney tüplerinde neler olduğunu anlamalıyız.»

Lord Easterfield, «Lâboratuarları çok beğendim,» diye devam etti. «Beni Wellerman kendisi gezdirdi, tabiî.

Ona yanıma yardımcılarından birini vermesi için rica ettim ama beni dinlemedi.»

Luke, mırıldandı. «Tabiî.»

Lord Easterfield, memnun bir tavırla ona baktı. «Wellerman bana her şeyi basit bir şekilde izah etti. Bakteriler, kültürler, serumlar. Deneylerin prensipleri. Hazırladığımız serinin ilk makalesini yazmaya da razı oldu.»

Bridget'in halası Mrs. Anstruther, «Zannedersem onlar kobay kullanıyorlar,» dedi. «Zalimce bir şey bu. Ama tabiî bu kedileri ve hatta köpekleri kullanmaları kadar kötü değil.»

Horton, soğuk bir sesle bağırdı. «Köpeklerin üzerinde deney yapan adamları vurmalı!»

Avukat Abbot, «Horton,» diye başını salladı. «Senin köpeklere insanlardan daha fazla değer verdiğin anlaşılıyor.»

Horton, «Tabiî,» diye cevap verdi. «Köpekler, insanlar gibi dönüp seni arkadan vurmazlar. Kalleşlik etmezler. Bir köpek insana kötü bir söz söylemez.»

Avukat, güldü. «Ama o kötü dişlerini baldırına geçiriverir. Buna ne dersin, Horton?»

Horton, başını salladı. «Köpekler bir insanın karakterini hemen anlarlar.»

— «Geçen hafta senin o yabani hayvanlardan biri az kalsın bacağımı kapıyordu. Buna ne cevap vereceksin, Horton.»

— «Deminki cevabımı vereceğim.»

Bridget, hemen araya giriverdi. «Tekrar tenis oynayalım mı?»

Tekrar korta gittiler. Daha sonra Rose Humbleby, Lord Easterfield'e, «Allahaısmarladık,» derken Luke onun yanına gitti.

— «Sizi evinize kadar götüreyim. Tenis raketinizi de taşırım. Arabanız yok değil mi?»

— «Hayır. Fakat evim o kadar uzakta değil.»

— «Ben de biraz yürümek istiyordum...» Luke başka bir şey söylemeyerek, genç kızın raketiyle tenis ayakkabılarını aldı.

Yürümeye başladılar. Rose, bazı şeylerden bahsetti. Luke ona kısa cevaplar veriyordu. Ama genç kız bunun farkında değildi.

Humbleby'lerin bahçe kapısından girerlerken, Luke'un da yüzü aydınlandı. «Neyse kendimi şimdi iyi hissediyorum.»

— «Daha önce iyi değil miydiniz?»

— «Farkında değilmiş gibi davranmanız çok hoş. Somurttuğum herhalde gözünüzden kaçmadı. Ama neyse beni bundan kurtardınız. Bana gölgelerin arasından güneşe çıkmışım gibi geliyor.»

— «Hakikaten de öyle. Malikâneden çıktığımız zaman güneş bulutların arkasında kaybolmuştu. Ama şimdi hava açıldı.»

— «Evet... İki mânada da öyle oldu. Neyse... Bence dünya yine de güzel bir yer.»

— «Tabiî ya.»

— «Miss Humbleby, biraz küstahlaşabilir miyim?»

— «Sizin hiçbir zaman küstahlık edemiyeceğinizden eminim.»

— «İşte bundan hiç emin olmayın. Size sadece Doktor Thomas'ın çok şanslı bir insan olduğunu söylemek istiyordum.»

Rose, kıpkırmızı kesilerek gülümsedi.

Luke, «Demek söylenilenler doğru?» dedi. «Yani Doktor Thomas'la nişanlısınız.»

Rose, başını salladı. «Ama şimdiki halde bunu resmen ilân etmeyeceğiz. Çünkü babam bu evliliğin aleyhindeydi. O ölür ölmez nişanımızı ilân etmemiz acayip olacaktı.»

— «Demek babanız Dr. Thomas'la evlenmenizi istemiyordu?»

Rose, ağır ağır, istemeye istemeye başını önüne eğdi. «Evet... Korkarım meselenin aslı şuydu... Babam Geoffrey'den hoşlanmıyordu.»

— «Birbirleriyle zıt mı gidiyorlardı?»

— «Bazen öyle gibi gözüküyordu. Tabiî babacığım birtakım peşin hükümleri olan bir adamdı.»

— «Tabiî sizi de çok seviyor ve çabucak evlenip yanından ayrılmanızı da istemiyordu.»

Rose, çekingen bir tavırla başını salladı.

Luke, dikkatle ona bakarak, «Bundan daha başka sebepler de mi vardı?» diye sordu. «Babanız Thomas'la evlenmenizi katiyen istemiyordu sanırım.»

— «Evet. Açıkçası babamla Geoffrey, birbirlerinden çok farklı insanlardı. Bu yüzden bazen çatışıyorlardı. Geoffrey bu konuda çok iyi, çok sabırlı davranıyordu. Fakat babamın kendisinden hoşlanmadığını bildiği için gitgide çekingenleşiyor, onunla fazla konuşmaktan kaçınıyordu. Bu yüzden de babam hiçbir zaman onu iyice tanıma fırsatını bulamadı.»

Luke, «Peşin hükümlerle savaşmak çok zordur,» dedi.

— «O kadar mantıksız bir şeydi ki bu!»

— «Babanız bu evlenmeyi istememesinin sebeplerini açıkça söyledi mi?»

— «Hayır, hayır. Söyleyemezdi ki. Yani, Geoffrey'nin aleyhinde söyleyebileceği hiçbir şey yoktu. Sadece babam ondan hoşlanmıyordu, işte o kadar.»

— **«Senden hoşlanmıyorum Dr. Fell,**

Bunun sebebini de söyleyemem...»

— «Öyle.»

— «Babanızın itiraz ettiği belirli bir şey yok muydu? Meselâ Thomas içki içiyor mu? Veya at yarışlarında oynuyor mu?»

— «Hayır... Geoffrey'nin Derby de hangi atın birinci geldiğini bile bildiğini sanmıyorum.»

Luke, mırıldandı. «İşte bu garip... Biliyor musunuz bana Derby günü Dr. Thomas'ı Epsom'da görmüşüm gibi geldi.»

Luke, bir an endişeyle kızın yüzüne baktı. Ona, İngiltere'ye Derby günü döndüğünü söyleyip söylememiş olduğunu hatırlamaya çalışıyordu. Fakat Rose, ondan şüphelenmemişti. Hemen cevap verdi.

— «Geoffrey'i Derbyde gördüğünüzü mü sandınız? Ama bu imkânsız. Bu civardan ayrılamazdı. Ashwood'da güç bir doğumda bulundu. Hemen hemen bütün günü orada geçirdi.»

— «Hafızanız çok kuvvetli.»

Rose, güldü. «Bunu iyi hatırlıyorum. Çünkü Geoffrey bana bebeğe takma isim olarak 'Jujube' adını verdiklerini söyledi. Derby de o kazanmış değil mi?»

Luke, dalgın dalgın başını salladı.

Rose, «Zaten,» diye devam etti. «Geoffrey, hiçbir zaman yarışlara gitmez. Öyle şeylerden çok sıkılır.» Sonra değişik bir tavırla, «İçeri girmez misiniz?» dedi. «Annemin sizi görmek isteyeceğini sanıyorum.»

— «Bundan emin misiniz?»

— «Tabiî...»

Rose genç adamı güneşin son ışıklarının âdeta hüzünle aydınlattığı bir odaya götürdü. Bir kadın acayip bir tavırla bir koltuğa büzülüp oturmuştu. «Anneciğim sana Mr. Fitzwilliam'ı getirdim...»

Mrs. Humbleby, irkilerek doğruldu. Luke'un elini sıktı. Rose, usulca odadan çıktı.

Mrs. Humbleby, «Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum, Mr. Fitzwilliam,» dedi. «Rose'un söylediğine göre bazı ahbaplarınız yıllar önce kocamı tanırlarmış.»

— «Evet, Mrs. Humbleby...» Luke, bu yalanı dul ka-

dına tekrarlarken bayağı kendisinden nefret etti. Fakat yapabileceği başka bir şey de yoktu.

Mrs. Humbleby, «Kocamla tanışmış olmanızı isterdim,» diye içini çekti. «Çok iyi bir adam, fevkalâde bir doktordu o. Sırf kuvvetli şahsiyeti sayesinde hayatlarından ümit kesilmiş zavallıları iyi ederdi.»

Luke, şefkatle, «Buraya geldiğimden beri doktor hakkında çok şey işittim,» diye cevap verdi. «Köydekilerin onu ne kadar çok sevdiklerini biliyorum.»

Genç adam, kadının yüzünü iyice göremiyordu. Sesi ise gayet monotondu. Fakat bu sesteki hissizlik nedense dul kadının aslında büyük ıstırap çektiğini iyice ortaya koyuyordu.

Mrs. Humbleby birdenbire genç adamın beklemediği bir şey söyledi. «Bu dünya çok kötü bir yer, Mr. Fitzwilliam. Bunu biliyor muydunuz?»

Luke, biraz şaşırmıştı. «Evet... Belki öyle olabilir.»

Kadın, ısrar etti. «Ama siz böyle olduğunu biliyor musunuz? Bu çok önemli işte. Etraf çok kötü. İnsanın daima hazır olması, bu kötülükle savaşması lâzım. Kocam bunu bilirdi. Daima iyiden ve doğrudan yanaydı o.»

Luke, usulca, «Bundan eminim,» diye mırıldandı.

Mrs. Humbleby, «Kocam bu köydeki kötülüklerin farkındaydı,» dedi. «O her şeyi biliyordu...» Birdenbire kadın hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Luke, doğruldu. «Çok müteessirim...»

Kadın, ağlamaya başladığı gibi yine birdenbire sustu. Kendisini toplamıştı. «Beni affedin... Bugün sizinle fazla konuşamıyacağım...» Elini Luke'a uzattı. Genç adam bu eli tuttu. Mrs. Humbleby, «Burada daha kalacaksanız, muhakkak gelip bizi görün,» diye fısıldadı. «Bu Rose için ne iyi birşey olur. Kızım sizden çok hoşlanmış.»

— «Ben de ondan hoşlandım, efendim. Bence Rose, uzun zamandan beri rastladığım kızların en iyisi ve dürüstü, Mrs. Humbleby.»

— «Rose beni çok sever.»

— «Doktor Thomas da çok şanlı bir adam.»

—«Evet...» Mrs. Humbleby, elini çekti. «Bilmiyorum.. Her şey o kadar güç ki...» Sesi yine ifadesizleşmişti.

Luke, kadını o loş odada bıraktı. Mrs. Humbleby, ellerini birbirine kenetleyip kenetleyip açıyordu.

Genç adam, eve doğru giderken hep bu konuşmayı düşündü. «Derby günü Doktor Thomas Ashe köyünde değilmiş. Arabayla başka bir köye gitmiş. Oradan kolaylıkla Londra'ya kadar uzanabilirdi. Ama herhalde lüzumu olunca Thomas o gün hakikaten doğumda bulunduğunu ispat edebilir.» Aklına tekrar Mrs. Humbleby geldi. «Kadın, 'Dünyada çok kötülük var,' derken neyi kasdediyordu? Neden bu cümlenin üzerinde ısrarla durdu. Bunun sebebi kocasının ölümünün kendisini çok sarsmış olması mı? Yoksa kadın bir şeyler mi biliyor? Belki de Doktor Humbleby ölümünden önce bir şey öğrendi ve bunu karısına söyledi... Ne olursa olsun, bu işe devam etmem lâzım...»

Genç adam, elinden geleni yapıyor, Bridget'le kavgalarını hatırlamaya çalışıyordu.

12

Luke, ertesi sabah yeni bir karar verdi. «Bugüne kadar gizli kapaklı soruşturmalar yaptım. Artık bir şey öğrenmem kabil değil. Şimdi yazar rolünü bırakıp, maksadımı açık açık belirtmem daha doğru olur. Önce gidip Honoria Flete'le konuşacağım. Kadın bana bildiklerini söyledi. Bugün de onu bana tahmin ettiklerini söylemeye zorlayacağım.»

Miss Flete, Luke'u sâkin bir tavırla karşıladı. Genç adamın ziyaretine şaşmışa benzemiyordu.

Luke, hemen konuya girdi. «Miss Flete, herhalde siz benim Ashe köyüne sırf kitap yazmak için gelmediğimi anladınız. Ben buraya zavallı Amy Gibbs'in ölümünü tahkike geldim.»

Honoria Flete, «Yani,» dedi. «Sizi buraya polis mi yolladı?»

— «Hayır, hayır. Ben sivil memur değilim.» Luke, neşeli bir tavırla ilâve etti. «Romanlarda çok rastlanan tiplerdenim ben. Yani özel detektifim.»

— «Anlıyorum... O halde sizi buraya Bridget Conway getirtti.»

Luke, bir an tereddüt etti. Sonra da bu söze itiraz etmemeye karar verdi. Yoksa köye nasıl geldiğini anlatması pek kolay olmayacaktı.

Honoria Flete, sesinde hafif bir hayranlıkla konuşmasına devam etti. «Bridget çok zeki ve becerikli bir kızdır. Korkarım, eğer bu iş bana bırakılsaydı, ön sezilerime katiyen güvenemezdim. Yani insan bir şeyden tamamiyle emin olamayınca, kesin bir şekilde de hareket edemez.»

—«Fakat siz eminsiniz, değil mi?»

Honoria Flete, ciddî bir tavırla, «Hayır, değilim Mr. Fitzwilliam,» dedi. «Bu insanın emin olabileceği bir şey mi? Neticede hepsi de hayal mahsulü olabilir. Yalnız yaşayan, konuşacak, fikrini alacak kimsesi olmayan bir insan melodrama kaçan tavırlar takınmaya, yanlış kararlar vermeye başlayabilir.»

Luke, bu sözlerin doğruluğunu kabul ettiğini belirtmek için başını salladı. Sonra da yumuşak bir sesle, «Fakat için için yine de eminsiniz sanırım,» diye mırıldandı.

Buna rağmen Honoria Flete, yine de tereddüt etti. «Başka başka şeylerden bahsetmediğimizi umarım.»

Luke, gülümsedi. «Her şeyi açık açık söylememi mi istiyorsunuz? Pekâlâ. Siz Amy Gibbs'in bir cinayete kurban gittiğini düşünmüyor musunuz?»

Honoria Flete, bu kadar açık söz karşısında hafifçe

irkildi. «Amy'nin ölümü kafamda bazı soruların belirmesine sebep oldu.»

Luke, sabırla, «Fakat kızın tabiî bir şekilde öldüğünü sanmıyorsunuz değil mi?» diye sordu.

— «Hayır.»

— «Bunun kaza olmadığından da eminsiniz?»

— «Bence bu imkânsız bir şey. O kadar çok...»

Luke, yaşlı kadının sözünü kesti. «Bu olayın intihar olduğunu zannetmiyorsunuz tabiî?»

— «Ne münasebet.»

Luke, yine yumuşak bir sesle, «O halde bu olayın bir cinayet olduğunu düşünüyorsunuz,» dedi.

Honoria Flete, tereddüt etti. Yutkundu ve nihayet cesaretle konuşmaya karar verdi. «Evet. Öyle.»

— «İyi. O halde artık konuşmamıza devam edebiliriz.›

Yaşlı kadın, endişeyle izah etti. «Fakat bu inancımın kesin delillere dayanmadığını da söylemeliyim. Benimki sadece bir şüphe.»

— «Biliyorum. Zaten bizimki de mahrem bir konuşma. Sizinle birbirimize ne düşündüğümüzü, nelerden şüphelendiğimizi anlatıyoruz. Amy Gibbs'in öldürüldüğünden eminiz. Sizce katil kim?»

Honoria Flete, başını salladı. Endişeli bir hali vardı. Luke ise gözlerini ona dikmişti. «Kızı öldürmeyi isteyen kimdi?»

Yaşlı kadın, ağır ağır, «Zannedersem Amy, garajda çalışan nişanlısıyla yani Ham Harvey'le kavga etmişti. Harvey, aklı başında, çalışkan bir gençtir. İnsan gazetelerde gençlerin sevgililerine saldırdıklarını, onları öldürdüklerini okuyor ama Harvey'in böyle bir şey yapabileceğini hiç sanmıyorum.» Luke, başını salladı. Honoria Flete, sözlerine devam etti. «Ayrıca onun bu şekilde bir cinayet işlemiyeceğinden de eminim. Yani yukarı tırmanıp, açık pencereden içeri girecek, öksürük şurubu yerine, şapka boyasını koyacak... Bu yani...»

Luke, ona yardım etti. «Bu öfkeli bir âşığın yapabileceği bir hareket değil, demek istiyorsunuz, değil mi? Haklısınız. Bence Ham Harvey'i şüpheliler listesinden hemen silebiliriz. Amy, onu ortadan kaldırmak isteyen, —plânını dikkatle yapan,— buna ustalıkla kaza süsü veren biri işledi. Sizce bu insan kim olabilir? Bu hususta bir fikriniz var mı?»

Honoria Flete, «Emin olun yok,» dedi.

— «Bundan emin misiniz?»

— «E... evet... Tabiî.»

Luke, düşünceli bir tavırla yaşlı kadına baktı. Honoria Flete bu son sözleri tereddütle söylemişti galiba? «Peki,» diye mırıldandı. «Sizce cinayetin sebebi nedir?»

— «Bir sebep olduğunu sanmıyorum.» Yaşlı kadın bu sefer daha kesin bir tavırla konuşmuştu.

— «Amy, Ashe'de çok yerde çalıştı mı?»

— «O, Lord Easterfield'in yanına girmeden önce bir yıl kadar Horton'larda hizmetçilik etti.»

Luke, çabucak durumu özetledi. «O halde mesele şöyle: Biri Amy Gibbs'i ortadan kaldırmayı istedi. Bazı delillerden katilin, eski tip bir adam olduğunu anlıyoruz. Bu şapka boyasının kırmızı oluşundan anlaşılıyor. Sonra adam oldukça atletik. Çünkü garajın damından kızın penceresine tırmanabilmiş. Bu bakımdan mutabık mıyız?»

Honoria Flete, «Tamamiyle,» dedi.

— «İzin verir misiniz, gidip ben de o pencereye tırmanayım?»

— «Rica ederim, buyurun. Bence güzel bir fikir bu.»

Genç adamı yan kapıdan çıkararak, arka avluya götürdü. Luke garajın damına kolaylıkla tırmandı. Oraya çıkınca da Amy'nin penceresini rahatça açtı ve odaya atladı. Birkaç dakika sonra tekrar avluya, Miss Flete'in yanına inmişti. Mendille ellerini siliyordu. «Bu iş göründüğünden daha da kolay. Bu iş için biraz kuvvet ve çeviklik kâfi... O gece pencerenin dışında izlere rastlamadınız mı?»

Honoria Flete, başını salladı. «Hayır... Oraya bakmadık bile. Tabiî polis memuru da oradan içeri girmişti.»

— «Evet. İz bulunsaydı bile bunu polisin yaptığı sanılacaktı. Polisler katillere nasıl da yardım ediyorlar! Neyse... Olan olmuş...»

Miss Flete'le birlikte tekrar içeri girdiler.

Luke, sordu. «Amy'nin uykusu ağır mıydı?»

Honoria Flete, âdeta öfkeyle, «Onu sabahları kaldırmakta çok güçlük çekerdik,» diye homurdandı. «Bazen kapıya dakikalarca vurur, seslenirdim. Bana neden sonra cevap verirdi. Ama bildiğiniz gibi eski bir söz vardır, Mr. Fitzwilliam. 'Duymak istemeyen bir insan bir sağırdan daha da ağır işitir.'»

Luke, başını salladı. «Doğru... Çok doğru... Şimdi sıra cinayet sebebinde, Miss Flete. En bariziyle başlayalım. Sizce Amy Gibbs'le Sorty denilen o adamın arasında bir şey var mıydı?» Telâşla ilâve etti. «Ben sadece fikrinizi soruyorum. İşte o kadar.»

— «Sadece fikrimi soruyorsanız, o zaman söyliyeyim: Evet.»

Luke, mırıldandı. «Âlâ... Peki, sizce Amy ona şantaj yapabilecek bir kız mıydı?»

— «Bu konudaki fikrim de şu: Amy'den böyle bir şey beklenirdi.»

— «Amy öldüğü sırada yanında hatırı sayılır para var mıydı?»

Honoria Flete, şöyle bir düşündü. «Sanmıyorum... Eğer haddinden fazla parası olsaydı, bu muhakkak kulağıma gelirdi.»

— «Amy ölmeden önce müsrifçe para harcamıyor muydu?»

— «Hayır. Zannetmiyorum.»

— «O zaman bizim şantaj teorisi biraz zayıflıyor. Zira kurban ekseri zecri tedbirler almaya kalkmadan önce hiç olmazsa bir defa şantajcıya istediği parayı verir. Tabiî

başka bir teori daha var. Belki Amy bir şey biliyordu.»

— «Ne gibi bir şey?»

— «Burada, Ashe'de oturan biri için tehlikeli olabilecek bir sır. Bu teoriyi ele alalım. Amy, Ashe'de bir sürü yerde çalışmıştı. Belki bu arada —meselâ— Mr. Abbot gibi birinin meslek hayatı için tehlikeli olabilecek bir şey öğrendi.»

— «Mr. Abbot gibi biri mi?»

Luke, çabucak atıldı. «Veya Doktor Thomas'ın bir ihmalini veya meslek adamına yakışmayacak bir hareketini öğrendi.»

Honoria Flete, «Fakat muhakkak ki...» diye başladı. Sonra da durakladı.

Luke, devam etti. «Amy Gibbs'in Mrs. Horton'un öldüğü sırada Horton'larda çalıştığını söylediniz sanırım.»

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Miss Flete, «Mr. Fitzwilliam,» dedi. «Horton'ları bu işe neden karıştırdığınızı sorabilir miyim? Mrs. Lydia Horton bir yıl kadar önce öldü.»

— «Biliyorum. Ve Amy Gibbs o sırada orada çalışıyordu.»

— «Anlıyorum. Horton'ların bu işle ne ilgisi var?»

— «Bilmiyorum. Sadece aklıma geldi. Mrs. Horton had gastritten öldü değil mi?»

— «Evet.»

— «O beklenmedik bir anda mı öldü?»

Honoria Flete, ağır ağır cevap verdi. «Bence öyle... Mrs. Horton, iyileşmeye yüz tutmuştu. Yakında ayağa kalkacağını düşünüyordum. Sonra birdenbire durumu ağırlaştı. Ve öldü.»

— «Dr. Thomas bu duruma şaştı mı?»

— «Bilmiyorum. Şaşırdı sanırım.»

— «Ya hemşireler? Onlar ne dediler?»

Honoria Flete, mırıldandı. «Bence hemşireler bir has-

tanın ağırlaşıp ölmesine hiçbir zaman hayret etmezler. Onları şaşırtan hastanın iyileşmesidir.»

Luke, ısrar etti. «Ama Mrs. Horton'un ölmesi sizi hayrete düşürdü değil mi?»

— «Evet. Daha bir gün önce ona gitmiştim. Her zamankinden daha iyi gözüküyordu. Hatta neşeli neşeli konuştu da.»

— «Mrs. Lydia Horton, kendi hastalığı hakkında ne düşünüyordu?»

— «Mrs. Horton, hemşirelerin kendisini zehirlediklerinden şikâyet ediyordu. Bir hemşireyi evden attırmıştı. Fakat son gelen iki kadının da onun kadar fena olduğunu söylüyordu.»

— «Herhalde onun bu sözlerine pek önem vermediniz?»

— «Tabiî. Bu sözlere hastalığının sebep olduğunu düşündüm. Lydia Horton, her şeyden şüphelenen bir kadındı zaten. Belki bir ölünün arkasından bu şekilde konuşmak doğru değil. Fakat Mrs. Horton, dikkati çekmekten hoşlanırdı. Hiçbir doktorun kendisini anlıyamadığından. hastalıkların hiçbir zaman basit şeyler olmadığından bahsederdi. Ya bilinmeyen bir hastalığa tutulduğunu ya da birinin kendisini ortadan kaldırmaya çalıştığını söylerdi.»

Luke, kayıtsız bir tavırla konuşmaya çalıştı. «Kocasının kendisini ortadan kaldırmaya çalıştığını sanmıyordu ya?»

— «Hayır, hayır. Bu hiçbir zaman aklına gelmedi onun.» Yaşlı kadın bir an durdu. Sonra da usulca sordu. «Siz böyle mi düşünüyorsunuz?»

Luke, ağır ağır, «Birçok koca karısını öldürmüş üstelik kanunun pençesine de düşmemiştir,» dedi. «Anladığıma göre Mrs. Horton, her erkeğin memnunlukla ortadan kaldırmayı isteyeceği bir kadınmış. Sonra kocasına hatırı sayılır bir miras da bırakmış.»

— «Evet, bıraktı.»

— «Siz ne düşünüyorsunuz, Miss Flete?»

— «Fikrimi mi anlamak istiyorsunuz?»

— «Evet, sadece fikriniz.»

Honoria Flete, kelimelere basa basa, «Bence Mr. Horton, karısına çok bağlıydı,» diye cevap verdi. «Böyle bir şey yapmak onun aklından bile geçmezdi.»

Luke, dikkatle yaşlı kadına baktı. Miss Flete de kehribar rengi gözleriyle onu süzüyordu.

Genç adam, içini çekti. «Herhalde haklısınız. Başka türlü olsaydı bunu muhakkak bilirdiniz.»

Yaşlı kadın, hafifçe gülümsedi. «Biz kadınların gözlerinden bir şey kaçmadığını mı düşünüyorsunuz?»

— «Hakikaten öyle... Miss Fullerton sağ olsaydı o da sizin gibi mi düşünürdü dersiniz?»

— «Ben Lavinia Fullerton'un fikir yürüttüğünü hiçbir zaman duymadım.»

— «O Amy Gibbs hakkında ne düşünüyordu?»

Miss Flete, hatırlamak istermiş gibi kaşlarını çattı. «Bu sorunuzu cevaplandırmak güç, Lavinia'nın pek acayip bir şüphesi vardı.»

— «Ne gibi?»

— «O burada, Ashe köyünde garip bir şeyler olduğunu düşünüyordu.»

Luke, «Meselâ, birinin küçük Tommy Pierce'i pencereden attığını iddia ediyordu, değil mi?» dedi.

Honoria Flete, genç adama hayretle baktı. «Bunu nereden biliyorsunuz, Mr. Fitzwilliam?»

— «Miss Lavinia Fullerton bunu bana kendisi söyledi. Tabiî böyle açık açık anlatmadı ama imâ etti.»

Yaşlı kadının yüzü heyecanından pembeleşmişti. Öne doğru eğildi. «Bu ne zaman oldu, Mr. Fitzwilliam?»

Luke, usulca, «Öldüğü gün,» diye mırıldandı. «Londra'ya birlikte gittik.»

— «Livinia size neler anlattı?»

— «Ashe köyünde çok kimsenin öldüğünü söyledi.

Amy Gibbs, Tommy Pierce ve o Meyhaneci Carter'den bahsetti. 'Yakında da Doktor Humbleby ölecek?' dedi.»

Miss Flete, ağır ağır başını salladı. «Bütün bunlara kimin sebep olduğunu da açıkladı mı?»

Luke, öfkeyle, «Cinayetleri, yüzünde acayip bir ifade beliren bir adamın işlediğini söyledi,» dedi. «Ona göre bu ifadeyi farketmemek kabil değildi. Miss Lavinia Fullerton, katil Dr. Humbleby'le konuşurken bu ifadenin onun yüzüne belirdiğini de görmüştü. İşte bu yüzden de Humbleby'nin çok geçmeden öleceğini anlamıştı.»

Honoria Flete, fısıldadı. «Ve zavallı adam hakikaten de öldü. Allahım! Allahım!» Arkasına yaslandı. Gözlerinde dehşet dolu bir ifade vardı.

Luke, «Kim bu adam?» dedi. «Söyleyin Miss Flete? Onun kim olduğunu bildiğinizden eminim.»

— «Fakat bilmiyorum. Lavinia bunu bana söylemedi.»

Luke, ona baktı. «Fakat katilin kim olduğunu tahmin edebilirsiniz. Lavinia Fullerton'un kimden şüphelendiğini pekâlâ sezdiniz.» Miss Flete, istemeye istemeye başını eğdi. Luke, ısrar etti. «Bana onun kim olduğunu söyleyin.»

Fakat Honoria Flete, çabucak başını salladı. «Olmaz. Siz benden hiç de doğru olmayan bir şeyi yapmamı istiyorsunuz. Artık ölmüş olan bir arkadaşımın kafasından geçenleri soruyorsunuz. Ben bu şekilde kimseyi suçlayamam.»

— «Bu bir suçlama olmayacak ki. Ben sadece sizin fikrinizi öğrenmek istiyorum.»

Fakat yaşlı kadın umulmadık bir kesinlikle davrandı. «Elimde bir ip ucu yok. Hiçbir ip ucu yok. Lavinia bana açık açık bir şey söylemedi. Evet, ben onun birinden şüphelendiğini düşünebilirim. Ama ya tamamiyle yanılıyorsam? O zaman sizi yanlış yola sürüklemiş ve bazı kötü şeylere sebebiyet vermiş olurum. Birinin ismini vermekle hem fenalık, hem de haksızlık etmiş olmaz mıyım? Ayrıca bu konuda yanılıp yanılmadığımdan da emin değilim.» Miss

Flete, dudaklarını büzerek kati bir tavırla ve hatta öfkeyle genç adama baktı.

Luke, yenilgiyi sessizce kabul etmesini bilenlerdendi. Genç adam, Miss Flete'in adalet hissinin ve henüz anlıyamadığı başka bir şeyin kendi aleyhine çalıştığını seziyordu. Nazik bir tavırla ayağa kalkarak, «Allahaısmarladık,» dedi. Daha sonra tekrar dönüp, saldırıya devam etmek niyetindeydi. Fakat halinden belli değildi bu. «Uygun bulduğunuz şekilde hareket etmekte haklısınız, Miss Flete. Yardımlarınız için teşekkür ederim.»

Honoria Flete, genç adamı kapıya kadar geçirirken o eski emin tavırları pek kalmamıştı. «Yanlış bir fikir edinmenizi...» diye başladı. Sonra cümleyi tamamlamıyarak, başka bir şey söyledi. «Size başka şekilde yardım edebilirsem, bunu memnunlukla yaparım. Aklınıza bir şey gelirse benimle konuşmaktan çekinmeyin.»

— «Teşekkür ederim. Bu konuşmamızı kimseye tekrarlamazsınız değil mi?»

— «Tabiî tekrarlamam. Kimseye bir tek kelime bile söyleyecek değilim.» Luke, içinden, «Bu sözünü tutacağını umarım,» diye geçirdi. Yaşlı kadın, devam etti. «Bridget'e selâm söyleyin. Ne kadar güzel bir kız değil mi? Çok da zeki. O, onun mutlu olacağını umarım.» Luke, kendisine merakla bakınca da ilâve etti. «Yani Lord Easterfield'le evlendiği zaman demek istiyorum... Aralarında çok yaş farkı var.»

— «Hakikaten öyle.»

Honoria Flete, içini çekti. Sonra da Luke'un hiç beklemediği bir şey söyledi. «Biliyor musunuz, ben bir zamanlar Gordon'la nişanlıydım...»

Luke, hayretle yaşlı kadına baka kaldı. Honoria Flete, başını sallayarak, hüzünle gülümsedi. «Onunla yıllarca önce nişanlıydık tabiî. Çok kabiliyetli bir çocuktu. Biliyor musunuz, kendi kendini yetiştirmesi için ona ben yardım ettim. Onun başarıya ulaşma azmi ve cesaretiyle iftihar ede-

rim.» İçini çekti. «Tabiî ailem bu nişanı hiç hoş karşılamadılar. O günlerde sınıf farkının üzerinde çok durulurdu.» Bir iki dakikalık bir sessizlikten sonra ilâve etti. «Gordon'un yükselişini yakından takip ettim. Bence ailem onun hakkında verdiği hükümde yanılmıştı.» Sonra gülümseyerek, başıyla Luke'a selâm verdi. «Güle güle, Mr. Fitzwilliam.»

Luke, düşüncelerini bir düzene sokmaya çalışıyordu. Genç adam, Miss Flete'in 'yaşlı' olduğuna kanaat getirmişti. Halbuki şimdi kadının daha altmışına gelmediği anlaşılıyordu. Her halde Lord Easterfield ise ellisini geçkindi. Luke, «Honoria Flete, Lord Easterfield'den bir kaç yaş büyük sanırım,» diye düşündü. «Ama işte o kadar. Ve o Bridget'le evlenecek. Bridget ise yirmi sekiz yaşında. Genç, hayat dolu bir kız. Allah kahretsin! Bunu düşünmenin sırası değil. Aklımı kendi işime vermeliyim.»

13

Amy Gibbs'in halası Mrs. Church, hiç de hoş bir yaratık değildi. Sivri burnu, hilekâr bakışlı gözleri ve hiç durmayan dili Luke'un midesini bulandırdı âdeta. Kadınla sert bir tavırla konuştu ve hayretle bunun faydası olduğunu da gördü.

Luke, Mrs. Church'e, «Sorularıma kabil olduğu kadar doğru dürüst cevap verin,» dedi. «Eğer bir şeyi saklar veya gerçekleri değiştirmeye kalkışırsanız, sizin için iyi olmaz.»

— «Evet, efendim. Anlıyorum. Size her şeyi elimden geldiği kadar anlatacağımdan emin olabilirsiniz. Şimdiye kadar polisle bir işim olmadı...»

Luke, cümleyi tamamladı. «Ve olmasını da istemiyorsunuz. Eğer dediğimi yaparsanız, buna da lüzum kalmaz. Yeğeniniz Amy Gibbs hakkında bilgi istiyorum. Arkadaşları kimlerdi? Kaç parası vardı? Size hiç dikkatinizi çeken veya tuhafınıza giden sözler söyledi mi? Önce arkadaşlarından başlayalım. Kimlerdi onlar?»

Mrs. Church, yan gözle genç adama sinsi sinsi baktı. «Erkekleri kasdediyorsunuz değil mi?»

— «Amy'nin kız arkadaşları yok muydu?»

— «Eh, pek de vardı sayılmaz. Tabiî birlikte çalıştığı kızlar vardı ama Amy onlarla pek dostluk etmezdi. Çünkü...»

— «Erkeklerin ahbaplığını tercih ederdi. Haydi bakalım, bana Amy'nin erkek arkadaşlarını anlatın.»

— «Aslında o garajda çalışan Ham Harvey'le nişanlıydı, efendim. Harvey, çalışkan, ciddî ve iyi bir gençtir. Amy'e kaç defa, 'Ondan daha iyisini bulamazsın,' dediğimi hatırlıyorum.»

Luke, kadının sözünü kesti. «Ya diğerleri?»

Kadın, yine ona sinsi sinsi baktı. «Her halde antikacı dükkânı olan 'centilmen'i kasdediyorsunuz, efendim. Doğrusu Amy'nin onunla ahbaplık etmesi hiç hoşuma gitmiyordu. Bunu açıkça söyleyebilirim. Ben namuslu bir kadınım. Böyle işlerden de hoşlanmam. Ama zamane kızları malûm. Onlara söz de geçirilmiyor. Daima kendi bildiklerini okuyorlar. Tabiî ondan sonra pişman da oluyorlar, o da başka.»

Luke, çabucak sordu. «Amy de bu dostluk yüzünden pişman oldu mu?»

— «Hayır, sanmıyorum, efendim.»

— «Amy, öldüğü gün Doktor Thompson'a muayeneye gitmiş. Bunun asıl sebebi o macera değil miydi?»

— «Hayır, efendim. Olmadığından hemen hemen eminim. Hatta bu konuda yemin de edebilirim. Amy, biraz rahatsızdı ama bunun sebebi de soğuk algınlığıydı. Fena

halde öksürüyordu. Mesele tahmin ettiğiniz gibi değildi. Bundan eminim.»

— «Bu sözünüze inanıyorum. Amy'le Sorty'nin arasındaki dostluk ne dereceye kadar ilerlemişti?»

Mrs. Church, mânalı mânalı güldü. «Bilmiyorum, efendim. Amy bana sırlarını söylemek âdetinde değildi.»

Luke, sert sert, «Ama onlar bir hayli ileri gitmişlerdi, değil mi?» diye homurdandı.

Mrs, Church, sakin bir tavırla cevap verdi. «Köyde o 'centilmen'den pek iyi bahsetmezler, efendim. Acayip şeylerle meşgulmüş. Şehirden arkadaşları geliyor ve garip toplantılar yapıyorlarmış... Bilhassa Cadılar tarlasında.»

— «Amy de o toplantılara gidiyor muydu?»

— «Zannedersem bir defa gitti, efendim. Gece sabaha kadar orada kaldı, Lord hazretleri de bunu duydu, efendim. Amy o sırada malikânede çalışıyordu. Lord Easterfield, o olaydan dolayı Amy'i azarladı. Yeğenim de ona karşı gelmeye kalktı. Tabiî o zaman Lord hazretleri de kendisini kovdu. Böyle birşey olacağı belliydi tabiî.»

— «Amy size çalıştığı evlerde olanları anlatır mıydı?»

Mrs. Church, başını salladı. «Pek anlatmazdı, efendim. O daha ziyade kendi maceralarıyla meşguldu.»

— «Amy bir müddet de Horton'larda çalıştı değil mi?»

— «Hemen hemen bir yıl, efendim.»

— «Oradan neden çıktı?»

— «Daha iyi bir işe girebilmek için, efendim. O sırada Malikânede bir yer boşalmıştı. Tabiî ücret de daha iyiydi.»

Luke, «Mrs. Horton öldüğü sırada Amy de onlarda çalışıyordu, değil mi?» diye sordu.

— «Evet, efendim. Amy bu yüzden çok şikâyetçiydi. Zira iş iyice artmıştı. Evde iki hemşire vardı. Onlara da yemek ve kahvaltı vermek icap ediyordu.»

— «Amy, avukat Mr. Abbot'un yanında çalıştı mı hiç?»

— «Hayır, efendim. Mr. Abbot'un işlerini bir karı koca görüyor. Amy bir keresinde Mr. Abbot'u görmek için onun yazıhanesine gitmişti. Ama bunun sebebini de bilmiyorum.»

Luke, bu bilgi kırıntısının işine yarayacağını düşündü. Fakat Mrs. Church'un bu konuda başka birşey bilmediğini anladığı için onu bu bakımdan sıkıştırmadı. «Köyde Amy'nin arkadaşlık ettiği başka kimse var mıydı? Başka bir 'centilmen'?»

— «Bu konuda bildiklerimi tekrarlamak istemem.»

— «Haydi, haydi, Mrs. Church. Bana her şeyin doğrusunu anlatmanızı istediğimi biliyorsunuz.»

— «O adam bir centilmen değildi, efendim. Bilâkis. Amy'e, onunla dostluk ederek kendisini alçalttığını da söyledim.»

— «Lütfen daha açık konuşur musunuz, Mrs. Church?»

— «'Yedi Yıldız' meyhanesinden bahsedildiğini işittiniz mi, efendim? Orası birinci sınıf bir yer değildir. Sahibi Harry Carter ise aşağılık bir adamdı. Ekseri de sarhoştu.»

— «Amy onunla arkadaş mıydı?»

— «Harry Carter'le bir iki defa dolaşmaya çıktıydı. Aralarında önemli birşey olduğunu sanmıyorum. Hakikaten sanmıyorum, efendim.»

Luke, düşünceli düşünceli başını salladıktan sonra, konuyu değiştirdi. «Tommy Pierce'i tanır mıydınız?»

— «Mrs. Pierce'in oğlunu mu? Tabiî tanırdım. Haylazın biriydi. Daima bir mesele çıkarırdı.»

— «O Amy'i sık sık görür müydü?»

— «Ne münasebet! Tommy, Amy'e de oyun oynamaya kalksaydı, yeğenim onu yanından çabucak kovardı.»

— «Amy, Miss Honoria Flete'in yanında çalışmaktan memnun muydu?»

— «Orada biraz içi sıkılıyordu, efendim. Ücret de o kadar yüksek değildi. Ama tabiî Ashe malikânesinden o şekilde kovulduğu için daha iyi bir yer bulması da imkânsızdı.»

— «Herhalde buradan gidebilirdi?...»

— «Londra'ya mı demek istiyorsunuz, efendim?»

— «Veya başka bir köye.»

Mrs. Church, başını salladı. «Durum böyleyken, Amy Ashe'den ayrılmak istemiyordu.»

— «'Durum böyleyken'den kasdiniz nedir, Mrs. Church?»

— «Yani hem Ham Harvey, hem de antikacı dükkânının sahibi varken, demek istedim...» Luke, düşünceli bir tavırla başını salladı. Mrs. Church, sözlerine devam etti. «Miss Flete, çok iyi bir hanım efendidir. Fakat pirinçlerin, gümüşlerin iyice parlatılmasını, tozların alınmasını ve halıların güzelce silkelenmesini ister. Eğer Amy'nin başka eğlenceleri olmasaydı, Miss Flete'in yanında katiyen çalışamazdı.»

Luke, istihzayla mırıldandı. «Anlıyorum...» Şöyle bir düşündü. Aklına Mrs. Church'e sorulacak başka bir soru gelmiyordu. Kadından bütün bildiklerini öğrendiğinden emindi.

Genç adam, son bir saldırıda bulunmaya karar verdi. «Her halde bütün bu sorunların sebebini tahmin edebiliyorsunuz. Amy, biraz esrarlı bir şekilde öldü. Bunun bir kaza olduğundan pek emin değiliz. Bunun ne mânaya geldiğini anlıyorsunuz, değil mi?»

Mrs. Church, âdeta sevinçle, «Cinayet...» diye mırıldandı.

— «Evet. Şimdi... Amy'nin bir cinayete kurban gittiğini farzedelim. Sizce bu işi kim yaptı?»

Mrs. Church, ellerini önlüğüne kuruladı. Sonra mânalı mânalı, «Her halde polise doğru yolu gösterene mükâfat verirler,» dedi.

Luke, cevap verdi. «Belki...»

— «Kesin birşey söylemek istemem...» Mrs. Church, aç bir insan tavrıyla kuru dudaklarını yaladı. «Fakat o antikacı dükkânının sahibi acayip bir adam. Castor olayını ve o zavallı kızı hatırlıyorsunuz, değil mi? Daha sonra beş altı kızın başına da aynı felâket gelmiş. Belki bu Mr. Sorty'de öyle bir adam...»

— «Demek siz öyle düşünüyorsunuz?»

— «Bu imkân dahilinde. Öyle değil mi, efendim?»

Luke, itiraf etti. «Evet.» Sonra, bir başka soruya geçiverdi. «Sorty, Derby günü mü buradaydı. Bu çok önemli bir nokta.»

Mrs. Church, hayretle genç adama baktı. «Derby günü mü?»

— «Evet... On beş gün önce. Çarşamba günü.»

Kadın, başını salladı. «Doğrusu bunu bilmiyorum, efendim. Mr. Sorty, çarşambaları köyde pek olmaz. Bazan Londra'ya gider. Zira çarşambaları her yer erken kapanır.»

Luke, mırıldandı. «Demek her yer erken kapanıyor.»

Kadının, zamanının çok değerli olduğuna ve bu kaybının telâfi edilmesi lâzım geldiğine dair imalı sözlerine aldırmayarak, oradan ayrıldı. Mrs. Church'den tiksinmişti âdeta. Buna rağmen kadınla yaptığı konuşma sayesinde eline bir iki ip ucu geçtiğini de düşünüyordu.

1

Olayları tekrar düşündü. «Evet... Katil şu dört kişiden biri olmalı: Thomas, Abbot, Horton ve Sorty. Miss Flete'in tavırlarından da bu anlaşılıyor. Üzüntüsünden, tahmin ettiği kimsenin adını söylemeye yanaşmamasın-

dan... Muhakkak ki katil, Ashe'dekilerin saygı gösterdiği biri. Her halde Lavinia Fullerton da sırf bu yüzden meseleyi Scotland Yard'a haber vermesinin daha doğru olacağını düşündü... Ne yazık ki o öldü. Onun için bana yardım da edemiyecek... Şimdi delilleri gözden geçirip, bunlardan hangisinin katil olduğunu anlamaya çalışayım.

«Sorty: en parlak namzet o. Onu, kurbanlarla olan ilişkisi bakımından inceleyelim. Mrs. Horton. Doğrusu Sorty'nin Lydia Horton'u neden ortadan kaldırdığını tahmin etmek zor. Ama adam onu kolaylıkla öldürebilirmiş. Horton, Sorty'nin karısına bir kocakarı ilâcı verdiğini ve Mrs. Horton'un da bunu içtiğini söyledi. Sorty, bu ilâca — meselâ arsenik gibi bir zehir karıştırabilirdi. Ama mesele şu: Neden?

«Şimdi sıra diğerlerinde: «Amy Gibbs. Sorty, Amy'i niçin öldürdü? Bunun cevabı meydanda. Kız adamın başına belâ olmuştu. Belki de Sorty'i dava etmeye bile kalkışacaktı. Yoksa Amy, o gece yarısı ayinlerinde Sorty'e yardım mı ediyordu? Adamı, olanları herkese anlatmak'la tehdit mi etti? Lord Easterfield'in Ashe köyünde büyük nüfuzu var. Bridget'in söylediğine göre de Lord, ahlâk kurallarına sıkı sıkıya bağlı bir adam. Sorty, kötü birşey yaptığı ve Lord da bunu duyduğu takdirde her halde adamın yakasına yapışacaktı. İşte Sorty bu yüzden Amy'i ortadan kaldırdı. Fakat bu sadistçe bir cinayet değil. Sorty, kurbanını bu şekilde öldürmezdi sanırım.

«Sonra kim? Carter: Onun gece yarısı ayinlerini bilmesi imkânsızdı. Yoksa Amy meyhaneciye bunu anlatmış mıydı? Harry Carter'in güzel kızı bu işe karışmış mıydı? Sorty, onun peşinde mi dolaşmaya başlamıştı? Şu Lucy Carter denilen kızı bir görmeli. Belki meyhaneci Abbot'a olduğu gibi, Sorty'e de küfretmişti. Bu yüzden Sorty öfkelenmişti belki. Nasıl olsa antikacı artık bir kaç kişiyi öl-

dürmüştü. Yeni birini ortadan kaldırmaktan da çekinmeyecekti.

«Sıra Tommy Pierce'de. Sorty, Tommy Pierce'i neden öldürdü? Bunun cevabı basit. Tommy, Sorty'e gece yarısı ayinlerinde yardım ediyordu. Belki sonradan bunu herkese anlatacağını söyledi. Veya bu ayinlerden bahsetmeye başlamıştı bile. Onun için Sorty onun ağzını kapattı.

«Doktor Humbleby? Sorty, Dr. Humbleby'i neden ortadan kaldırdı? Bunun cevabı da kolay. Humbleby doktordu, Sorty'nin dengesiz bir tip olduğunu anlamıştı. Belki bu konuda bir şeyler yapmaya da hazırlanıyordu. Fakat Sorty, Humbleby'nin kan zehirlenmesinden ölmesini nasıl sağladı? Yoksa bu bir tesadüf müydü? Doktor başka bir şeyden öldü de, herkes adamın parmağındaki yara yüzünden yanlış sonuca mı vardı?

«Sonuncu: Lavinia Fullerton. Çarşambaları dükkân erken kapanıyormuş. Sorty o gün Londra'ya gitti. Acaba onun arabası var mı? Hoş bu da önemli değil ya. Sorty, Miss Fullerton'un kendisinden şüphelendiğini anlamıştı. Scotland Yard'dakilerin, kadının anlattıklarına inanacaklarından korkuyordu. Acaba adam sabıkalı mı?.

«Sorty aleyhindeki ithamlar bunlar. Peki adamın lehindeki noktalar. Bir kere Miss Honoria Flete'in düşündüğü adam o değil. Ayrıca Sorty kafamdaki o vuzuhsuz katil hayaline de uymuyor. Bana cani daha ziyade doktor Thomas'a benzer biriymiş gibi geliyor.

«Şimdi Thomas'ı ele alalım. Ben onunla konuştuktan sonra kendisini hemen şüpheliler listesinden sildim. Hoş, nazik bir adam. Ama — eğer yanılmıyorsam — yakalamaya çalıştığım katil de hoş ve kibar bir insan.

«Şimdi olayları inceleyelim. Doktor Thomas, Amy Gibbs'i neden öldürdü? Doğrusu doktorun kızı öldürdüğünü, hiç sanmıyorum. Ama Amy, cinayete kurban gittiği gün doktoru görmüş. Ve adam ona öksürük şurubu da vermiş. Belki şişede şurup değil, zehir vardı. Amy'nin zehir-

lendiği anlaşılınca hangi doktor çağrıldı acaba? Humbleby mi? Yoksa Thomas mı?

«Tommy Pierce? Dr. Thomas'ın onu öldürmesi için de bir sebep yok. Zaten Doktor Thomas konusunda cinayetler için kolay kolay sebep bulunmuyor. Carter meselesinde de öyle. Haydi Amy, Tommy ve meyhaneci Doktor Thomas'ın bir sırrını biliyordu diyelim... Hah, tabiî bu Mrs. Horton'n ani ölümünün iç yüzü olabilir. Kadına doktor Thomas bakıyormuş. Evet, olabilir...

«Gelelim Humbleby'nin ölümüne... Bu kolay. Yaşlı doktor, Thomas'ın kızıyla evlenmesini istemiyor, ayrıca genç adamla münakaşa da ediyormuş. Ayrıca Thomas, Dr. Humbleby'nin septisemiye tutulmasını da sağlamış olabilir...

«Lavinia Fullerton? Onun ölümüne sebep bulmak güç. Fakat Dr. Thomas'ın o gün Ashe'de olmadığı biliniyor. Thomas, doğuma gittiğini söylemiş. Bu da doğru olabilir tabii. Fakat adamın arabasıyla Ashe'den ayrıldığı da kaçınılmaz bir gerçek.»

Luke, içini çekerek başını salladı. «Abbot?... O da kafamdaki katile uyuyor. Normal, hali vakti yerinde, saygı gösterilen bir adam. Ayrıca kendinden emin ve kibirli. Katillerin çoğu böyledir zaten. Amy Gibbs, bir gün ona gitmiş. Neden? Kız ne istiyormuş? Sonra Tommy'nin gördüğü ve bir kadından geldiği anlaşılan o mektup meselesi var. O mektubu Amy mi yazmıştı? Yoksa bu mektup Mrs. Horton'dan mıydı? Burada avukata başka mektup yazabilecek kim var? Bu önemli bir şeymiş ki, Abbot Tommy'e fena halde kızmış.

«Carter? Meyhaneci, Abbot'a kızı dolayısıyla kızıyormuş. Her halde avukat bir rezalet çıkarmasını istemezdi.

«Abbot, Humbleby'le de kavgalıymış... Başka? Her halde Abbot, yaşlı doktoru nasıl öldüreceğini düşünürken gözlerinde o korkunç ifade belirmişti. Lavinia Fullerton'-

un da bunu farkettiğini sezdi. Kadının peşinden Londra'ya gitti. Abbot'un arabası var mı? Yoksa Londra'da bir otomobil mi kiraladı? Her ne hal ise... Avukat, Derby günü köyde değilmiş.»

Luke, tekrar durdu. «Sıra Horton'da... Horton, karısını öldürmüştü diyelim. Kadın huysuzun biriymiş. O ölünce adama da bir hayli para kalmış.

«Sonra? Amy Gibbs... Bu da akla yakın. Kız o sırada Hortonlar'da çalışıyormuş. Belki adamın Lydia Horton'a çay veya çorba içirdiğini gördü. Tabiî durumu, kadın öldükten sonra anladı. Horton'a şantaj yapmaya kalktı. Ya sarhoş meyhaneci Carter? Belki Amy ona Horton'un karısını öldürdüğünden şüphelendiğini söylemişti?

«Tommy Pierce'a gelelim... Çocuk fazla meraklıymış. Belki de Abbot'a gelen mektup Mrs. Lydia Horton'dandı ve kadın kocasının kendisini zehirlemeye çalıştığından şüphelendiğini yazıyordu... Evet, olabilir.

«Ama şimdi bir güçlükle karşılaşıyoruz... Humbleby'nin ölümü. Horton onu neden öldürmüş olsun? Belki Humbleby, Lydia Horton'un durumundan şüphelenmeye başlamıştı. Horton, karısını etki yaparak mahsus ona doktorunu değiştirtti. Ama adam neden uzun zaman sonra Humbleby'i öldürmeye kalksın? Ayrıca septisemi meselesi de zor.

«Lavinia Fullerton... Bu kolay. Horton'un arabası var. Bunu ben de gördüm. Derby günü de köyde değilmiş. Yarışa gitmiş. Horton hakikaten soğukkanlı bir katil mi? İşte bu sorunun cevabını bilebilseydim.» Luke, ileriye doğru bakıyordu. Kaşları iyice çatılmıştı. «Miss Honoria Flete kimden şüpheleniyor? Abbot'dan mı? Horton'dan mı? Bana lâzım olan yeni deliller. Bir olay daha olsaydı, o zaman işin iç yüzünü anlardım.»

Luke, birdenbire durakladı. «Allahım... Ben galiba yeni bir cinayetin işlenmesini istiyorum...»

'Yedi Yıldız' meyhanesinde Luke sıkıntılı bir tavırla birasını içiyordu. O içeri girer girmez, konuşma birdenbire durmuştu. Şimdi de köylüler gözleriyle onun bütün hareketlerini takip ediyorlardı. Luke, tezgâhın arkasında duran siyah saçlı, kırmızı yanaklı güzel kızla konuşmaya çalıştı. Meyhanecinin kızı Lucy Carter'di bu. Fakat kız da sadece kıkırdayıp durdu. Sonunda meyhanede oturmakla eline birşey geçmeyeceğini anlayan genç adam, biranın parasını vererek, dışarı çıktı.

Yoldan, nehrin üzerini aşan köprüye doğru gitti. Tam köprüde durmuş, sulara bakarken arkasından titrek bir ses geldi.

— «Evet, işte orası... Harry nehire oradan yuvarlandı.»

Luke, başını kaldırdı. Yanına gelen meyhanede kendisiyle konuşmaya yanaşmayan köylülerden biriydi. Fakat adamın meyhanecinin ölümünü anlatmaktan büyük bir zevk alacağı da anlaşılıyordu. Yaşlı köylü, «Dibe kadar indi,» diye devam etti. «Başı çamura saplandı.»

Luke, kayıtsız bir tavırla, «Belki onu biri itti...» diye mırıldandı.

Köylü, başını salladı. «Olabilir...» Bir an durdu. «Ama bunu kim yapabilirdi?»

— «Belki meyhanecinin düşmanları vardı. Duyduğuma göre Carter içtiği zaman fazla küfredermiş.»

— «Doğrusu onun küfürlerini dinlemek bir hayli eğlenceli olurdu. Harry Carter, sözünü sakınanlardan değildi. Ama kimse bir adamı sarhoş diye nehire itmez.»

Luke, münakaşaya kalkışmadı. Anlaşılan köylülere göre sarhoş bir adamı suya atmak, mertliğe sığmayacak bir şeydi. Bu fikir yanındaki adamı bayağı şaşırtmıştı. Luke, mırıldandı. «Acı bir olay bu.»

Yaşlı köylü, «Karısı için pek acı sayılmaz,» diye ce-

vap verdi. «Mrs. Carter'le Lucy'nin çok üzüldüklerini sanmıyorum.»

— «Belki başkaları da meyhanecinin ortadan kalkmasına memnun olmuşlardır.»

Köylü, omuzlarını kaldırdı. «Belki... Ama Harry Carter aslında zararsız bir adamdı...»

Meyhaneci hakkındaki bu tatlı sözlerden sonra Luke, yaşlı adamdan ayrıldı. Eski Wych konağına doğru yürüdü. Önceki iki oda kütüphane haline sokulmuştu. Luke, üzerinde 'Müze' yazılı bir kapıdan arkaya geçti. Vitrinlerdeki pek de heyecan uyandırmayan kalıntıları seyretti. Romalılar devrinden kalma bir kaç vazo ve para. Güney Denizlerinden getirilmiş şeyler. Bir Malaya başlığı. Mr. Horton tarafından müzeye hediye edildiği anlaşılan Hint tanrısı heykelcikleri. Bunların içlerinde gayet aksi suratlı bir Buda da vardı. Daha ilerideki vitrinde ise Mısır'dan geldiği iddia edilen bir takım boncuklar duruyordu.

Luke, tekrar hole çıktı. Görünürlerde kimse yoktu. Genç adam merdivenlerden üst kata çıktı. Arka tarafa giderek, bir pencerenin önünde durdu. Her halde Tommy burada pervaza oturmuş, ıslıkla bir şarkı çalarken elindeki bezle de zaman zaman camı siler gibi yapmıştı. Sonra biri içeri girmişti. Onun geldiğini duyan çocuk, ne kadar çalışkan olduğunu göstermek için pencereden biraz dışarı sarkarak, camı telâşla parlatmaya başlamıştı. Sonra katil Tommy'nin yanına yaklaşmış, onunla konuşurken çocuğu birdenbire aşağıya itivermişti.

Luke, döndü. Tekrar aşağıya inerek, bir iki dakika holde durdu. Kimse onun içeri girdiğini görmemiş, hiç kimse yukarı çıktığını farketmemişti. Luke, kendi kendine, «Her hangi bir kimse bu cinayeti işleyebilirdi,» dedi. Kütüphane kısmından ayak sesleri geldi. Masum olduğu ve başkaları tarafından görülmeye aldırmadığı için yerinden kımıldamadı. Fakat görünmek istemeseydi, bir adım-

da müzeye girip saklanması da işten bile değildi.

Kütüphaneden, koltuğunun altında bir sürü kitapla Honoria Flete çıktı. Yaşlı kadın, eldivenlerini giymekle meşguldü. İşinden pek memnun olduğu da yüzündeki ifadeden anlaşılıyordu. Luke'u görünce, çehresi aydınlandı. «Ah, Mr. Fitzwilliam,» diye bağırdı. «Müzemize mi bakıyordunuz? Korkarım orada pek fazla birşey yok. Lord Easterfield burası için enteresan eşyalar getirteceğinden bahsediyor.»

— «Öyle mi?»

— «Evet, modern bazı şeyler. Londra'daki 'Bilim Müzesi'ndeki eşyalar gibi. Lord Easterfield, bir uçak ve lokomotif modelinin iyi olacağını düşünüyor. Ayrıca kimyevi bazı şeyler de getirtecek.»

— «Her halde bunlar müzeye daha neşeli bir hava verir.»

— «Evet. Bence bir müze yalnız geçmişe ait kalıntılarla doldurulmamalıdır.»

— «Evet. Belki haklısınız.»

— «Sonra besin kısmı da olacak... Kalori ve vitaminler... Lord Easterfield, vücut sağlamlığı kampanyası açtı.»

— «Evet, geçen gün bundan bahsediyordu.»

— «Bu günlerde en moda olan şey de o. Öyle değil mi? Lord Easterfield bana Wellerman laboratuvarlarını da gezdiğini anlattı. Mikroplardan, bakterilerden bahsetti. Onu dinlerken tüylerim diken diken oldu. Ayrıca sivri sinekleri, uyku hastalığını ve bir de pek anlıyamadığım bir karaciğer illetini de anlattı.»

Luke, neşeyle, «Her halde bunu Lord'un kendisi de anlıyamamıştı,» diye cevap verdi. «Hattâ söylenenlerin hepsini yanlış anladığımdan da eminim. Bence siz Lord Easterfield'den çok daha akıllı ve anlayışlısınız, Miss Flete.»

Honoria Flete, ciddî bir tavırla, «Teşekkür ederim,

Mr. Fitzwilliam,» dedi. «Fakat bence kadınlar erkekler kadar derin düşünemiyorlar.»

Luke, Lord Easterfield'in hiçbir şeyi düşünemediğini söylememek için kendisini güç tuttu. Onun yerine, «Demin önce müzeye girdim,» diye mırıldandı. «Sonra da gidip en üst kattaki pencereye baktım.»

— «Yani Tommy'nin—» Honoria Flete, titredi. «Çok korkunç birşey bu.»

— «Evet. İnsan olayı düşününce fena oluyor. Bir saat kadar da Amy'nin halası Mrs. Church'le konuştum. Hoş bir kadın değil.»

— «Evet, biliyorum.»

Luke, «Ona biraz sert davranmak zorunda kaldım,» dedi. «O benim Scotland Yard'dan geldiğimi sandı galiba.»

Miss Flete'in yüzündeki ifadenin birdenbire değiştiğini farkederek durakladı. Kadın, «Ah...» diye bağırdı. «Bence hiç doğru yapmadınız, Mr. Fitzwilliam.»

Luke, başını salladı. «Ben o fikirde değilim. Bu kaçınılmaz bir durumdu artık. O kitap hikâyesi pek de inanılmayacak bir hal almaya başlamıştı. O bahaneyle fazla bir ilerleme kaydetmem imkânsızdı. Doğrudan doğruya olaylarla ilgili sorular sormak zorundaydım.»

Honoria Flete'in yüzünde hâlâ endişeli bir ifade vardı. Kadın ağır ağır başını salladı. «Fakat böyle bir yerde herşey çok çabuk duyulur.»

— «Yani herkesin, arkamdan, işte detektif gidiyor, diyeceklerini mi kasdediyorsunuz? Artık bu önemli değil. Belki bu sayede daha çok şey öğrenebilirim.»

— «Benim düşündüğüm bu değildi.» Miss Flete, biraz nefes nefese kalmış gibiydi. «Benim kasdettiğim şuydu : şimdi o adam da bu durumu öğrenecek. Sizin onun peşinde olduğunuzu anlayacak.»

Luke, ağır ağır, «Herhalde,» dedi.

Miss Flete, bağırdı. «Bunun ne kadar tehlikeli birşey olduğunun farkında değil misiniz?»

Luke, nihayet onun ne demek istediğini anladı. «Yani — yani katil beni de mi öldürmeye kalkacak?»

— «Evet.»

Genç adam, mırıldandı. «Çok garip... Bu hiç aklıma gelmemişti. Her halde en iyisi de bu olur.»

Honoria Flete, heyecanla, «Galiba o — onun ne kadar zeki bir adam olduğunun farkında değilsiniz,» diye bağırdı. «Üstelik o çok da ihtiyatlı. Şunu da unutmayın. Onun bu işte çok tecrübesi var. Hattâ belki bizim tahminimizden fazla.»

Luke, düşünceli düşünceli, «Evet,» dedi. «Her halde öyle.»

Yaşlı kadın, haykırdı, «Ah, bu iş hiç hoşuma gitmiyor. Açıkcası endişelenmeye başladım!»

Luke, şefkatle cevap verdi. «Endişelenmeyin. Kendimi korumaya çalışacağım. Bundan emin olabilirsiniz. Açıkcası ben şüpheliler listesini iyice kısalttım. Zaten katilin kim olduğunu da seziyorum bir bakıma.» Honoria Flete, çabucak başını kaldırdı. Luke, ona sokuldu. Sesini alçaltarak, «Miss Flete,» diye fısıldadı. «Sizce hangisi — Doktor Thomas mı, yoksa Abbot mu katil? Hangisi cani olabilir?»

— «Ah!» Honoria Flete, elini göğsüne bastırdı. Telâşla geriledi. Luke'la gözgöze geldiler. Yaşlı kadının bakışlarında genç adamı şaşırtan bir ifade vardı. Luke, bunun sabırsızlık ve bu hisse yakın ikinci bir duygu olduğunu sezdi. Ama bunun ne olduğunu da yine anlıyamadı. Miss Flete, «Birşey söyliyemiyeceğim» dedi.

Acayip bir ses çıkararak döndü. Bir iç çekişiyle, hıçkırığı andırıyordu bu. Luke da onu sıkıştırma fikrinden vaz geçti. «Eve mi gidiyorsunuz, Miss Flete?»

— «Hayır. Bu kitapları Mrs. Humbleby'e götüreceк

tim. Siz malikâneye giderken, o evin önünden geçeceksiniz. Oraya kadar birlikte yürüyelim.»

Luke, mırıldandı. «Çok güzel olur...»

Merdivenlerden yan yana inerek, sola döndüler. Köy meydanından geçtiler. Luke, başını çevirerek eski muhteşem konağa baktı. «Babanızın zamanında bina herhalde fevkalâdeydi.»

Honoria Flete, içini çekti. «Evet... Konakta hepimiz de çok mutluyduk. Konağın yıkılmadığına ne kadar sevindiğimi bilemezsiniz. Eski evlerden çoğunun yerine yenileri yapılıyor artık.»

— «Biliyorum. Üzülecek birşey bu.»

— «Üstelik yenilerin çoğu da eskiler kadar sağlam ve güzel olmuyor.»

— «Onların eskiler gibi yıllarca güneşe ve soğuğa göğüs gerebileceklerini sanmıyorum.»

Miss Flete, «Tabiî,» dedi. «Yeniler de çok derli toplu. Daha çabuk derlenip toplanıyorlar. Öyle yerleri fırçalanması lâzım gelen koskocaman, soğuk koridorları yok.»

Luke başını salladı. «Evet...»

Dr. Humbleby'nin evinin bahçe kapısına geldikleri zaman Honoria Flete, tereddütle durdu. «Ne kadar güzel bir akşam... Eğer sizce bir mahzuru yoksa sizinle biraz daha yürüyeyim. Bu havada dolaşmak hoşuma gitti.»

Biraz şaşıran Luke, bunun kendisini çok memnun edeceğini mırıldandı. Zira hava Luke'un 'güzel bir akşam' diye tarif edebileceği gibi hiç değildi. Şiddetli bir rüzgâr esiyor, ağaçların dallarını âdeta öfkeyle sarsıyordu. Genç adam, «Neredeyse fırtına çıkabilir,» diye düşünmekteydi. Fakat tek eliyle şapkasını tutmakta olan Honoria Flete, yanında büyük bir hoşnutlukla yürüyordu. Nefes nefese kalmış olmasına rağmen yine de konuşmaktaydı.

Saptıkları tenha bir patikaydı. Dr. Humbleby'in evinden Ashe malikânesine kestirmeden gitmek isteyen ana

yoldan ayrılıp, bu patikaya sapmak zorundaydı. Bu, malikânenin arka kapısına gidiyordu. Bu kapı, öndeki gibi demirden süslü, kocaman birşey değildi. Fakat arka kapının yanındaki iki sütunun üzerinde de pembe mermerden oyulmuş, ananas şeklinde iki saksı vardı. Luke, saksılara neden ananas biçiminin verildiğini bir türlü öğrenememişti. Fakat galiba Lord Easterfield, ananas biçiminin kibar ve zarif olduğunu düşünüyordu. Arka kapıya yaklaşırlarken, kulaklarına hiddetli bir ses geldi. Biraz sonra da Lord Easterfield'i gördüler. Lord şoför üniforması giymiş olan genç bir adamın karşısına dikilmişti.

— «Seni kovuyorum,» diye haykırıyordu. «Duyuyor musun? Seni kovuyorum!»

— «Bu seferlik kusurumu affedin, my lord.»

— «Hayır. Asla affetmem. Benim arabamı alırsın ha? Benim arabamı! Üstelik içmiş olduğun da belli!... Evet içmişsin ya! İnkâra kalkışayım deme! Malikânemde üç şeye tahammül edemiyeceğimi söylemiştim. Biri sarhoşluk! İkincisi ahlâksızlık! Üçüncüsü küstahlık!»

Adam sarhoş değildi ama dili çözülecek kadar da içmişti anlaşılan. Birdenbire tavırları değişiverdi. «Ona tahammül edemezmiş, buna tahammül edemezmiş! Seni gidi akbaba seni! Senin malikânen ha? Babanın köyde ayakkabı tamircisi olduğunu bilmediğimi mi sanıyorsun? Ortalıkta horoz gibi kurula kurula dolaştığını gördükçe gülmekten çatlıyoruz. Sen kim oluyorsun bakayım? Sen de benim gibi bir adamsın işte. Kendini benden üstün tutmaya da kalkma!»

Lord Easterfield, mosmor kesildi. «Benimle bu şekilde nasıl konuşabiliyorsun? Küstah!»

Genç şoför, tehditkâr bir tavırla ona doğru bir adım attı. «Eğer koca göbekli, küçücük bir domuz olmasaydın, çenene yumruğu indirirdim. Hem de büyük bir zevkle.»

Lord Easterfield, telâşla geriledi. Ayağı bir köke ta-

kıldığı için de yere oturuverdi. O sırada Luke yaklaşmıştı. Şoföre sert bir sesle, «Çabuk defol,» dedi.

Adamın öfkesi geçmiş, aklı başına gelmişti. Yüzünde korku dolu bir ifade vardı. «Afedersiniz, efendim. Ne olduğunu ben de anlıyamadım. Gözlerim karardı. Bunun sebebini de bilmiyorum.»

Luke, «Bunun sebebi içki olmalı,» diye cevap verdi. Sonra da eğilerek Lord Easterfield'in kalkmasına yardım etti.

Şoför, kekeledi. «Afedersiniz, my lord.»

Lord Easterfield, «Seni pişman edeceğim, Rivers,» diye homurdandı. Hiddetinden sesi titriyordu. Adam bir an tereddüt etti. Sonra da ayaklarını sürüye sürüye uzaklaştı. Lord bağırdı. «Küstah herif! Benimle öyle konuşmaya cüret etti ha? Benimle! O adamın başına gelecek bir belâ var! Haddini bilmiyor. Karşısındakine saygı göstermiyor. Bu adamlar için yaptıklarımı düşünüyorum da. Onlara gayet dolgun ücret veriyorum. Her türlü rahatlarını temin ediyorum. Çalışamıyacak kadar yaşlanınca maaş bağlıyorum. Nankörler! Alçak nankörler!»

Öfkesinden az kalsın boğuluyordu. Sonra biraz geride sessiz sedasız duran Miss Flete'i farketti. «Honoria, sen misin? Böyle çirkin bir sahneye şahit olduğun için üzüldüm. Adamın söyledikleri—»

Yaşlı kadın, ciddî bir tavırla, «Korkarım o kendinde değildi,» diye cevap verdi.

— «Sarhoştu o. Meselenin iç yüzü bu. Sarhoştu.»

Luke, «Kafayı çektiği anlaşılıyor,» dedi.

— «Onun ne yaptığını biliyor musunuz?» Lord Easterfield, bir genç adama, bir yaşlı kadına baktı. Arabamı alıp gitmiş. Her halde benim bu kadar çabuk döneceğimi bilmiyordu. Bridget, iki kişilik otomobille beni Lyne'e götürdü. Bu adam ise büyük bir küstahlıkla bir kızı — zannedersem meyhanecinin kızı Lucy Carter'i — benim arabama bindirerek dolaştırdı!»

Miss Flete, usulca, «Çirkin bir şekilde davranmış,» dedi.

Lord Easterfield, biraz rahatlamış gibiydi. «Değil mi ya?»

— «Onun yaptığına pişman olacağından eminim.»

— «Onu ben pişman edeceğim.»

Honoria Flete, hatırlattı. «Onu kovdun zaten.»

Lord Easterfield, başını salladı. «O adamın sonu fenaya varacak.» Omuzlarını geriye atarak, dikleşti. «Eve gel de bir kadeh şeri iç, Honoria.»

— «Teşekkür ederim. Fakat bu kitapları Mrs. Humbleby'e götürmem lâzım.» Gülümseyerek, Lord'la Luke'a başıyla selâm verdi. Sonra dönerek uzaklaştı. Kadında bir çocuğu bir partiye götürüp dönen bir dadı hali vardı.

Bu yüzden Luke, birdenbire, «Miss Flete, benimle buraya kadar,» diye düşündü. «Sırf beni korumak için mi geldi? Katilin yolda bana saldıracağını mı sanıyordu?» Bu saçma bir fikirdi ama—

Lord Easterfield'in sesi genç adamı daldığı düşüncelerden uyandırdı. «Honoria Flete, çok becerikli bir kadındır.»

— «Evet. Öyle sanırım.»

Lord Easterfield, evine doğru yürümeye başladı. Adımlarını acayip bir şekilde atıyor, zaman zaman da arkasını oğuşturuyordu. Birdenbire bir kahkaha attı. «Yıllar önce Honoria'yla nişanlıydım. O zamanlar bir hayli güzeldi. Şimdiki gibi sıska değildi. Şimdi düşünüyorum da o nişan bana pek acayip geliyor. Honoria'nın ailesi bu civarın en sayılan kimseleriydi.»

— «Öyle mi?»

Lord Easterfield, dalgın dalgın mırıldandı. «Honoria'nın babası Mr. Flete, her şeyi idare ederdi. Kendisini gördün mü, muhakkak saygıyla yerlere kadar eğilmen lâzımdı. Eski kafalı ve haddinden fazla mağrur bir adamdı.» Tekrar bir kahkaha attı. «Honoria benimle evlenmek niye-

tinde olduğunu açıklayınca kıyamet koptu. İleri görüşlü bir insan olduğunu, eski âdetlere uyamıyacağını söyledi. Bunda çok da samimiydi. Fazla ciddî ve heyecanlıydı. Sınıflar arasındaki farkların kaldırılmasını istiyordu. Zaten daima ciddî konularla meşgul olurdu.»

— «Demek sonra ailesi aranızdaki aşka engel oldu?»

Lord Easterfield, burnunu ovuşturdu. «Şey... Tam mânasiyle değil. Doğrusunu isterseniz Honoria'yla bir mesele yüzünden kavga ettik. Onun bir kuşu vardı. Şu durmadan cık cık öten kanaryalardan. O kuşlardan nefret ederim... Neyse... Zavallı kuşun boynu koptuydu... Ama artık bunun üzerinde durmak lüzumsuz. Onu unutalım gitsin.» Kötü bir hatırayı unutmak istiyen bir insan tavrıyla başını salladı. Sonra da kesik kesik, «Galiba,» diye mırıldandı. «Honoria beni hiçbir zaman affetmedi. Hoş, belki bu da normal.»

Luke, «Onun sizi affettiğinden eminim,» dedi.

Lord Easterfield, birdenbire neşeleniverdi. «Sahi mi? İşte buna memnun oldum. Honoria'ya saygım vardır. Becerikli bir kadın ve tam bir 'lady'dir o. Bu günlerde bile yine önemli birşey bu. Kütüphaneyi de gayet iyi idare ediyor.» Başını kaldırdı. «Hah, işte Bridget geliyor.» Sesi değişmişti.

*
* *

16

Bridget yaklaşırken Luke bütün adalelerinin kasıldığını hissetti. Tenis oynadıkları günden sonra genç kızla hiç yalnız kalmamışlardı. İkisi de birbirlerine yaklaşmamak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Luke, Bridget'e bir göz attı. Genç kız sinir bozacak kadar sakin, soğuk ve lâkayttı.

Neşeyle, «Ben de neredeyse seni merak etmeye başlayacaktım, Gordon,» dedi.

Lord Easterfield, homurdandı. «Münakaşa ettim. O Rivers denilen küstah herif bugün Rolls'u almış.»

Bridget, gülümsedi. «**Lése Majesté** sayılır bu!»

— «Bu işin şaka götürür tarafı yok, Bridget. Mesele ciddî. Rivers, arabaya bir kızı bindirip gezdirmiş.»

— «Her halde yalnız başına kırlarda dolaşmak kendisine bir zevk vermeyecekti.»

Lord Easterfield, dikleşti. «Malikânemde ahlâksızlık istemem. Böyle şeylere tahammülüm yoktur.»

— «Bir kızı arabayla dolaştırmak ahlâksızlık değildir ki.»

— «Araba benim olursa ahlâksızlık sayılır.»

— «Bu ahlâksızlıktan da korkunç birşey. Hemen hemen küfüre yakın birşey olur bu. Gordon, Gordon, seksi tamamiyle ortadan kaldıramazsın. Ayın ondördü. Yaz dönümü gecesi bu.»

Luke, bağırdı. «Sahiden öyle mi?»

Bridget, ona bir göz attı. «Bu seni çok mu ilgilendiriyor?»

— «Evet.»

Bridget, tekrar Lord Easterfield'e döndü. «Bugün hana üç acayip yolcu geldi. Bir: Gözlüklü, şort ve mor erık rengi ipek bir gömlek giymiş bir adam... İki: Uzun bir elbise ve sandallar giymiş, kaşsız, bol bol uydurma Mısır boncukları takmış bir kadın... Üç: Uçuk mavi elbise ve ayakkabılar içinde göz alan şişman bir adam. Onların sevgili Mr. Sorty'mizin dostları olduğunu sanıyorum. Eğer köyde bir dedikodu yazarı olsaydı, herhalde gazetede şöyle birşey okurdu: 'Biri kulağıma bu gece Cadılar Tarlasında neşeli şeyler olacağını fısıldadı...'»

Lord Easterfield, mosmor kesildi. «Buna göz yumamam!»

— «Onlara engel de olamazsın, hayatım. Cadılar Tarlasına isteyen gidebilir.»

— «Bu dinsizlerin orada ayinler yapmasına tahammül edemem. Onların iç yüzünü 'Scandal' gazetesinde ifşa edeceğim!» Bir an durdu. «Not al, emi Bridget? Siddely hemen bu işle ilgilenmeye başlasın. Yarın Londra'ya gideceğim.»

Bridget, kayıtsız bir tavırla güldü. «Lord Easterfield, büyücülerle mücadele ediyor! Orta çağdan kalma batıl inançların hâlâ köylerde devam ettiği ortaya çıktı!»

Lord Easterfield, şaşkın şaşkın kaşlarını çatarak genç kıza baktı. Sonra da dönerek eve girdi.

Luke, tatlı tatlı, «Vazifelerini daha iyi bir şekilde yerine getirmelisin, Bridget'ciğim,» dedi.

— «Ne demek istiyorsun?»

— «İşini kaybetmen çok acı olur. O iki yüz bin sterlin henüz senin değil. Pırlantalarla inciler de öyle. Ben senin yerinde olsaydım, şimdiki halde dilimi tutar, alaylarıma düğünden sonra başlardım.»

Bridget, ona sakin sakin baktı. «Ne kadar da düşüncelisin, Luke'cuğum. Geleceğim için bu kadar endişe etmen pek hoş birşey.»

— «Ben hakikaten iyi kalpli ve düşünceli bir insanımdır.»

— «Doğrusu bu meziyetlerini şimdiye kadar farketmemiştim.»

— «Öyle mi? İşte buna çok da hayret ettim.»

Bridget, bir sarmaşık yaprağı kopardı. «Bugün neler yaptın bakalım?»

— «Her zamanki gibi hafiyelik ettim.»

— «Bir netice alabildin mi?»

— «Politikacıların dediği gibi, 'Hem evet, hem hayır.' Ha, aklıma gelmişken. Evde âlet edevat var mı?»

— «A, bir sürü... Sen nasıl birşey istiyorsun?»

— «İşte yarayacak bir âlet olsun da... Gidip onlara bir bakayım.»

Luke on dakika sonra dolabın rafındaki âletlerin içinden istediğini seçmişti. Bunları ceplerine koyarak, «Hepsinin de işime yarayacağından eminim,» diye mırıldandı.

— «Birinin evine gizlice girmek niyetindesin galiba?»

— «Belki.»

— «Bu konuda fazla ketumsun...»

— «E, neticede durum karışık. Ben de acayip bir vaziyetteyim. Cumartesi günkü münakaşamızdan sonra buradan çıkıp gitmem herhalde daha iyi olurdu.»

— «Bir 'centilmen'in öyle hareket etmesi gerekirdi.»

— «Fakat, o katil manyağın izinde olduğumdan eminim. Onun için de burada kalmaya mecburum. Eğer malikâneden ayrılıp, hana yerleşmem için iyi bir bahane bulabilirsen, bunu bana hemen söyle.»

Bridget, başını salladı. «Bu doğru olmaz. Neticede herkes senin benim kuzenim olduğunu sanıyor. Ayrıca han Mr. Sorty'nin arkadaşlarıyla dolu. Handa ise sadece üç oda var zaten.»

— «Demek burada kalmak zorundayım. Bunun seni sıkacağını biliyorum ama ne yapalım?»

Bridget, ona bakarak tatlı tatlı güldü. «Ne zararı var? Etrafımda bir kaç hayranımın dolaşması daima hoşuma gider.»

Luke, takdirle, «İşte bu fevkalâde iğneli bir sözdü,» diye cevap verdi. «En beğendiğim tarafın nedir biliyor musun, Bridget? Şefkat denilen şeyden zerre nasibin olmaması. Neyse. Şimdi red edilen âşık gidip, akşam yemeği için giyinsin.»

Akşam, hâdisesiz geçti. Luke, Easterfield'in anlattıklarını her zamankinden daha da büyük bir dikkatle dinleyerek adamın takdirini kazandı. Daha sonra salona geçtikleri zaman Bridget onlara baktı. «Nerede kaldınız?»

Luke, cevap verdi. «Lord Easterfield bana ilk gazetesini nasıl çıkardığını anlatıyordu. Zamanın nasıl geçtiğini farketmedik bile. Anlattıkları çok ilgi çekiciydi.»

Bridget'in halası Mrs. Anstruther, «Büyük saksılara dikilen o meyvalı ağaçlar hakikaten çok hoş duruyor,» dedi. «Sen de terasın kenarına onlardan dizdirmelisin, Gordon.»

Ondan sonra havadan sudan bahsettiler.

Luke odasına erkenden çekildi. Fakat yatmadı tabiî. Genç adamın başka plânları vardı. Saat on ikiyi çalarken, ayağına tenis ayakkabıları giymiş olan Luke, usulca merdivenlerden indi. Kütüphaneden geçerek odanın camlı kapılarından dışarı çıktı. Şiddetle esen rüzgâr zaman zaman duruyor, sonra tekrar başlıyordu. Bulutlar gökte hızla kayıyor, ay zaman zaman kaybolup, gözüküyordu. Luke, dolambaçlı yollardan Mr. Sorty'nin evine gitti. İçeriyi rahatlıkla arayacağından emindi. Bu gece Mr. Sorty'le arkadaşlarının Cadılar Tarlasına gideceğini biliyordu. Yaz dönümünde bir ayin yapacakları muhakkaktı onların. O arada Luke da Sorty'nin evini aramak niyetindeydi.

Genç adam, bir kaç duvarı aştı ve Sorty'nin evinin arka tarafına gitti. Cebindeki âletleri çıkararak, bunların içinden birini seçti. Kısa bir araştırmadan sonra mutfak penceresinin işine yarayacağını anladı. Bir kaç dakika sonra ise pencereyi açmış, içeriye atlıyordu. Luke'un cebinde bir elektrik feneri vardı. Genç adam bunu çabucak yaktı, etrafına bakındı. Lambayı tekrar söndürdü.

Luke, on beş dakika sonra evde yalnız olduğuna iyice kanaat getirdi. Sorty, ayin işleriyle uğraşmak için sokağa çıkmıştı anlaşılan. Luke kendi kendine gülümsedikten sonra işe başladı. Her köşeyi, her dolabı büyük bir dikkatle aradı. Kilitli bir çekmede, bir iki alelâde sulu boya resmin altında kaşlarını kaldırarak, hafif bir ıslık çalmasına sebep olan bir takım resimler buldu. Mr. Sorty'nin aldığı mektuplarda işe yarar birşey yoktu. Fakat adamın bir dolabın arkasına gizlediği kitaplar Luke'un evi iyi-

ce aradığına sevinmesine sebep oldu. Bunlardan başka genç adam üç şey daha buldu. Sorty, küçük bir deftere, «Tommy işini halletmeli,» yazmıştı. Üzerindeki tarihten adamın bunu çocuğun ölümünden iki gün önce karalamış olduğunu ortaya koyuyordu. İkincisi Amy Gibbs'in boyayla yapılmış bir resmiydi. Bunun üzerine kalın kırmızı kalemle bir çarpım işareti yapılmıştı. Üçüncüsü ise bir şişe öksürük şurubuydu. Tabiî bunlar kesin şeyler değillerdi ama üçü bir arada yine işe yarardı.

Luke, çıkardığı şeyleri yerlerine yerleştirir ve etrafı düzeltirken birdenbire irkilerek, cep fenerini söndürdü. Yan kapıya bir anahtar sokulduğunu duymuştu. Odada usulca ilerleyerek, gözünü anahtar deliğine dayadı. «Gelen Sorty mi acaba? Onun doğru yukarı çıkacağını umarım.»

Yan kapı açılarak, — Sorty içeri girdi. Adam holden geçerken onun yüzünü gören Luke, birdenbire nefesini tuttu. Sorty'nin çehresi âdeta tanınmayacak kadar değişmişti. Gözleri delice bir neşe ve heyecanla parlıyordu. Fakat Luke, adamın ellerini görünce fena halde sarsıldı Sorty'nin parmakları kurumuş kan lekeleri içindeydi. Adam merdivenlerden yukarı çıktı. Bir dakika sonra da holün ışığı söndü.

Luke, biraz bekledi. Sonra da ihtiyatla hole süzülerek, mutfağa gitti. Pencereden dışarı atladı. Bir an durarak, başını kaldırıp eve baktı. Ama bütün pencereler karanlıktı.

Luke, derin bir nefes aldı. «Bu adamın deli olduğu muhakkak. Acaba ne işler karıştırdı? Ellerindekilerin kan lekesi olduğuna yemin edebilirim...»

Köyün etrafını dolaştıktan sonra Ashe malikânesine döndü. Tam arka yoldan ilerlerken, yaprakların hışırdadığını duyarak, birdenbire durakladı. «Kim o?»

Siyah bir pelerine sarılmış olan uzun boylu biri bir ağacın altından çıktı. Öyle hayaleti andırır bir hali vardı

ki, Luke'un kalbi bir an durdu âdeta. Sonra da kapüşonun gölgelediği yüzü tanıdı.

— «Bridget! Beni korkuttun!»

Genç kız, sert bir sesle, «Neredeydin?» diye sordu. «Evden ayrıldığını gördüm.»

— «Peşime mi takıldın?»

— «Hayır. Benden çok uzaktaydın. Onun için sen dönünceye kadar burada bekledim.»

Luke, homurdandı. «Çok çocukça işlere kalkıyorsun.»

Genç kız, sorusunu sabırsızca bir tavırla tekrarladı. «Neredeydin?»

Luke, neşeyle, «Sevgili dostumuz Mr. Sorty'nin evine baskın yaptım,» diye cevap verdi.

Bridget, nefesini tuttu. «Bir — birşey bulabildin mi?»

— «Bilmiyorum... O ahlâksızın zevkleri hakkında daha etraflıca bilgi edindim. Ayrıca ip ucu olabilecek bazı şeyler de gördüm...» Luke, araştırmalarının neticesini anlatırken, Bridget onu dikkatle dinledi. Genç adam sözlerini «Ama bunlar önemli sayılmayacak deliller» diye bitirdi. «Fakat Bridget ben tam evden ayrılacağım sırada Sorty geri döndü. Bana inan. O adam hakikaten deli!»

— «Demek böyle düşünüyorsun?»

— «Onun yüzünü görecektin! Anlatılmayacak kadar iğrençti bu. Allah bilir, o ahlâksız ne işler karıştırmıştı. Çılgınca bir heyecandan sarhoş olmuş gibiydi. Ellerinin kan içinde olduğuna da yemin edebilirim.»

Bridget, titredi. «Korkunç,» diye mırıldandı.

Luke, öfkeyle, «Tek başına dışarı çıkmamalıydın, Bridget,» diye söylendi. «Senin yaptığın delilik. Biri başına vurup seni bayıltabilirdi.»

Genç kız, titrek bir sesle güldü. «Aynı şey senin başına da gelebilirdi, şekerim.»

— «Ben kendimi korumasını bilirim.»

— «Ben de öyle. Her halde sen beni, 'Kalbi nasırlaşmış, parvasız bir tip,' diye tarif ederdin.»

Rüzgâr yine şiddetlenmişti. Luke, birdenbire, «Şu kapüşonu çıkar,» dedi.

— «Neden?»

Genç adam, birdenbire atılarak kızın pelerinini tuttuğu gibi çekti. Şimdi Bridget'in uzun siyah saçları rüzgârda uçuşuyordu. Kesik kesik nefes alan genç kız, gözlerini Luke'a dikmişti.

Genç adam, «Sana hakikaten uzun saplı bir süpürge lâzım,» dedi. «Seni ilk gördüğüm zaman böyleydin...» Kıza uzun uzun baktı. «Hain bir cadısın sen.» Sabırsızca bir tavırla içini çekerek, pelerini Bridget'e attı. «Al bakalım. Giy. Ondan sonra da eve gidelim.»

— «Dur, dur!»

— «Neden?»

Bridget, genç adama yaklaştı. Nefesi kesilmiş gibi çabuk çabuk konuşuyordu. «Çünkü sana söyleyecek bir şeyim var. Seni burada, Malikânenin dışında beklememin bir sebebi de bu. Gordon'un arazisine girmeden önce bunu sana açıklamak istiyorum.»

— «E?»

Bridget, kısaca, acı acı güldü. «Mesele basit. Sen kazandın, Luke. İşte o kadar.»

Genç adam sert bir sesle, «Ne demek istiyorsun?» diye sordu.

— «Şunu: Ben artık Lady Easterfield olmak hayalinden vaz geçtim.»

Luke, kıza doğru bir adım attı. «Doğru mu söylüyorsun?»

— «Evet, Luke.»

— «Benimle evlenecek misin?»

— «Evet.»

— «Neden?»

— «Bunun sebebini ben de bilmiyorum. Bana gayet kötü, ters şeyler söylüyorsun. Ve işin garibi bunlar benim hoşuma gidiyor.»

Luke, genç kızı kollarına alarak, uzun uzun öptü. «Çılgın bir dünya bu.»

— «Mutlu musun, Luke?»

— «Pek de mutlu sayılmam.»

— «Benimle mutlu olacağını sanıyor musun?»

— «Bilmiyorum. Artık bu tehlikeyi göze alacağım.»

— «Evet. Ben de öyle düşünüyorum.»

Luke, Bridget'in koluna girdi. «Bu konuda ikimiz de çok acayip davranıyoruz, yavrum... Haydi gel. Belki sabaha daha normal oluruz.»

— «Evet. Olanlar insanı korkutuyor.» Yere doğru baktı. Sonra da genç adamı kolundan çekerek durdurttu. «Luke... Luke nedir bu?»

Ay bulutların arasından sıyrılmıştı. Luke, Bridget'in titreyen ayağıyla işaret ettiği şeye baktı. Sonra da hayretle haykırarak, kolunu genç kızın elinden kurtardı. Yere diz çöktü. Bir önünde yatan şekilsiz cisme baktı, bir de kapının yanındaki sütunun üzerine. Bunlardan birinin tepesinde duran ananas biçimindeki saksı yerinde yoktu. Luke, nihayet ağır ağır doğruldu.

Bridget, ellerini ağzına bastırmış, hareketsiz duruyordu.

Luke, «Şoför bu,» dedi. «Şu Rivers denilen adam... Ölmüş...»

— «O korkunç saksı... Çoktanberi yerinden oynamıştı. Her halde rüzgârda aşağı uçtu.»

Luke, başını salladı. «Rüzgâr saksıya hiçbir şey yapamazdı. Tabiî olaya kaza süsü verilmek istendi. Herkesin, 'Saksı rüzgârda yuvarlanmış,' diyeceğini düşündü katil. Ama işin aslı bu değil. Katil yine harekete geçti.»

— «Hayır! Hayır, Luke!»

— «Emin ol öyle, Bridget. Demin elimi Rivers'in başının arkasına sürdüğümü gördün. Elime kanla birlikte ne geldi biliyor musun? Kum zerrecikleri. Bu civarda hiç kum yok. Emin ol, Bridget. Biri buraya gizlendi. Şoför kulübe-

sine gitmek için kapıdan girdiği sırada onun başına vurdu. Sonra adamı yere yatırıp, o ananas biçimindeki koca saksıyı onun üzerine yuvarladı.

Bridget, güç duyulur bir sesle, «Luke,» diye mırıldandı. «Ellerin kanlı...»

Luke, öfkeyle, «Asıl elleri kanlı olan başkası,» diye homurdandı. Biliyor musun bu akşam üzeri ne düşünüyordum? Yeni bir cinayet olduğu takdirde katilin kim olduğunu anlıyacağımızı... Artık katilin kim olduğunu biliyoruz! Sorty bu! O bu gece evde değildi. Döndüğü zaman da elleri kanlıydı. Zıplayarak, dans eder gibi yürüyordu. Çılgın gibi bir hali vardı. Kan döktüğü için çılgınca bir neşeye kapılmıştı.»

Yere bakan Bridget, titreyerek mırıldandı. «Zavallı Rivers!»

Luke, merhametle, «Evet,» dedi. «Zavallı... Çok talihsizmiş. Ama artık bu katilin son cinayeti olacak, Bridget! Artık onun katil olduğunu biliyoruz. Kendisini yakalayacağız.»

Bridget'in sendelediğini farkederek, iki adamda yanına gitti. Genç kızı kollarına aldı. Bridget, bir çocuk gibi inledi. «Luke... Korkuyorum...»

Luke, «Sevgilim,» diye cevap verdi. «Bu kâbus sona erdi artık.»

Bridget, mırıldandı. «Bana daima şefkatle davran. Çok ıstırap çektim çünkü.»

Genç adam, «Birbirimizi kırdık,» dedi. «Ama bundan sonra bir daha öyle davranmayacağız.»

∴

17

Doktor Thomas, masanın arkasından Luke'a baktı. «Çok enteresan! Çok enteresan! Hakikaten ciddi misiniz, Mr. Fitzwilliam?»

— «Evet. Sorty'nin tehlikeli bir manyak olduğundan eminim.»

— «Doğrusu o adamla yakından ilgilenmedim. Ama onun anormal bir tip olması ihtimal dahilinde.»

Luke, «Ben ondan daha ileri gideceğim,» dedi.

— «Yani Rivers denilen o adamın hakikaten bir cinayete kurban gittiğine inanıyor musunuz?»

— «Evet. Yaradaki kum taneciklerini farkettiniz mi?»

Doktor Thomas başını salladı. «Sizin sözlerinizden sonra onları bilhassa aradım. Bu bakımdan haklı olduğunuzu da söylemeliyim.»

— «Bundan da hadiseye kaza süsü verilmek istendiği anlaşılmıyor mu? Rivers, başına kum torbasıyla vurularak öldürülmüş. Veya hiç olmazsa bayıltılmış.»

— «Şart değil bu.»

— «Ne demek istiyorsunuz?»

Doktor Thomas arkasına yaslanarak, iki elinin parmak uçlarını birbirine dayadı. «Belki bu Rivers denilen adam gündüz kum dolu bir çukurda yatmıştı. Bu civarda böyle çukurlar var. Tabiî o arada kum tanecikleri de saçlarının arasına girmiştir.»

— «Size Rivers öldürüldü diyorum!»

Doktor Thomas, istihzayla cevap verdi. «Bana diyebilirsiniz ama bu iddianızı bir hakikat haline sokamaz.»

Luke, öfkesini yenmeye çalıştı. «Her halde size anlattıklarımın bir kelimesine bile inanmadınız.»

Doktor Thomas, sanki o bir çocukmuş gibi şefkatle gülümsedi. «Mr. Fitzwilliam anlattığınızın pek acayip bir hikâye olduğunu sizin de itiraf etmeniz lâzım. Bu Sorty denilen adamın bir hizmetçi kızı, bir çocuğu, sarhoş bir hancıyı, yanında çalıştığım doktoru ve nihayet bu Rivers denilen adamı öldürdüğünü iddia ediyorsunuz.»

— «Ve siz buna inanmıyorsunuz, öyle mi?»

Doktor Thomas omuzunu silkti. «Humbleby'nin ölümü hakkında bilgim var tabiî. Sorty'nin onun ölümüne sebep

olması bence imkânsızdı. Onun Humbleby'nin septeseminden ölmesini sağladığını ispat edecek bir deliliniz olduğunu da sanmıyorum.»

Luke, itiraf etti. «Onun bu işi nasıl yaptığını bilmiyorum. Fakat herşey Miss Lavinia Fullerton'un anlattığı hikâyeye uyuyor.»

— «Bu konuda da Sorty'nin, Miss Fullerton'un peşinden Londra'ya gidip onu öldürdüğünü iddia ediyorsunuz. Sorty ona arabayla çarpmış. Bu konuda da elinizde delil yok.»

Luke, sert bir sesle, «Artık meselenin iç yüzünü biliyorum,» dedi. «Bu konuda delil bulmak da bana düşüyor. Yarın eski bir arkadaşımı görmek için Londra'ya gideceğim. İki gün önce gazetede onun Scotland Yard'ın Genel Müdür Yardımcılığına getirildiğini okudum. O beni tanır. Anlattıklarımı da dinleyecektir. Bu konuda bir şeyden de eminim. Arkadaşım muhakkak bütün olayların iyice tahkik edilmesini isteyecek.»

Doktor Thomas, düşünceli bir tavırla çenesini ovuşturdu. «Bunun iyi birşey olacağı da muhakkak. Fakat eğer yanıldığınız anlaşılırsa...»

Luke, onun sözünü kesti. «Anlattıklarımın hiç birine de inanmadınız değil mi?»

— «Böyle bir katliama mı?» Dr. Thomas kaşlarını kaldırdı. «Açıkçası böyle bir şeye inanamam, Mr. Fitzwilliam. Çok acayip, olmayacak bir şey bu.»

— «Acayip olabilir. Ama bütün olaylar birbirine uyuyor. Hiç olmazsa bunu itiraf etmeniz lâzım. Bilhassa Lavinia Fullerton'un hikâyesinin doğru olduğunu kabul ederseniz...»

Doktor Thomas, başını sallıyordu. Hafifçe de gülümsemekteydi. «Eğer o ihtiyar kızları benim kadar tanısaydınız,» diye mırıldandı.

Luke, hiddetini yenmeye çalışarak, ayağa kalktı. «Pekâlâ... Size bu meseleyi açtığım için budalalık bende.»

Thomas, uysal uysal cevap verdi. «Dostum, bana bir iki delil gösterin, anlattıklarınıza inanayım. Bütün istediğim bu. Yaşlı bir kadının gördüğünü sandığı bir şeye dayanan uzun bir hikâyeye lüzum yok. Sadece bir iki delil yeter.»

— «Yaşlı kadınlar çoğu zaman gördükleri şeylerde yanılmazlar. Sizin teyzeniz veya halanız var mı, Thomas?»

— «Şey... hayır.»

Luke, «Çok yazık,» diye homurdandı. «Herkesin teyzesi veya halası olmalı. Onlar, tahminin mantıktan daha üstün olduğunu sık sık ispat ederler. Mr. A.'nın, eski bir kasaba benzediği için ahlâksız olduğuna karar vermek sadece onlara vergidir. Tabiî başkaları Mr. A. gibi saygı değer bir adamın ahlâksız olamıyacağını söylerler. Ama sonunda yaşlı halaların haklı olduğu ortaya çıkar.»

Doktor Thomas, üstün bir tavırla güldü. Luke ise öfkesinin gitgide arttığını hissediyordu. «Benim polis olduğumu bilmiyor musunuz? Amatör değilim ben.»

Doktor Thomas, tebessüm ederek, «Mayang da polismişsiniz,» diye mırıldandı.

— «Cinayet her yerde cinayettir.»

— «Tabiî tabiî.»

Luke, hiddetle Doktor Thomas'ın muayenehanesinden çıktı. Bridget kendisini bekliyordu. Genç kız, «Ne oldu?» diye sordu.

Luke, «Thomas bana inanmadı,» dedi. «Hoş düşünecek olursan buna da şaşmamak lâzım. Elimde delil yok. Anlattığım hikâye gayet acayip. Doktor Thomas ise aç karnına imkânsız şeylere inanmak âdetinde olan bir adam değil.»

— «Peki, sana inanan olacak mı dersin?»

— «Bilmem... Belki de olmayacak. Fakat yarın bizim Kemikli Billy'i bulup, onu tahkikat açmaya zorlayacağım. Onlar uzun saçlı dostumuz Sorty'nin peşine takılırlar. Ve elbet sonunda da ellerine bir takım deliller geçirirler.»

Bridget, düşünceli düşünceli mırıldandı. «Artık her şeyi açıklayacağız demek?»

Bridget, titredi. «Dikkatli ol, Luke.»

— «Merak etme. Elimden geldiği kadar dikkatli davranıyorum. Üzerinde ananas biçimi mermer saksılar olan sütunların yakınından geçmiyorum. Geceleri ıssız korularda dolaşmıyorum. Yiyecek ve içeceklerime dikkat ediyorum. Merak etme, ben bu işleri bilirim.»

— «Katilin gözünü sana diktiğini bilmek feci birşey olmalı.»

— «Cani gözünü sana dikmesin de, ne olursa olsun, sevgilim.»

— «Belki o benim de peşimde.»

— «Sanmıyorum. Fakat gafil avlanmak niyetinde de değilim. Seni koruyucu meleğin gibi göz hapsine alacağım.»

— «Meseleyi buradaki polise açmanın bir faydası olur mu dersin?»

Luke, bir an düşündü. «Hayır, sanmıyorum. En iyisi doğrudan doğruya Scotland Yard'a gitmek.»

Bridget, mırıldandı. «Zavallı Lavinia Fullerton da öyle düşünmüş.»

— «Evet. Ama ben dikkatli olacağım.»

Bridget, «Ben yarın ne yapacağımı biliyorum,» dedi. «Gordon'u zorla o ahlâksızın dükkânına götürecek ve antika aldıracağım.»

— «Böylece Mr. Sorty'nin bana Londra'da tuzak kurmasına da engel olacaksın, öyle mi?»

— «Evet, öyle.»

Luke, hafif bir mahçubiyetle, «Şey...» dedi. «Easterfield meselesine gelince...»

Bridget, çabucak cevap verdi. «Bu işi sen Londra'dan döndükten sonra hallederiz. Sen gelince birlikte gidip Gordon'la konuşuruz. Ben nişanı bozduğumu açıklarım.»

— «Lord Easterfield çok mu üzülecek dersin?»

— «Şey...» Bridget, soruyu düşündü. «Gordon sinirlenecek.»

— «Sinirlenecek mi? Allahım! Sen de işi pek hafiften almıyor musun?»

— «Hayır, hayır. Gordon sinirlenmekten hoşlanmaz. Bu onu rahatsız eder.»

Luke, ciddî bir tavırla içini çekti. «Bu mesele canımı çok sıkıyor.»

Genç adam o akşam yirminci defa Lord Easterfield'in hayat hikâyesini dinlemeye hazırlanırken yine bu meseleyi düşünüyordu. «Bir adamın evinde kalıp, sonra da onun nişanlısını elinden almak alçaklık. Fakat Lord Easterfield gibi koca göbekli, ukala ve ahmak bir adam da Bridget gibi bir kızla evlenmeye kalkmamalıydı.»

Fakat Luke, öyle vicdan azabı çekiyordu ki bu yüzden Lord'un anlattıklarını her zamankinden daha farklı bir heyecanla dinledi. Ve böylece adamın üzerinde her zamankinden daha da iyi bir intiba bıraktı. O akşam Lord Easterfield'in keyfi iyice yerindeydi. Eski şoförünün ölümü onu üzeceği yerde nedense neşelendirmişti.

Porto dolu kadehini ışığa tutarak, gözünü kesti. Neşeyle, «Size o budalanın sonunun kötü olacağını söylemiştim,» diye bağırdı. «Dün akşam bahsetmiştim bundan.»

— «Evet, hakikaten bahsettiniz.»

— «Ve gördüğünüz gibi haklı çıktım... Bu şekilde daima haklı çıkmam şaşılacak birşey.»

Luke, «Bu sizin için hoş birşey olmalı,» dedi.

— «Fevkalâde bir hayat sürdüm, ben. Evet, fevkalâde bir hayat. Takip edeceğim yoldaki engeller hemen kaldırılıverdi. Ben Allaha daima inandım. Daima güvendim. İşte benim sırrım da bu, Fitzwilliam. Benim sırrım da bu.»

— «Öyle mi?»

— «Ben dindar bir adamım. İyiliğe, kötülüğe ve ilâhi adalete inanırım, Fitzwilliam.»

Luke, esnememeye çalıştı. «Ben de öyle.»

Tabiî her zamanki gibi Lord Easterfield başkalarının inançlarıyla ilgilenmiyordu. «Dürüst ve dindar bir insanın düşmanlarının ortadan kalkıvermesi hakikaten şaşılacak birşey. O adam bana karşı küstahlık etti. Hatta üzerime de yürüdü. Ama bugün o şoför nerede?» Dramatik bir tavırla elini kaldırdı. «Öldü! İlâhi gazap onun canını aldı.» Lord Easterfield, sesini alçalttı. «Bütün düşmanlarımın başına daima aynı şey geldi. Doğrusu önceleri buna bir türlü inanamadım... Meselâ o çocuk... Bir gün ona bahçede rastladım... Benim taklidimi yapıyor, horoz gibi etrafta dolaşıyordu. Bahçıvanlar da kendisini seyretmekteydiler. Sonra onun başına ne geldi biliyor musunuz? Çocuk on gün kadar sonra pencereden aşağıya uçarak öldü. Temizlendi o?»

— «Temizlendi mi?»

— «Evet... Daima ve daima böyle oldu bu. Meselâ o kaba Carter. Küfürbazın biriydi o. Buraya gelerek bana söylemediğini bırakmadı. Ona ne oldu? Bir hafta sonra Carter de ortadan kalktı. Çamur içinde boğulmuştu. Sonra burada bir hizmetçi kız vardı. Bana küstahlık etmeye, karşılık vermeye kalkıştı. Onu da çok geçmeden cezalandırdılar. Kız, kazara zehir içti. Size daha böyle bir sürü vaka anlatabilirim. Humbleby su meselesinde bana karşı çıkmaya yeltendi. Ve kan zehirlenmesinden öldü. Yıllardan beri durum böyle. Meselâ Mrs. Horton bana korkunç şekilde kaba davrandı. O da çok geçmeden son nefesini verdi.» Durdu. Eğilerek porto sürahisini Luke'a doğru itti. «Evet, bütün düşmanlarım öldüler.»

Luke, hayretle ona bakıyordu. Korkunç, dehşet verici bir şüpheye kapılmıştı. Şimdi yeni gözlerle masanın başında oturan, âdeta müşfik bir tavırla başını sallayarak gülümseyen adama bakıyordu. Lord Easterfield'in patlak gözlerinde ise memnun bir ifade vardı.

Sonra, «Düşmanlarımın hepsi de ölüyorlar...» diye tekrarladı.

*
* *

19

Okuldayken çocukların 'Kemikli Billy' diye çağırdıkları Sir William Ossington, hayretle arkadaşına bakıyordu. Sonra şikâyet eder gibi, «Mayang'da yeteri kadar cinayetle karşılaşmadın mı?» diye sordu. «İngiltereye dönüp, bizim işlerimizi de mi görmen lâzım?»

Luke, cevap verdi. «Mayang'da katliama kalkışan yoktu. Şimdi benim karşımda altı cinayet işleyen ve hiç kimsenin şüphesini de uyandırmayan bir adam var.»

Sir William, içini çekti. «Böyle şeyler oluyor. Onun merakı nedir? Karılarını mı öldürmek?»

— «Hayır, o bu tip değil. Henüz kendisinin Tanrı olduğunu sanmıyor ama yakında ona da inanmaya başlayacak.»

— «Deli mi?»

— «Deli olduğu muhakkak.»

— «Ama kanunî bakımdan deli sayılmaz herhalde? Bildiğin iki arada fark var.»

Luke, «Onun ne yaptığını bildiğinden eminim,» dedi.

Kemikli Billy, başını salladı. «Tamam.»

Luke, derin bir nefes aldı. «Şimdi işin kanunî cephesini bir tarafa bırakalım. Senden bazı şeyler öğrenmek istiyorum. Derby günü akşam üzeri beşle altı arası yaşlı bir kadın Whitehall'da bir arabanın altında kaldı. Kazayı yapan otomobil de durmayarak kaçtı. Ölen kadının adı Lavinia Fullerton'du. Bana kaza hakkında bilgi vermelisin.»

Sir William, içini çekti.« Bunu sonra öğrenirim. Bu iş için yirmi dakika yeter sanırım.»

Hakikaten de Luke, yirmi dakika sonra kazayı tahkik eden genç memurla konuşuyordu. «Miss Fullerton'a çarpan araba bir Rolls, efendim.»

— «Numarasını aldınız mı?»

— «Hayır. Maalesef kazayı görenlerden hiç biri bunu akıl edememiş. Trafik polisi FZX 4498 diye bir numara kaydetmiş. Ama sonradan bunun yanlış olduğu da anlaşıldı. Kaza yerinde bir kadın bunu yanındaki başka bir hanıma söylemiş. O da bunu trafik polisine yazdırmış. Bilmiyorum numarayı ikinci kadın mı yanlış anlamıştı. Ama bunun bir işe yaramıyacağını hemen anladık?»

— «Nereden anladınız?»

Memur gülümsedi. «FZX 4498 Lord Easterfield'in arabasının numarası. Kazanın olduğu saatte araba bir pastacının önünde duruyormuş. Şoför de içeride çay içmekteymiş. Adam bunu şahitlerle de ispat etti. Lord hazretleri ise ancak altı buçuktan sonra arabasına binmiş.»

Memur çıktıktan sonra Sir William, merakla arkadaşına baktı. «Ne oluyor Luke?»

Genç adam, içini çekti. «Hepsi birbirine uyuyor. Lavinia Fullerton olayı anlatmak için Scotland Yard'a geliyordu. Adam ona arabasıyla çarpıp öldürdü. Etraftaki kadınlardan biri katilin otomobilinin numarasını almak akıllılığını gösterdi ama ona da inanan olmadı.»

Kemikli Billy, iskemlesinde doğruldu. «Yani sen...»

— «Evet... Lavinia Fullerton'u Lord Easterfield'in çiğnediğinden eminim. Bunu nasıl yaptığını bilmiyorum. Herhalde şoförü çay içerken o usulca arabaya binerek bu işi yaptı.»

— «İmkânsız!»

— «Hiç de değil. Lord Easterfield, benim bildiğim yedi cinayet işledi. Belki daha bilmediklerim de vardır.»

Sir William, tekrar, «İmkânsız,» dedi.

— «Dostum, adam dün gece bana cinayetlerden bahsederek bayağı öğündü.»

— «O halde Lord deli?»

— «Evet deli. Ama bir hayli de zeki. Onun için dikkatli davranmalısınız. Lord Easterfield kendisinden şüphelendiğimizi bilmemeli.»

Kemikli Billy, mırıldandı. «İnanılacak gibi değil.»

Luke, bağırdı. «Ama doğru...» Elini arkadaşının omuzuna koydu. «Bak dostum. Sana olanları sırayla anlatacağım...»

Luke ertesi sabah Ashe köyüne döner dönmez önce doğruca arabasıyla Honoria Flete'in evine gitti. Yaşlı kadın kahvaltı ediyordu. Genç adamı görünce hayretle ayağa kalktı.

Luke, vakit kaybetmedi. «Sizi bu saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim. Fakat size bir soru sormam lâzım. Biraz şahsi bir soru bu. Ama kızmayacağınızı umuyorum.»

— «Bana istediğinizi sorabilirsiniz. Bu soruları önemli bir maksatla sorduğunuzdan eminim.»

— «Teşekkür ederim.» Luke, bir an durdu. «Yıllar önce Lord Easterfield'le evlenmekten neden vaz geçtiğinizi öğrenmek istiyorum.»

Yaşlı kadının bu soruyu beklemediği belliydi. Yanakları kızardı. Elini göğsüne bastırarak, «O bu konuda size birşey söyledi mi?» diye sordu.

Luke, cevap verdi. «Bir kuştan bahsetti. Kuşun boynunun kırıldığını söyledi.»

— «Öyle mi söyledi hakikaten?» Honoria Flete'in sesi hayret doluydu. «Bunu itiraf etti öyle mi? Hayret!»

— «Bana olayı anlatır mısınız?»

— «Evet, evet. Anlatacağım... Fakat bundan Gordon'a bahsetmemenizi rica edeceğim. Artık eski günler geride kaldı. O olayın tekrar canlandırılmasını da istemiyorum.»

Luke, başını salladı. «Merak etmeyin... Ben o meseleyi sadece kendim için öğrenmeyi istiyorum.»

— «Teşekkür ederim...» Yaşlı kadın, eski sükûnetine kavuşmuştu. «Mesele şu: O günlerde bir kanaryam vardı. Onu pek severdim. Biz kızlar o zaman acayip hatta gülünç yaratıklardık. Herhalde erkekler kuşlarımıza veya kedilerimize olan düşkünlüğümüzden biraz sıkılırlardı. Bunu şimdi anlıyorum.»

O susunca Luke, «Evet?» dedi.

— «Gordon, kanaryayı çok kıskanırdı. Bir gün aksi aksi. 'O kuşu bana tercih ediyorsun,' dedi. Ben de yine o zamanki bütün gülünç kızların yaptığı gibi inat olsun diye, 'Ah, kanaryacığım,' dedim. 'Tabiî seni bu aptal çocuktan daha çok seviyorum.' Sonra korkunç birşey oldu. Gordon kuşu kaptığı gibi zavallıcığın boynunu kırıverdi. O kadar sarsıldım ki. O olayı bir daha da unutmadım.» Rengi iyice uçmuştu.

Luke, «Ve bu yüzden nişanı bozdunuz değil mi?» diye sordu.

— «Evet. Ondan sonra Gordon'a karşı bir soğukluk duymaya başladım. Artık eskisi gibi olmam imkânsızdı.» Tereddüt etti. «Bunun sebebi yalnız o hareket değildi... Bunu kıskançlık veya öfkesi arasında yapmış olabilirdi. Fakat bana Gordon kuşu öldürürken büyük bir zevk almış gibi de geldi.»

Luke, mırıldandı. «Demek o zaman bile... Demek yıllar önce dahi...»

Honoria Flete, elini Luke'un koluna koydu. «Mr. Fitzwilliam...»

Luke, ciddî bir tavırla kadının korku dolu gözlerine baktı. «O cinayetlerin hepsini de Lord Easterfield işledi. Ve siz de bunu başından beri biliyordunuz. Öyle değil mi?»

Honoria Flete, başını salladı. «Bilmiyordum... Eğer kesin olarak bilseydim, bilseydim, o zaman her şeyi açıklardım. Hayır, ben sadece hakikaten öyle olmasından korkuyordum.»

— «Ama bana en ufak bir imada olsun bulunmadınız?»

Kadın ani bir ıstırapla parmaklarını birbirine kenetledi. «Bunu nasıl yapabilirdim? Nasıl yapabilirdim? Bir zamanlar Gordon'u severdim...»

Luke, şefkatle, «Anlıyorum...» diye mırıldandı.

Honoria Flete, döndü. Bir an etrafı dantelli küçük mendilini gözlerine bastırdı. Sonra vakur bir tavırla Luke'e baktı. «Bridget'in nişanı bozmasına memnun oldum. O sizinle evlenecek değil mi?»

— «Evet.»

Yaşlı kadın, başını salladı. «Bu daha uygun..» Luke, dayanamayarak hafifçe güldü. Fakat Miss Flete'in yüzünde yine ciddî ve endişeli bir ifade belirmişti. «Fakat dikkatli olun... İkiniz de dikkatli olmalısınız...»

— «Lord Easterfield'i mi kasdediyorsunuz?»

— «Evet. Bu evlenme plânını ona söylememeniz daha doğru olur.»

Luke, kaşlarını çattı. «Fakat böyle birşey ikimizin de hoşuna gitmez.»

— «Bunun ne önemi var. Onun deli olduğunu anlamıyorsunuz galiba? O bu duruma dayanamıyacaktır. Eğer Bridget'e bir şey olursa...»

— «Ona hiç bir şey olmayacak.»

— «Biliyorum... Fakat onunla başa çıkamıyacağınızın farkında değilsiniz. Gayet sinsi ve kurnazdır o. Bridget'i hemen alıp buradan götürün. Başka çare yok. Hatta sizin gitmeniz de iyi olur.»

Luke ağır ağır, «Hakikaten Bridget'in Ashe'den uzaklaşması iyi olur,» dedi. «Ama ben kalacağım.»

— «Ben de bunu söylemenizden korkuyordum. Ama hiç olmazsa Bridget'i hemen götürün. Hemen!»

Luke, başını salladı. «Haklısınız sanırım.»

— «Haklı olduğumu biliyorum. Geç kalmadan Bridget'i buradan uzaklaştırın!»

Bridget, Luke'un arabasının sesini duymuştu. Dışarı çıktı. Kapının önündeki basamaklarda karşılaştılar. Genç kız, başlangıca lüzum görmeden, «Gordon'a durumu söyledim,» dedi.

— «Ne?» Genç adam iyice şaşalamıştı.

Onun endişeli hali Bridget'in gözünden kaçmadı. «Ne var, Luke? Bir şeye üzülmüş olduğun belli.»

Luke, ağır ağır, «Hani ben dönünceye kadar bekleyecektin,» dedi.

— «Biliyorum. Ama bu meseleyi bir an önce halletmemizin doğru olacağını düşündüm. Zira Gordon, düğünümüz balayımız için plânlar yapıyordu. Bu yüzden ona her şeyi söylemek zorunda kaldım.» Sesinde sitem vardı. «Dürüstlük bunu icap ettirirdi.»

Luke, başını salladı. «Senin bakımından öyle. Onun için sana hak da veriyorum.»

— «Luke, ne demek istiyorsun?»

Genç adam, sabırsızca bir hareket yaptı. «Bunu sana şimdi burada anlatamam. Easterfield, haberi nasıl karşıladı?»

Bridget, derin bir nefes aldı. «Şaşılacak bir sükûnetle dinledi. Hatta bu yüzden kendi kendimden utandım. Galiba Gordon biraz ukalâ ve kendisini beğenmiş olduğu için onun hakkında yanlış bir hükme varmışım. Bence o küçük ama yine de büyük bir adam.»

Luke, başını salladı. «Evet. O şüphelendiğimiz bazı bakımlardan hakikaten büyük bir adam sayılabilir. Buraya bak Bridget, buradan hemen ayrılmalısın.»

— «Tabiî. Eşyalarımı hemen toplayacağım. Sen beni Londra'ya götürürsün. Herhalde ikimiz de handa kalamayız. Sorty'nin ahbapları gitmişse tabiî.»

Luke, «Senin Londra'ya dönmen daha iyi olur,» diye cevap verdi. «Bunun sebebini sana biraz sonra anlatırım. Her halde şimdi Easterfield'i görmem lâzım.»

— «Evet, galiba...»

Luke, Lord'u salonda buldu. Adam bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Görünüşte sakindi. Hatta gülümsüyordu da. Fakat Luke adamın şakağındaki damarın şiddetle attığını da farketti. Genç adam içeri girince Lord ona doğru döndü. «A, geldin mi, Fitzwilliam?»

Luke, «Yaptıklarımdan üzüldüğümü söylemem yersiz,» dedi. «Zira bu sadece ikiyüzlülük olur. Sizin bakımınızdan kötü bir şekilde hareket ettiğimi itiraf zorundayım tabiî. Fakat böyle şeyler oluyor. Kendimi savunmak için bir söz de bulamıyorum.»

Lord Easterfield, tekrar odada dolaşmaya başlayarak, elini şöyle bir salladı. «Evet, evet...»

Luke, devam etti. «Bridget'le birbirimizi seviyoruz. Size doğruyu söyledikten sonra çıkıp gitmekten başka çaremiz yok.»

Lord Easterfield, duraklayarak uçuk renkli patlak gözleriyle genç adama baktı. «Evet, yapabileceğiniz başka birşey yok.» Sesi bir acayipti. Sanki Luke'a çok acıyormuş gibi hafifçe başını salladı. «Evet, artık birşey yapamıyacaksınız. Çünkü çok geç...»

Luke, ona doğru bir adım attı. «Ne demek istiyorsunuz?»

Lord, birdenbire beklenmedik birşey söyledi. «Bunu Honoria Flete'e sorun. O olanları biliyor. Bir keresinde bana bundan bahsettiydi. O sualinizi anlar.»

— «Neyi anlayacak?»

Lord Easterfield, «Kötülük daima cezalandırılır,» diye mırıldandı. «Adalet daima yerini bulur. Buna üzülüyorum çünkü Bridget'i severim. Bir bakıma ikinize de acıyorum.»

Luke, homurdandı. «Bizi tehdit mi ediyorsunuz?»

Lord, bu sözlere hakikaten hayret etmiş gibi ona baka kaldı. «Ne münasebet, dostum. Benim hislerimin bu işle ilgisi yok. Bridget'e karım olma şerefini kabul edip etmeyeceğini sorduğum zaman, o bunu kabul etti. Böylece

bazı sorumluluklar da yüklendi. Şimdi bunları istemiyor. Fakat hayatta geri dönmek diye birşey yoktur. Eğer kanunlara aykırı gelirseniz, bunun cezasını da ödersiniz.»

Luke, yumruklarını sıktı. «Yani Bridget'in başına birşey geleceğini mi ima ediyorsunuz? Beni iyi dinleyin, Easterfield. Ne Bridget'e birşey olacak, ne de bana. Böyle bir şeye kalkışırsanız, pişman olursunuz. Dikkatli olun, çünkü hakkınızda çok şey biliyorum.»

Lord Easterfield, «Olacakların benimle bir ilgisi yok ki,» diye cevap verdi. «Ben sadece İlâhi bir kuvvetin bir vâsıtasıyım. O kuvvet ne derse o olur.»

Luke, «Bu sözlere inandığınız anlaşılıyor,» dedi.

— «Tabiî. Çünkü doğru bu. Bana karşı gelen cezasını çeker. Siz ve Bridget bir istisna değilsiniz.»

Luke, homurdandı. «İşte bunda yanılıyorsunuz. Onun için size bundan sonra dikkatli davranmanızı tavsiye ederim.»

Lord, hafifçe morardı. «Size sabırlı davrandım ama yeter artık. Lütfen çıkıp gidin.»

Genç adam, başını salladı. «Gidiyorum. Fakat ihtarımı da unutmayın...»

Dönerek odadan çıktı. Bridget'le çabucak odalarına çıkarak eşyalarını topladılar. Ellerinde bavullarla aşağıya inerken, uşak karşılarına çıktı. «Miss Flete sizi görmeye geldi, efendim.»

— «Miss Flete mi? Nerede o?»

— «Salonda, Lord hazretlerinin yanında.»

Bridget hemen salona gitti. Luke da peşinden. Lord Easterfield pencerenin önünde durmuş, Honoria Flete'le konuşuyordu. Elinde ince bir hançer vardı. Lord, «İşçilik fevkalâde,» diyordu. «Bunu muhabirlerimden biri bana Cezayir'den getirdi. Bir Riff hançeri bu.» Parmağını âdeta sevgiyle hançerin keskin tarafına sürdü. «Harika...»

Honoria sert bir sesle, «Bırak o hançeri, Gordon,» diye bağırdı.

Lord gülümseyerek, hançeri masadaki diğer silâh koleksiyonunun yanına koydu. Usulca, «Hançeri okşamak hoşuma gidiyor,» diye mırıldandı. Miss Flete'in o her zamanki sakin tavırları kaybolmuştu. Yüzü bembeyaz, hareketleri de telâşlıydı.

— «Ah, geldin mi, Bridget'ciğim,» dedi.

Lord Easterfield, bir kahkaha attı. «Evet, işte Bridget. Onunla bol bol konuş. Çünkü kendisini kaybedeceğiz.»

Miss Honoria Flete sert bir sesle sordu. «Ne demek istiyorsun?»

— «Ne demek isteyeceğim... Bridget'in Londra'ya gideceğini söylemek istiyorum.» Hepsine teker teker baktı. «Sana haberim var Honoria. Bridget benimle evlenmiyor. Fitzwilliam'ı tercih ediyor o. Hayat çok garip değil mi? Neyse ben gideyim de siz rahat rahat konuşun.» Cebindeki paraları şıkırdatarak odadan çıktı.

Miss Flete, «Allahım,» dedi. «Allahım...» Sesinde öyle bir endişe vardı ki Bridget hafif bir hayretle ona baktı. Honoria Flete mırıldandı. «Gordon, öfkeli. Çok öfkeli. Allahım, korkunç bir şey bu. Şimdi ne yapacağız?»

Bridget, şaşkın şaşkın ona bakıyordu. «Ne mi yapacağız? Ne demek istiyorsunuz?»

Miss Flete, iki gence de sitemle baktı. «Meseleyi ona açmamalıydınız.»

Bridget, homurdandı. «Saçma. Başka ne yapabilirdik?»

— «Ona durumu tam Londra'ya giderken açabilirdiniz...» Miss Flete, Luke'a, «Meseleyi Bridget'e söylediniz mi?» der gibi baktı. Genç adam da, «Hayır,» makamında başını salladı.

Bridget, hafif bir hiddetle, «Miss Flete,» diye söze başladı. «Benimle konuşmak istediğiniz birşey mi vardı?»

— «Evet evet. Size biraz bende kalmanızı söyleyecektim. Şey— bu şartlar altında malikânede oturmaktan sıkılacağınızı düşünüyordum. Plânlarınızı yapabilmek için sakin bir kaç gün geçirmeye ihtiyacınız olabilirdi.»

— «Teşekkür ederim, Miss Flete. Çok naziksiniz.»

— «Neticede benim yanımda emniyette olursunuz ve...»

Honoria Flete biraz şaşaladı. «Rahat edersiniz demek istedim... Yanımda rahat olursunuz... Tabiî evim burası gibi lüks bir yer değil. Ama daima sıcak su var. Hizmetçim Emily'nin yemeği de hiç fena sayılmaz.»

Bridget, dalgın dalgın mırıldandı. «Öyle olduğundan eminim.»

— «Ama tabiî Londra'ya gidiyorsanız o zaman mesele yok.»

Bridget, ağır ağır, «Durum biraz acayip,» diye cevap verdi. «Halam bugün çiçek sergisine gitti. Ona durumu açıklama fırsatını bulamadım. Ona bir not bırakarak, Londra'daki apartmana döndüğümü bildireceğim.»

— «Ama apartmanda yapayalnız kalacaksınız değil mi? Bu doğru değil işte.»

Bridget, sabırsızlandı. «Beni kimse yemez. Ayrıca halam da yarın Londra'ya gelir.»

Miss Flete, endişeli bir tavırla başını salladı. «Bilmem ki.»

Luke, «Bir otele insen Bridget,» dedi.

Bridget, çabucak genç adama döndü. «Neden? İkinizin de nesi var? Niçin bana geri zekâlı bir çocukmuşum gibi davranıyorsunuz?»

Honoria Flete, itiraz etti. «Öyle birşey yaptığımız yok, yavrum. Sadece sizin dikkatli olmanızı istiyoruz.»

— «Ama neden? Neden? Ne oluyor?»

Luke, atıldı. «Buraya bak, Bridget. Seninle konuşmam lâzım. Bunu burada yapamayız. Arabama binip, seninle sakin bir yere gidelim.» Miss Flete'e baktı. «Bir saat sonra size gelebilir miyiz? Size söylemek istediğim bazı şeyler var.»

— «Lütfen gelin. Sizi muhakkak bekleyeceğim.»

Luke, Bridget'in kolunu tuttu. Miss Flete'e başıyla se-

lâm. verdi «Bavullarımızı daha sonra alırız. Bridget. Haydi gel.» Genç kızı dışarı çıkararak, arabasına götürdü. Onu otomobile bindirdi. Malikânenin süslü demir kapılarından dışarı çıkarlarken de rahat bir nefes aldı. «Çok şükür... Seni buradan sağ salim uzaklaştırıyorum.»

— «Sen çıldırdın mı, Luke? Nedir bu esrarlı hal?»

Luke, ciddî bir tavırla, «O adamın evindeyken sana kendisinin kanlı bir katil olduğunu her halde söyleyemezdim,» dedi.

20

Bridget, bir müddet genç adamın yanında hiç kımıldamadan oturdu. Sonra da, «Gordon mu?» dedi. Luke, başını salladı. Bridget, tekrarladı. «Gordun mu? Gordon mu katil? Hayatımda bundan daha gülünç bir söz duymadım.»

— «Öyle mi düşünüyordun?»

— «Tabiî ya. Gordon, bir bebeğe bile zarar veremez.»

Luke, öfkeyle, «Olabilir,» diye cevap verdi. «Biliyorum. Ama onun bir kanaryayı öldürdüğünden haberim var. Bundan başka bir kaç insanı kaldırdığından da haberim var.»

— «Luke'cuğum, buna katiyen inanamam.»

Genç adam, «Biliyorum,» dedi. «Bu inanılacak gibi birşey değil. Doğrusu iki gece öncesine kadar ondan şüphelenmek benim de aklıma gelmedi.»

Bridget, itiraz etti. «Fakat ben Gordon'u iyi tanırım. Onun nasıl bir insan olduğunu bilirim. Aslında iyi bir insandır o. Evet ukalâ ve kendini beğenmiştir ama temiz kalplidir.»

Luke, başını salladı. «Gordon hakkındaki fikirlerini değiştirmen lâzım, Bridget.»

— «İmkânsız Luke. Onun katil olduğuna inanamam. Bu da nereden aklına geldi. İki gün önce katilin Sorty olduğundan emindin.»

Luke, hafifçe yüzünü buruşturdu. «Biliyorum. Biliyorum. Ama durum değişti artık. Lord Easterfield'den başkası olamaz. Tevekkeli Lavinia Fullerton buradaki polise gidemedi. Onların kendisine güleceklerini biliyordu. Bu yüzden Scotland Yard'a baş vurmayı uygun buldu.»

— «Fakat Gordon bütün o zavallıları neden öldürsün. Pek saçma bir iddia bu.»

— «Biliyorum. Fakat Easterfield'in kendisini ne kadar beğendiğinin farkında değil misin?»

Bridget, «Evet,» dedi. «Gordon fevkalâde bir insanmış gibi hareket eder. Ama aslında bunun sebebi onda aşağılık duygusu olması. Zavallı Gordon'cuk.»

— «Her halde bütün felâketin sebebi de o. İyi düşün, Brdiget. Adamın kendisine ne kadar önem verdiğini unutma. Buna bir de fanatism ilâve et. Easterfield manyağın biri.»

Bridget, bir müddet düşündü. «Gordon'un katil olduğuna yine de inanamam. Elinde ne deliller var, Luke?»

— «Easterfield geçen gece bana kendisine karşı çıkan herkesin öldüğünü söyledi.»

— «Sonra?»

— «Sana ne demek istediğimi iyice izah edemiyeceğim. Fakat Easterfield bu sözleri söylerken halini görmeliydin. Gayet sakin ve hayatından memnun bir hali vardı. Orada oturmuş kendi kendisine gülümsüyordu. Korkunç bir şeydi bu, Bridget.»

— «Devam et.»

— «Sonra bana kendisini öfkelendirmek hatasını işledikleri için ölen kimselerin bir listesini yaptı. Şimdi iyi dinle, Bridget. Bana saydıkları şunlar: Mrs. Horton, Amy Gibbs, Tommy Pierce, Harry Carter, Dr. Humbleby ve şoför Rivers.»

Bridget'in inancı sarsılmaya başlamıştı. Genç kız sapsarı kesildi. «Bu isimleri saydı mı hakikaten?»

— «Saydı ya! Şimdi bana inandın mı?»

— «İnanmam lâzım her halde. Peki bütün bu insanların ölüm sebepleri neymiş?»

— «Korkunç denecek kadar basit. Mrs. Horton, kendisine hakaret etmiş. Tommy Pierce taklidini yaparak, bahçıvanları güldürmüş. Harry Carter küfür etmiş. Amy Gibbs küstahlığa kalkışmış. Humbleby ona karşı gelmiş. Rivers ise onu benim ve Miss Flete'in önünde tehdit ettiydi.»

Bridget, elleriyle gözlerini kapadı. «Korkunç. Çok korkunç.»

— «Biliyorum... Sonra başka deliller de var. Lavinia Fullerton'u Londra'da çiğneyen araba bir Rolls'muş. Bunun numarası da Lord Easterfield'inkinin aynı.»

Bridget, ağır agır, «O halde artık işin şüphe götürür tarafı yok,» dedi.

— «Evet. Polis, onlara arabanın numarasını veren kadının yanıldığını sanmış.»

Bridget, «Bu bakımdan onlara hak vermeli,» dedi. «Neticede alelâde bir şahit yerine Lord Easterfield gibi zengin ve nüfuzlu bir adamın sözüne inanırlar.»

— «Evet. İnsan bunu düşündükçe Lavinia Fullerton'un daha ne gibi güçlüklerle karşılaştığını daha iyi anlıyor.»

Bridget, düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Lavinia Fullerton bana bir iki defa acayip şeyler söylediydi... Sanki bana ihtarda bulunuyormuş gibi bir hali vardı. Ne demek istediğini o zaman anlıyamamıştım. Ama şimdi anlıyorum.»

Luke, «Her şey birbirine uyuyor,» diye cevap verdi. «Easterfield Mrs. Horton'a serinden üzüm yollamış. Kadın ise hemşirelerin kendisini zehirlemeye kalkıştıklarını sanmış. Sonra Lord'un Wellerman Kreitz laboratuvarına yaptığı ziyaret. Her halde oradan mikrop çalarak, bunu Humbleby'e aşıladı.»

— «Tabiî kimsenin aklına da ondan şüphelenmek gelmedi.»

— «Fakat Honoria Flete ondan şüphe ediyordu sanırım. Lord'un laboratuvara yaptığı ziyaretten bahsetti. Bu konuyu uygun bir şekilde açtı ama benim bu ip ucuna göre hareket edeceğimi de umuyordu zannederim.»

— «Demek o Gordon'un katil olduğunu başından beri biliyordu?»

— «Şüphe ediyordu. Fakat Gordon'a bir zamanlar âşık olduğu için birşey de yapamıyordu.»

Bridget, başını salladı. «Evet... Anlaşılıyor... Gordon da bana bir zamanlar Honoria ile nişanlı olduklarını söylemişti.»

— «Miss Flete, Lord Easterfield'in katil olduğuna inanmayı istemiyordu. Fakat sonra cinayetleri onun işlediğinden gitgide emin olmaya başladı. Bana da bazı imalarda bulundu ama şüphelerini açık açık söylemeye de gönlü razı değildi. Kadınlar çok garip yaratıklar. Galiba Honoria Flete bir bakıma Easterfield'e hâlâ âşık.»

— «Gordon'un nişanı bozmasına rağmen mi?»

— «Nişanı bozan Lord Easterfield değil, Honoria Flete. Aslında bu hikâye bir hayli çirkin.» Bridget'e kanarya meselesini anlattı.

Bridget, hayretle ona baktı. «Gordon, kuşun boynunu mu kırmış?»

— «Evet. Anlayacağın adam daha o günlerde bile pek normal değilmiş.»

Bridget titreyerek mırıldandı. «O kadar yıl önce — o kadar yıl önce—»

Luke, «Belki de Easterfield tahmin ettiğimizden daha fazla kimseyi öldürdü,» dedi. «Dikkati onun üzerine toplayan son zamanlarda ölümlerin birbirlerini kovalamadı. Galiba bu konudaki başarı Lord'un başını döndürdü.»

Bridget, başını salladı. Genç kız bir müddet konuşmadı. Sonra da birdenbire, «O gün Londra'ya giderken Lavinia Fullerton sana ne söyledi?» diye sordu. Söze nasıl başladı?»

Luke, hatırlamaya çalıştı. «Bana Scotland Yard'a gideceğini söyledi. Köydeki polisten bahsetti. O iyi adamdır ama cinayetle başa çıkamaz gibi bir şeyler mırıldandı.»

— «Devam et.»

— «Sonra,» 'Sözlerime hayret ettiğiniz belli,' dedi. 'Başlangıçta ben de şaşırdım. Bunu hayalimin genişliğine verdim.'»

— «Sonra?»

— «Ona, 'Bütün bunların hayal mahsulü olmadığından emin misiniz?' diye sordum. Veya buna benzer bir şey söyledim. O sâkin sâkin, 'Hayır,' dedi. 'İlk sefer öyle olduğunu düşünebilirdim. Ama ikinci, üçüncü ve dördüncüden sonra durum değişti.'»

Bridget, bağırdı. «Fevkalâde. Devam, devam.»

— «Tabiî ben de o zaman itirazdan vazgeçtim. Kendisine Yard'a gitmekle iyi ettiğini söyledim. Ama aslında zavallının anlattıklarının hepsinden de şüphe ettim. Tıpkı Dr. Thomas'ın bana yaptığı gibi.»

— «Biliyorum. İnsan ancak olaydan sonra akıllanıyor değil mi? Ben de o zavallı ihtiyarcığa aynı şekilde davranırdım herhalde. Peki sonra neden bahsettiniz?»

— «Dur bakayım... Hah, Lavinia Fullerton meşhur bir zehirlenme olayından söz açtı. Önceleri katilin kurbanlarına belirli bir şekilde baktığına inanmadığını söyledi. 'Fakat buna artık inanıyorum, çünkü gözümle gördüm,' dedi.»

— «Kelimesi kelimesine böyle mi söyledi?»

Luke, kaşlarını çatarak düşündü. «O tatlı, ince sesiyle, 'Bunu duyduğum zaman inanmamıştım ama doğru,' de-

di. Ben, 'Doğru olan nedir?' diye sordum. Hemen cevap verdi. 'Katilin yüzünde beliren ifade.' Ve o zaman fena halde sarsıldım, Bridget. Yaşlı kadının yumuşak sesi ve yüzündeki ifade. Anlatılamayacak kadar korkunç bir şey görmüş olan bir insanın ifadesiydi bu.»

— «Devam et, Luke. Bana her şeyi anlatmalısın.»

— «Lavinia Fullerton ondan sonra kurbanları saydı. 'Amy Gibbs, Harry Carter, Tommy Pierce...Tommy'nin kötü bir çocuk olduğunu, Carter'in ise içtiğini söyledi. Sonra, 'Ama şimdi — dün — Dr. Humbleby'e sıra geldiğini anladım,' dedi. 'O öyle iyi bir adamdır ki.' Humbleby'e gidip durumu açıkladığı takdirde adamın kendisine inanmayacağını, sadece güleceğini anlattı.»

Bridget, derin derin içini çekti. «Anlıyorum... Anlıyorum...»

Luke, genç kıza baktı. «Ne var, Bridget? Ne düşünüyorsun?»

— «Mrs. Humbleby'nin bana söylediği bir söz aklıma geldi. Düşündüm de... Neyse, neyse... Sen devam et. Lavinia Fullerton sonunda ne söyledi?»

Luke, yaşlı kadının anlattıklarını ciddî bir tavırla tekrarladı. O kelimeler kendisini iyice etkilemişti. Bunları unutması da imkânsızdı. «Ona, bir sürü cinayet işleyip de kanunun eline düşmemenin kolay olmadığını söyledim. O zaman bana, 'Yanılıyorsun çocuğum,' diye cevap verdi. 'Kimse senden şüphelenmediği takdirde cinayet işlemek o kadar kolay ki. Bu bahsettiğim câni de böyle, kimsenin şüphelenmediği biri.'» Sustu.

Bridget, titreyerek, «Öldürmek kolay mı?» diye mırıldandı. «Hakikaten de öyle olmalı. Tevekkeli o sözler aklına takılmamış, Luke? Bu kelimeleri ben de ölünceye kadar hatırlayacağım. Gordon Easterfield gibi biri — tabiî çok kolay bu.»

Luke, «Ama bunu ispat kolay değil,» dedi.

— «Öyle mi dersin? Ben bu konuda sana yardım edebileceğimi sanıyorum...»

— «Bridget, böyle şeylere kalkışma—»

— «Bana engel olamazsın. İnsan arkasına yaslanıp, 'Kendimi emniyete almalıyım,' diye düşünemez. Bu işte ben de varım Luke. Evet, bu tehlikeli olabilir. Bunu itiraf ediyorum. Fakat ben de hisseme düşeni yapmalıyım.»

— «Bridget—»

— «Bu işde ben de varım, Luke. Miss Flete'nin davetini kabul edecek ve birkaç gün daha köyde kalacağım.»

— «Sevgilim, yalvarırım—»

— «Bu ikimiz için de tehlikeli. Bunu biliyorum. Ama bu maceraya ikimiz birden atıldık, Luke.»

***

21

Miss Flete'in evine yine o sâkin hava hâkimdi. Yaşlı kadın, Bridget'in davetini kabul ettiğini anlayınca biraz şaşırdı. Fakat sonra da tereddüdünün sebebinin başka olduğunu belirtebilmek için davetini tekrarladı.

Luke, «Çok naziksiniz, Miss Flete,» dedi. «Bence böylesi daha iyi. Ben handa kalacağım. Bridget'in de gözümün önünde olmasını istiyorum. Daha önce Londra'da olanları biliyorsunuz.»

Miss Flete, «Lavinia Fullerton'u mu kasdediyorsunuz?» diye sordu.

— «Evet... Halbuki insan onun kalabalık bir şehirde emniyette olacağını sanırdı. Öyle değil mi?»

Yaşlı kadın, «Yani,» dedi. «Sizce bir insan ancak bir

kimse kendisini öldürmek niyetinde olmadığı müddetçe emniyettedir. Bunu kasdediyordunuz, değil mi?»

— «Evet... Öyle...»

Honoria Flete, düşünceli düşünceli başını salladı.

Bridget, sordu. «Gordon'un katil olduğundan ne zamandan beri şüphe ediyordunuz, Miss Flete?»

Yaşlı kadın, içini çekti. «Bu cevaplandırılması zor bir soru, yavrum. Galiba için için onun katil olduğundan uzun zamandan beri emindim. Fakat bu inancı görmemezlikten gelmek için elimden geleni yaptım. Açıkcası Gordon'un câni olduğuna inanmayı istemiyordum. Kendi kendime de kötü ve korkunç şeyler düşündüğümü tekrarlayıp durdum.»

Luke, sordu. «Kendi hayatınız için hiç endişe etmediniz mi?»

Miss Flete, düşündü. «Yani Gordon kendisinden şüphe ettiğimi sezdiği takdirde beni de ortadan kaldırmanın bir yolunu bulurdu. Bunu mu demek istiyorsunuz?»

— «Evet.»

Yaşlı kadın, usulca, «Bu ihtimal aklıma gelmedi değil,» diye mırıldandı. «Onun için de dikkatli davranmaya çalıştım. Fakat Gordon'un beni hakikî bir tehlike sayacağını da sanmıyordum.»

— «Neden?»

Miss Flete, hafifçe kızardı. «Gordon, kendisini tehlikeye atacak bir şey yapamıyacağıma inanıyor sanırım.»

Luke, sordu. «Ona ihtarda bulunmaya çalıştınız değil mi?»

— «Evet... Yani ona kendisini kızdıran herkesin ölüp gitmesinin biraz acayip olduğundan bahsettim.»

Bridget, atıldı. «O zaman ne dedi?»

Honoria Flete'in yüzünde endişeli bir ifade belirip kayboldu. «Doğrusu beklediğim tepkiyi göstermedi. Bilakis — inanılacak gibi değil ama — buna memnun olmuş

gibi bir hali vardı. 'Demek bunu farkettin?' dedi. Sanki bununla gururlanıyormuş gibi bir tavır da takındı.»

Luke, «O deli tabiî,» dedi.

Miss Flete, hemen başını salladı. «Tabiî. Yoksa bu durumu başka türlü izah edemeyiz. Hareketlerinden sorumlu değil o.» Elini Luke'un koluna dayadı. «O — onu asmayacaklar değil mi, Mr. Fitzwilliam?»

— «Hayır. Kendisini tımarhaneye kapayacaklarını sanıyorum.»

Miss Flete içini çekti. «Buna memnun oldum...» Kaşlarını çatarak gözlerini halıya dikmiş olan Bridget'e baktı.

Luke, «Fakat daha buna vakit var,» diye mırıldandı. «Scotland Yard'a haber verdim. Onlar bu işi ciddiye almaya hazırlar. Fakat elimizde hemen hiç delil yok.»

Bridget, «Delil bulacağız,» dedi.

Honoria Flete, genç kıza baktı. Yüzünde Luke'a kısa bir zaman önce gördüğü birini veya bir şeyi hatırlatan bir ifade vardı. Bunun ne olduğunu hatırlamaya çalıştı ama başaramadı. Yaşlı kadın tereddütle mırıldandı. «Emin bir tavırla konuşuyorsunuz yavrum. Hoş belki de haklısın.»

Luke, «Ben arabayla malikâneye gidip eşyalarını getireyim, Bridget,» dedi.

Genç kız, hemen atıldı. «Ben de seninle geleceğim.»

— «Gelmemeni tercih ederim.»

— «Belki. Ama ben gelmeyi istiyorum.»

Luke, biraz sinirlendi. «Allahaşkına, çocuğunun peşinde dolaşan bir anne tavırları takınma, Bridget. Beni himaye etmeye kalkışman hiç hoşuma gitmez.»

Honoria Flete, mırıldandı. «Bir tehlike yok ki, Bridget'ciğim. Mr. Fitzwilliam güpegündüz, arabayla gidecek.»

Bridget, mahcup bir tavırla güldü. «Budalalık ediyorum. Bu mesele sinirimi bozmaya başladı.»

Luke, «Miss Flete geçen gece beni korudu,» dedi.

«Haydi, haydi bunu itiraf edin, Miss Flete... Öyle yapmadınız mı?»

Yaşlı kadın, gülerek itiraf etti. «Evet. Çünkü Gordon'dan şüphelenmek aklınızdan bile geçmiyordu. Mr. Fitzwilliam. Halbuki o sizin sırf bu iş için köye geldiğinizi anlasaydı, hayatınız hemen tehlikeye girerdi. Sonra o yol çok ıssızdır. Orada her şey olabilirdi!»

Luke, ciddileşti. «Artık tehlikenin büyüklüğünün farkındayım. Bu sefer gafil avlanmayacağım.»

Yaşlı kadın endişeyle, «Onun çok kurnaz olduğunu unutmayın,» dedi. «Üstelik Gordon sandığınızdan çok da zekidir. Aslında müthiş bir kafası vardır onun.»

— «İhtiyatlı olacağım.»

Miss Flete, «Erkekler cesur olurlar,» dedi. «Bunu hepimiz de biliyoruz. Ama onlar kadınlardan daha kolay kanarlar.»

Bridget, başını salladı. «Bu doğru.»

Luke, «Miss Flete, siz hakikaten benim tehlikede olduğuma inanıyor musunuz?» diye sordu. «Yani Lord Easterfield beni de ortadan kaldırmaya mı çalışacak?»

Honoria Flete, tereddüt etti. «Bence asıl tehlikede olan Bridget. Gordon, onun nişanı bozmasını büyük bir hakaret sayacak. Bridget'in icabına baktıktan sonra da size dönecek sanırım. Ama onun önce Bridget'i ortadan kaldırmaya çalışacağından eminim.»

Luke, inledi. «Bridget, hemen İngiltere'den ayrılmanı tercih ederim.»

Bridget, azimle ona baktı. «Bir yere gidecek değilim.»

Yaşlı kadın, içini çekti. «Çok cesur bir kızsınız, Bridget. Size hayranım.»

— «Siz de benim yerimde olsaydınız, aynı şeyi yapardınız.»

— «Şey — belki.»

Bridget, sesini alçalttı. «Luke de ben de bu işe karıştık artık...»

Genç kız, Luke'la birlikte kapıya kadar gitti. Luke, «Aslanın ininden sağ salim çıkıp, hana döndükten sonra telefon ederim,» diye söz verdi.

— «Muhakkak telefon et.»

— «Sevgilim, hemen heyecanlanmayalım. En usta katillerin bile, plânlarını geliştirmek için zamana ihtiyaçları vardır. Bir, iki gün tehlikeyle karşılaşmıyacağımızdan eminim. Scotland Yard'ın Baş Müfettişlerinden Battle bugün köye gelecek. Ondan sonra da Lord Easterfield göz hapsine alınacak tabiî.»

— «Yani her şey yolunda ve melodrama da lüzum yok. Öyle mi?»

Luke, ciddî bir tavırla elini sevgilisinin omuzuna koydu. «Bridget, hayatım, sakın ihtiyatsızca şeyler yapmaya kalkma.»

— «Ben de sana aynı şeyi söyleyecektim, Luke'cuğum.»

Genç adam, kızın omuzunu sıktıktan sonra arabasına atlayarak uzaklaştı. Bridget de oturma odasına döndü. Miss Flete biraz telâşlıydı. «Odanız henüz hazır değil, yavrum. Emily bu işle meşgul şimdi. Ben ne yapacağım biliyor musunuz? Size güzel bir çay pişireceğim. Bütün bu üzücü olaylardan sonra size lâzım olanı da bu.»

Bridget, çaydan çok nefret ederdi. Üstelik midesini de bozardı bu. Fakat yaşlı kadın, genç misafirinin çaya ihtiyacı olduğuna karar vermişti bir kere. Telâşla odadan çıktı. Ve on dakika sonra içeriye neşeyle girdiği zaman elinde gümüş bir tepsi vardı. Bundaki Dresden fincanlara ağzına kadar çay doldurulmuştu.

Honoria Flete, gururla, «Hakikî Lapsan bu,» diye gülümsedi. Çin çayından daha da nefret eden Bridget kendisini zorlayarak tebessüm etmeye çalıştı.

Aynı anda kısa boylu tıknaz ve hımhım bir kız olan

Emily kapıda belirdi. «Afedersiniz, Miss, yastıkların üzerine kırmalı kılıfları mı geçirmemi istiyorsunuz?» diye sordu.

Miss Flete telâşla odadan çıktı. Bridget de bu fırsattan faydalanarak çayı pencereden döktü. Az kalsın o arada çiçek tarhında uyuyan kedi Pooh'u da haşlayacaktı.

Bridget'in özür dilemesini büyük bir ciddiyetle dinleyen Pooh pencerenin kenarına, oradan da genç kızın omuzuna sıçradı. Büyük bir memnunlukla mırıldanıp duruyordu.

Bridget, hayvanın sırtını okşadı. «Pek de güzelsin, canım.»

Pooh, kuyruğunu kaldırarak, mırıltılarını arttırdı. Bridget hayvanın kulağını kaşıdı. «Aman ne şeker kediymiş bu.»

O sırada Honoria Flete de içeri girmişti. «Aman,» diye bağırdı. «Pooh sizden pek hoşlanmış. Halbuki o kolay kolay kimselere sokulmaz. Pooh'nun kulağına dikkat edin, yavrum. Zavallının kulakları hâlâ ağrıyor sanırım.»

Fakat Miss Flete, ihtarında çok geç kalmıştı. Bridget, kedinin ağrıyan kulağını çekince Pooh, öfkeyle tısladı. Sonra da turuncu kuyruğunu gururla sallayarak uzaklaştı.

Miss Flete, haykırdı. «Eyvah! Elinizi tırmaladı mı?»

Bridget, elinin üzerindeki çaprazlama tırnığı emdi. «Önemli bir şey değil.»

— «Üzerine tentürdiyot sürelim mi?»

— «Hayır, hayır... Dediğim gibi öyle önemli bir şey değil bu.»

Honoria Flete, hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Bridget, kabalık ettiğini düşünerek telâşla, «Acaba Luke ne zaman dönecek?» dedi.

— «Endişelenmeyin, yavrum. Mr. Fitzwilliam'ın kendisini korumasını bildiği belli.»

— «Evet. Luke'un cesur ve ihtiyatlı olduğu muhakkak.»

Aynı anda telefon çalmaya başladı. Bridget telâşla koştu. Arayan hakikaten Luke'du.

Genç adam, «Allo,» dedi. «Bridget, sen misin? Ben handayım. Bavullarını öğle yemeğinden sonra getirsem olur mu? Çünkü Battle geldi. Kimi kasdettiğimi biliyorsun değil mi?»

— «Scotland Yard'dan Baş Müfettiş...»

— «Evet, evet... Ve Battle benimle hemen konuşmak istiyor.»

— «Bavulları hemen getirmen şart değil. Yemekten sonra getir, bana Battle'ın fikirlerini de anlatırsın.»

— «Olur. Allahaısmarladık, sevgilim.»

Bridget, telefonu kapadıktan sonra konuşmayı Miss Flete'e nakletti. Sonra da uzun uzun esnedi. O heyecanlı anlardan sonra bayağı yorgunluk duymaya başlamıştı. Honoria Flete de onun bu halini farketti tabiî.

— «Yorgunsunuz değil mi, yavrum? En iyisi biraz uzanın. Hayır hayır. Herhalde öğle yemeğinden önce yatmanız doğru olmaz. Ben, biraz ilerideki kulübede oturan bir kadına eski elbiselerimi götürecektim. Oraya giden yol pek güzeldir. Kırların arasından geçer. Belki benimle gelmek istersiniz. Öğle yemeğine kadar giidp dönebiliriz.»

Bridget bu teklifi hemen kabul etti. Arka kapıdan çıktılar. Miss Flete, başına hasır bir şapka, eline de eldivenlerini giymişti. Bridget bunu pek komik buldu. Kendi kendine, «Gören de çaya davetliyiz sanır,» dedi.

Yolda yürürlerken Honoria Flete, tatlı tatlı köyle ilgili basit meselelerden bahsetti. İki tarladan geçip, bir keçi yolunu aştılar. Nihayet seyrek bir korudan geçen ince bir patikaya saptılar. Hava çok sıcaktı. Ağaçların gölgesi Bridget'in çok hoşuna gitti.

Honoria Flete, «İsterseniz biraz oturup dinlenelim,

yavrum,» diye gülümsedi. «Bugün hava pek boğucu. Öyle değil mi? Galiba gök gürlemeye de başladı.»

Bridget, uykulu uykulu bu teklifi kabul etti. Nehrin kıyısına oturarak, arkasını ağaca dayadı. Gözleri yarı kapalıydı. Nedense aklına bir şiir gelmişti genç kızın.

«Ey hiç kimsenin sevmediği şişman beyaz kadın
Neden ellerinde eldiven kırlarda dolaşıyorsun?»

Ama bu Miss Flete'e pek uymuyordu. Zira yaşlı kadın şişman değildi. Bridget kelimeleri değiştirdi.

«Hiç kimsenin sevmediği zayıf, kurşunî kadın,
Neden ellerinde eldivenlerle kırlarda dolaşıyorsun?»

Honoria Flete'in sesiyle daldığı düşüncelerden uyandı. «Çok uykunuz var değil mi, yavrum?»

Miss Flete bu sözleri her zamanki gibi o tatlı sesiyle söylemişti. Fakat bu sözlerde Bridget'in gözlerinin birdenbire açılmasına sebep olan bir şeyler vardı.

Honoria Flete, ona doğru eğilmişti. Gözleri heyecanla parlıyor, dudaklarını yalıyordu. Sorusunu tekrarladı. «Çok uykunuz var değil mi, yavrum?»

Bu sefer kadının sesindeki ifade şüphe götürecek gibi değildi. Bridget'in kafasında bir şimşek çaktı âdeta. Genç kız o anda her şeyi anladı. Ve arkasından da aptallığı yüzünden kendi kendisine kızdı. Hakikati sezer gibi olmuştu ama bu da vuzuhsuz bir şüpheden ibaret kalmıştı. Usulca, gizlice çalışarak hakikati meydana çıkarmaya karar vermişti. Fakat bir an bile hayatının tehlikede olabileceği aklına gelmemişti. Şüphelerini iyice gizlediğini sanmıştı. Ayrıca katilin hemen harekete geçeceğini de zannetmemişti.

Bridget, «Ben budalanın biriyim,» diye düşündü. «Budalanın biriyim...» Sonra birdenbire aklına bir şey geldi. «Çay... O çayın içinde bir şey vardı. Honoria Flete, çayı içmediğimi bilmiyor. Benim için iyi bir fırsat bu. Uykum

gelmiş gibi davranmalıyım. Acaba çayda ne vardı? Zehir mi? Yoksa sadece uyku ilâcı mı? Kadının benim uyumamı istediği aşikâr.»

Bridget, tekrar gözlerini kapadı. Normal, uykulu olduğunu umduğu bir sesle, «Hakikaten çok uykum var... Çok garip... Şimdiye kadar hiç böyle birdenbire uykumun geldiğini bilmiyorum.»

Honoria Flete, usulca başını salladı. Bridget, kirpiklerinin arasından yaşlı kadını gözetliyordu. Kendi kendine «Onunla nasıl olsa başa çıkabilirim,» dedi. «Adalelerim kuvvetlidir. Honoria Flete ise sıska ve yaşlı. Ama önce onu konuşturmam lâzım. Bu şart...»

Honoria Flete gülümsüyordu. Hoş bir tebessüm değildi onunki. Sinsi, insanca olmayan bir şeydi bu. Bridget, «O tıpkı keçiye benziyor,» diye düşündü. «Ne kadar da keçiyi andırıyor. Keçiyi daima kötülük sembolü olarak kullanırlar. Bunun sebebini şimdi anlıyorum... Haklıymışım... Aklıma gelen o acayip fikir asılsız değilmiş. 'Cehennem ateşi bile reddedilen bir kadının kini kadar yakıcı değildir,' derler. Bütün bu olayların başlangıcı bu işte.»

Bridget, endişe dolu bir sesle mırıldandı. «Kendimi çok acayip hissediyorum... Nem var bilmiyorum...»

Miss Flete, çabucak etrafına bir göz attı. Bulundukları yer gayet ıssızdı. Köyden iyice uzak oldukları için Bridget haykırsa bile sesini duyuramazdı. Etrafta ev filan da yoktu. Honoria Flete, beraberinde getirdiği paketi aldı. Bridget'e bunun içinde köylü kadına vereceği eski elbiselerin olduğunu söylemişti. Galiba da öyleydi. Kâğıt açılınca içinden yumuşak yünlüden bir elbise çıktı. Fakat Honoria Flete hâlâ paketi karıştırıp duruyordu.

«Neden ellerinde eldiven kırlarda dolaşıyorsun?»

Evet, neden? Miss Flete niçin eldiven giymek lüzumunu duymuştu. Tabiî! Tabiî! Her şeyi fevkalâde bir şekilde plânlamıştı kadın!

Kâğıtlar iyice açıldı. Miss Flete, bir hançer çıkardı. Lord Easterfield'in hançerini. Bunun üzerinde Lord'un parmak izleri vardı tabiî. Zaten yaşlı kadın da o parmak izlerini bozmamak için eldivenli elleriyle hançeri gayet dikkatle tutuyordu. Cezayir hançerinin keskin tarafı pırıl pırıl parlamaktaydı.

Bridget, midesinin bulandığını hissetti. Zaman kazanmalı ve bu kadını konusturmalıydı. Kimsenin sevmediği yaşlı, kül rengi kadını. Bridget, kendi kendine, «Aslında bu zor olmamalı,» diye düşündü. «Honoria Flete'in konuşmak istediği — bunu çok istediği muhakkak. O ancak benim gibi birine açılabilir. Biraz sonra ebediyen susturacağı bir insana.»

Genç kız, boğuk bir sesle, «O bıçak da neydi?» dedi.

Honoria Flete güldü o zaman. Korkunç bir kahkahaydı bu. Yumuşak, ahenkli, kibar ve insanlıkla ilgisi olmayan bir kahkaha. Yaşlı kadın «Bu hançeri senin için getirdim, Bridget'ciğim,» dedi. Kurbanıyla senli benli konuşuyordu artık. «Senin için. Çünkü uzun zamandan beri senden nefret ediyorum.»

Bridget, mırıldandı. «Gordon Easterfield'le evleneceğim için mi?»

Honoria Flete, başını salladı. «Çok zekisin. Hakikaten pek zekisin. İşte bu hançer Gordon'un aleyhindeki en kesin delil olacak. Seni burada gırtlağı kesik vaziyette bulacaklar. Hançerin Gordon'un olduğunu hemen öğrenecekler. Üzerinde de yine onun parmak izleri olduğu ortaya çıkacak. Bu sabah büyük bir ustalıkla ona Cezayir hançerini bana göstermesini söyledim. Sonra siz yukardayken hançeri mendilime sararak çantamın içine attım. Çok kolay oldu bu... Zaten başından beri her şey kolay gitti. Doğrusu bana biri böyle olacağını söyleseydi ona katiyen inanmazdım.»

Bridget, fazla uyku ilâcı içmiş insanlara has o kalın ve boğuk sesle, «Bunun sebebi çok zeki olman,» dedi.

Honoria Flete, yine kibar kibar güldü. Sonra da korkunç ve iğrenç bir gururla, «Evet,» diye cevap verdi. «Ben çok kafalıyımdır. Genç bir kızken de öyleydim. Fakat fazla tahsil yapmama, hele çalışmama hiç izin vermediler. Beni evde boş boş oturmaya zorladılar. Sonra Gordon... O bayağı bir ayakkabı tamircisinin oğluydu. Fakat haristi. Onun çok yükseleceğini biliyordum. Bundan emindim. Ama sonra o nişanı bozdu. Beni istemedi. Hep o gülünç kuş olayı yüzünden.» Küçük bir yaratığın boynunu kırıyormuş gibi elleriyle bir hareket yaptı. Bridget, tekrar midesinin bulandığını hissetti.

— «Ayakkabıcının oğlu Gordon Ragg beni, Mr. Flete'in kızını başından atmaya kalksın! Olacak şey miydi bu? Ona bu küstahlığını ödetmeye yemin ettim. Uzun geceler hep ona ne yapacağımı düşündüm. O sırada gitgide fakirleşmeye başladık. Konağın satılması icap etti. Orayı Gordon aldı! Gordon! Köye geldi, benimle ukalâca bir tavırla konuştu. Bana tepeden bakarak, kütüphanede çalışmamı teklif etti. Eski evimde çalışmayı! Ondan nasıl nefret ediyordum! Fakat hislerimi hiçbir zaman belli etmedim. Bunu bize genç kızken öğretmişlerdi. O devirlerde genç kızları iyi yetiştirirlerdi zaten. Kibar bir insan bundan anlaşılır. Ne derlerse desinler kibarlık kibarlıktır.»

Bir an durdu. Bridget, kadının konuşmaktan vaz geçmesinden korktuğu için âdeta nefes almaya bile çekiniyor, yine kirpiklerinin arasından onu gözetliyordu.

Nihayet Honoria Flete, tatlı tatlı konuşmasına devam etti. «O sırada ben de durmadan düşünüyordum. Önce Gordon'u öldürmeye karar verdim. İşte bu yüzden de kütüphanede kriminolojiyle ilgili eserler okumaya başladım. Gizlice tabiî... Daha sonra bu eserlerin faydasını çok gördüm. Hem de kaç kere. Meselâ Amy'nin ölümünde... Öksürük şurubu yerine şapka boyasını koyduktan sonra kapıyı dışarıdan kitledim. Yani anahtarı dışarıdan cımbızla tutarak, kilitle çevirdim. Herkes Amy'nin kapıyı içeri-

den kilitlediğini sandı tabiî. O kız da ne fena horlardı! İğrenç bir şeydi bu.» Bir an durdu. «Dur bakayım, nerede kalmıştım?»

Bridget, karşısındakini dinlemesini iyi bildiği için Lord Easterfield'i kendisine hayran etmişti. Şimdi de bu kabiliyetinin faydasını görüyordu. Honoria Flete, manyak bir katildi tabiî. Fakat bundan başka marifetlerini anlatarak öğünmek isteyen bir insandı da o. Bridget de işte böylelerini idare etmesini iyi bilirdi. Onun için ağır ağır, «Önce Gordon'u öldürmeye karar verdiğinizi anlatıyordunuz...» diye mırıldandı.

— «Evet, evet... Fakat bu pek hoşuma gitmedi. Çünkü alelâde birşey olacaktı bu. Sonra aklıma bu fikir geldi. Cinayet işlemediği halde kendisini katil sanacak ve onu cezalandıracaklardı. Bu yüzden iyice ıstırap çekecekti Gordon. Katil damgasını yiyecekti. Benim işlediğim cinayetler yüzünden asılacaktı. Veya onun deli olduğuna karar vereceklerdi. Ölünceye kadar tımarhaneden çıkamıyacaktı. Böylesi daha da hoş olacaktı tabiî.» Honoria Flete, kıkır kıkır güldü. Bridget bu sesi duyunca ürperdi. Kadının gözleri de camlaşmış gibiydi.

— «Demin de söylediğim gibi kriminolojiyle ilgili bir sürü eser okudum. Kurbanlarımı dikkatle seçtim. Gordon'dan hemen şüphe edilmemeliydi. Çünkü —» Sesi kalınlaştı. «İnsan öldürmek hoşuma gidiyordu... O Lydia Horton denilen iğrenç kadın, bana tepeden bakıyordu. Bir keresinde onun benden, 'kız kurusu,' diye bahsettiğini de duydum. Gordon'un onunla kavga etmesi pek hoşuma gitti tabiî. 'Böylece bir taşla iki kuş vuracağım,' dedim. Kadının başucunda oturup çayına arsenik karıştırırken ne kadar eğlendim bilemezsin. Daha sonra hemşireye giderek Mrs. Horton'un Lord Easterfield'in gönderdiği üzümlerin acı olduğundan şikâyet ettiğini söyledim. Ama o budala hemşire bundan kimseye bahsetmedi. Sersem ne olacak!»

«Sonra... diğerleri... Gordon'un biriyle kavga ettiğini duyar duymaz ben hemen bir 'kaza' hazırlayıveriyordum. Ve Gordon da öyle budalaydı ki... İnanılmayacak kadar aptaldı. Onu, özel bir insan olduğuna, kendisine karşı gelenlerin cezalandırıldığına inandırdım. Zavallı Gordon. Her şeye inanır. O kadar safdildir ki.»

Bridget'in Luke'a istihkârla, «Gordon mu? O her şeye inanır,» deyişini hatırladı. Zavallı Gordon... Fakat bu kadını konuşturmaya devam etmesi lâzımdı. Mırıldandı. «Bütün bunları nasıl başarabildiğinizi anlıyamıyorum...»

— «Bu iş aslında çok kolaydı. Yalnız iyi organize edilmesi lâzımdı. Amy, malikâneden kovulur kovulmaz onu hemen yanıma aldım. O şapka boyası bence fevkalâde bir buluştu. Kapıyı da dışarıdan kilitlediğim için kimse benden şüphelenmedi. Ama zaten ben daima emniyetteydim. Çünkü kurbanlarımı öldürmem için ortada hiçbir sebep yoktu. Ortada sebep olmadıkça da birinin bir cinayeti işlediğinden şüphe edemezsiniz. Carter işini de kolaylıkla başardım. Adam siste yalpalayarak gidiyordu. Köprüde ona yetiştim ve kendisini çabucak itiverdim. Aslında ben çok kuvvetliyimdir.»

Durdu. Yine o yumuşak, korkunç kahkaha duyuldu. «Doğrusu bu olayların hepsi de çok eğlenceliydi. O gün Tommy'i pencereden ittiğim zaman çocuğun yüzünde beliren ifadeyi hayatımın sonuna kadar unutmayacağım.» Bir sır söyleyecekmiş gibi bir tavırla Bridget'in üzerine eğildi. «Biliyor musun, insanlar aslında çok aptal. Bunu daha önce farketmemiştim.»

Bridget, usulca fısıldadı. «Siz çok zekisiniz de ondan başkalarını aptal buluyorsunuz...»

— «Evet, evet... Belki de sen haklısın.»

Bridget, «Ya, Dr. Humbleby,» dedi. «O meselede bir hayli zorlukla karşılaştınız herhalde?»

— «Evet. Başarıya ulaşmama bayağı hayret ettim.

Tabiî isteğime erişmeyebilirdim de. Ama Gordon her önüne gelene Wellerman Kreitz laboratuarlarına yaptığı ziyaretten bahsediyordu. 'Doktoru uygun bir usulle öldürmeliyim,' dedim. 'Daha sonra herkes bunu Gordon'un laboratuara gidişine bağlamalı...' O sırada Pooh'nun kulağı berbat haldeydi. Akıp duruyordu. Mahsus kazaymış gibi makasımın ucunu doktorun eline batırdım. Sonra da çok üzülmüş gibi yaparak doktorun elini sarmakta ısrar ettim. Humbleby'i gazlı bezi önce Pooh'nun kulağına sürdüğümü bilmiyordu tabiî. Tabiî başarıya ulaşamıyabilirdim. Ama istediğim olunca çok sevindim. Bilhassa bu cinayette Lavinia Fullerton'un kedisinden faydalandığım için de pek memnundum.»

Yüzü asıldı. «Lavinia Fullerton! O olayların iç yüzünü keşfetti! O gün Tommy'i o buldu. Gordon'la Humbleby kavga ettikleri zaman da beni doktora bakarken yakaladı. Gafil avlanmıştım. O sırada doktoru nasıl ortadan kaldıracağımı düşünüyordum. O bunu sezdi. Döndüm ve Lavinia'nın beni süzdüğünü gördüm. Kendimi ele vermiştim. Lavinia'nın durumdan şüphe ettiği belliydi. Tabiî bir şey ispat edemezdi. Buna rağmen birinin ona inanmasından korkuyordum. Meselâ Scotland Yard'dakiler bu işin içinde bir iş olduğunu düşünebilirlerdi. O gün Lavinia'nın Yard'a gideceğinden emindim. Ben de aynı trene binerek onun peşine takıldım.

«O iş de çok kolay oldu. O Whitehall'u geçerken ben arkasındaydım. Ama o beni farketmedi. Büyük bir araba yaklaşırken Lavinia'yı olanca gücümle onun altına itiverdim. Aslında ben çok kuvvetliyimdir. Lavinia, arabanın tekerlekleri altında kaldı. Yanımdaki kadına Lavinia'yı çiğneyen otomobilin numarasını aldığımı söyledim. Ona Gordon'un Rolls'unun numarasını verdim. Onun bunu polise tekrarlayacağını umuyordum. Evet bu konuda da şanslı

çıktım. Zaten ben çok talihliyim. Meselâ geçen gün Gordon'la şoför Rivers'ın kavgası... Üstelik o sırada şahit olarak Mr. Fitzwilliam da vardı. Doğrusu Fitzwilliam'la da çok eğlendim. Onu usul usul istediğim tarafa doğru çektim. Doğrusu önce Gordon'dan şüphe etmek bir türlü aklına gelmedi. Rivers olayından sonra o da başka çare bulamadı. Şimdi de bu hâdise her şeyi tamamlayacak.»

Ayağa kalkarak, Bridget'e sokuldu. Usulca, «Gordon, nişanımızı bozmuştu,» diye mırıldandı. «Seninle evlenecekti. Hayatım boyunca durmadan hayal kırıklığına uğradım. Hiçbir şeyim olmadı. Hiçbir şeyim...»

«Hiç kimsenin sevmediği kül rengi kadın...»

Bridget'e doğru eğilmiş, gözlerinde delice bir pırıltıyla gülümsüyordu. Hançer güneşte ışıldamaktaydı.

Bridget, bütün kuvvetini toplayarak yerinden fırladı. Dişi bir kaplan gibi yaşlı kadının üzerine atılarak, onu geri itti. O arada Honoria Flete'in sağ bileğini de yakalamıştı.

Gafil avlanan Honoria Flete, bu saldırı karşısında biraz geriledi. Fakat âni bir hareketsizlikten sonra o da dövüşmeye başladı. Kuvvet bakımından birbirleriyle mukayese bile edilemezlerdi. Bridget, genç ve sağlamdı. Tenis gibi sporlar yüzünden adaleleri iyice güçlenmişti. Honoria Flete ise ince ve narin bir kadındı. Fakat Bridget bu boğuşma esnasında bir şeyi dikkate almamış olduğunu anladı. Honoria Flete, deliydi. Onda da o manyaklara has kuvvet vardı. Kadın bir iblis gibi döğüşüyordu. Çılgınca gücü, Bridget'in sağlam kuvvetinden daha üstündü. Bir ileri, bir geri sallanıyorlardı. Bridget hâlâ yaşlı kadının elinden hançeri almaya çalışıyor, Honoria ise olanca gücüyle bunu bırakmamaya çalışıyordu.

Sonra yavaş yavaş deli kadının gücü daha üstün gelmeye başladı. Artık Bridget, «Luke! Luke! İmdat!» diye bağırıyordu. Fakat kimsenin imdadına yetişemiyeceğini

de biliyordu. Honoria Flete'le yalnızdılar. Ölü bir dünyada yapayalnızdılar. Bridget, bütün gücünü kullanarak deli kadının bileğini büktü ve hançerin yere düştüğünü duydu. Fakat hemen sonra Honoria Flete'in birer çelik kıskacı andıran parmakları genç kızın boynunu kavradı. Bridget, son bir defa acı acı haykırdı.

*
* *

22

Baş Müfettiş Battle'in hali ve tavrı Luke'un hoşuna gitti. İri yarı, geniş kırmızı yüzlü, pos bıyıklı bir adamdı Battle. İlk bakışta insanda zeki bir adam intibaını uyandırmıyordu ama biraz dikkat edilince Baş Müfettişin gözlerinde müthiş bir pırıltı olduğu da anlaşılıyordu. Bir zekâ pırıltısı. Luke, onu aşağı görmek hatasına da düşmedi. Çünkü daha önce de Battle tipinde kimselerle karşılaşmıştı. Onlara güvenilebilineceğini ve bu adamların er geç bir neticeye ulaşacaklarını da biliyordu. Bu işi Battle'dan daha iyi biri tahkik edemezdi.

Baş Müfettişle yalnız kalınca, Luke, «Siz böyle bir olay için gönderilmeyecek kadar önemli bir kimsesiniz,» dedi.

Baş Müfettiş Battle, gülümsedi. «Bu ciddî bir mesele olabilir, Mr. Fitzwilliam. İşin içine Lord Easterfield gibi biri karıştı mı, bir hata olmasını da istemeyiz.»

— «Anlıyorum... Yalnız mı geldiniz?»

— «Hayır, hayır. Yardımcım var. O 'Yedi Yıldız' hanında şimdi. Kendisine Lord hazretlerini göz hapsine almak vazifesi verildi.»

— «Ya...»

Battle, sordu. «Sizce bu meselenin hiç şüphe götürür bir tarafı yok mu, Mr. Fitzwilliam? Katilin Lord hazretleri olduğundan emin misiniz?»

— «Katilin başka biri olmasına imkân yok. Size olanları anlatayım mı?»

— «Hayır, teşekkür ederim. Ben her şeyi Sir William'dan öğrendim.»

— «Peki bu konuda ne düşünüyorsunuz? Her halde Lord Easterfield durumundaki bir adamın katil bir manyak olacağına ihtimal vermiyorsunuz?»

— «Öyle bir şey düşündüğüm yok.» Battle, başını salladı. «Cinayet konusunda 'imkânsız' diye bir şey yoktur. Eğer bana şirin bir ihtiyar kızın, bir piskoposun veya bir okul öğrencisinin tehlikeli bir cani olduğunu söylerseniz, katiyen, 'Hayır, olamaz,' demem. Hemen meseleyi tahkik ederim.»

Luke, «Madem olayları Sir William'dan öğrendiniz,» dedi. «O halde ben de size bu sabah olanları anlatayım.»

Baş Müfettiş Battle'a, Lord Easterfield'le aralarında geçenleri kısaca hikâye etti. Battle, onu büyük bir ilgiyle dinledi.

Sonra da, «Demek Lord Easterfield'in elinde bir hançer vardı?» diye mırıldandı. «Bunu bilhassa mı gösterdi? Yani hançerle sizi mi tehdit ediyordu, Mr. Fitzwilliam?»

— «Açıkça değil. Hançerin keskin tarafını hiç de hoş olmayan bir tavırla denedi. Sanki bundan zevk alıyormuş gibi bir hali vardı. Miss Flete de aynı şeyi sezdi sanırım.»

— «Bahsettiğiniz hanım o değil mi? Lord Easterfield'i uzun yıllardan beri tanıyan ve bir zamanlar da kendisiyle nişanlı olan kadın?»

— «Evet, o.»

Baş Müfettiş Battle, «Miss Bridget konusunda hiç endişelenmeyin, Mr. Fitzwilliam,» dedi. «Onu koruması için birini getirteceğim. Bizim Jackson da Lord hazretle-

rinin peşinde olduğuna göre, Miss Conway için endişelenmeniz yersiz.»

Luke, gülümsedi. «Siz böyle konuşunca içim de rahat etti.»

Baş Müfettiş, anlayışlı bir tavırla başını salladı. «Hakikaten durumunuz güç, Mr. Fitzwilliam. Miss Conway için bir hayli endişe duyduğunuz da belli. Yalnız size şunu da söyliyeyim. Bu işin kolaylıkla halledileceğini sanmayın. Lord Easterfield, kurnaz bir adam olmalı. Her halde o bir müddet kimseye ilişmeyecektir. Tabiî işin sonuna gelmişse o başka...»

— «İşin sonundan kasdiniz nedir?»

— «Bazı katiller bir sürü cinayet işledikten sonra artık hiç bir zaman yakalanmıyacaklarını, sırlarının hiç bir zaman öğrenilmeyeceğini düşünmeye başlarlar. Kendilerinin çok zeki ve herkesin de aptal olduğuna inanırlar. İşte biz o zaman onları yakalarız.»

Luke, başını salladıktan sonra ayağa kalktı. «Talihiniz açık olsun. Eğer sizin için yapabileceğim birşey varsa bana söyleyin.»

— «Tabiî söylerim.»

— «Bu konuda bana söyliyeceğiniz birşey var mı?»

Battle, bir an düşündü. «Sanmıyorum. Şu anda söyleyebileceğim birşey yok. Önce şu köyü bir dolaşmak istiyorum. Belki bu akşam sizinle tekrar konuşuruz?»

— «Çok iyi olur.»

— «O zaman size ne durumda olduğumuzu da anlatırım...»

Luke, biraz rahatlamış gibiydi. Zaten çok kişi Baş Müfettiş Battle'la konuştuktan sonra aynı şeyi hissederlerdi. Genç adam saatine bir göz attı. «Öğle yemeğinden önce gidip Bridget'i göreyim mi? Yok yok... Miss Flete beni de yemeğe alıkoyması lâzım geldiğini düşünebilir. Kadının programını alt üst etmeyeyim.» Luke, halaları ve tey-

zeleri dolayısıyla yaşlı kadınların böyle şeylere çok dikkat ettiklerini öğrenmişti. «Acaba Honoria Flete'in de yeğenleri var mı? Her halde...»

Luke, handan çıktı. Aynı anda yoldan hızla inen siyahlı bir kadın kendisini görünce durakladı. «Mr. Fitzwilliam!»

— «Mrs. Humbleby...» Luke, bir iki adım atarak kadının uzattığı elini sıktı.

Mrs. Humbleby, «Ben sizin köyden ayrıldığınızı sanıyordum,» dedi.

— «Hayır, sadece yerimi değiştirdim. Artık handa kalıyorum.»

— «Ya Bridget? Onun Ashe malikânesinden ayrıldığını duydum.»

— «Evet ayrıldı.»

Mrs. Humbleby, derin bir nefes aldı. «Onun köyden tamamiyle ayrıldığına çok memnun oldum.»

— «Ah, Bridget hâlâ burada. Şu ara Miss Flete'de kalıyor.»

Mrs. Humbleby, bir adım geriledi. Yüzünde gayet endişeli bir ifade belirmişti. «Honoria Flete'in yanında mı kalıyor? Fakat — neden?»

— «Miss Flete onu davet etmek nezaketini gösterdi...»

Kadın, hafifçe titredi. Luke'a sokularak, genç adamın kolunu tuttu. «Mr. Fitzwilliam, bir şey söylemeye hakkım yok. Hiç yok... Belki de yanılıyorum...»

— «Hangi konuda...»

— «Ashe bir kötülük yuvası halini aldı...» Mrs. Humbleby, çekingen bir tavırla Luke'a baktı. «Ve bunun sebebi de Honoria Flete. Bundan eminim... Ah, yüzünüzden bana inanmadığınız anlaşılıyor. Kimse Lavinia Fullerton'a inanmadı. İkimiz de Honoria'nın kötülüğünü hissediyorduk. Zannedersem Lavinia Fullerton, benden daha fazla şeyler biliyordu. Şunu unutmayın Mr. Fitzwilliam, bir kadın mutlu değilse, korkunç şeyler yapabilir.»

Luke, usulca, «Evet, bu olabilir,» dedi.

Mrs. Humbleby, çabucak, «Bana inanmıyorsunuz değil mi?» diye sordu. «Tabii, inanmanız için bir sebep de yok. Kocamın elinde sargıyla Honoria Flete'in evinden geldiği günü hiç unutmadım. Tabii kocam benim telâşıma aldırmadı. 'Bu sadece bir sıyrık,' dedi.» Döndü. «Allaha ısmarladık. Söylediklerimi unutun. So - son günlerde kendimde değilim.»

Luke, kadının arkasından baktı. «Neden Mrs. Humbleby, Honoria Flete'in kötü bir insan olduğunu söyledi?» diye düşünüyordu. Belki Doktor Humbleby'le Honoria Flete, dosttular. Kadın da bu arkadaşlığı kıskanıyordu. Demin, 'Lavinia Fullerton'a da inanmadılar,' dedi. Anlaşılan Lavinia bazı şüphelerini Mrs. Humbleby'e açmış.» Luke birdenbire trendeki kompartımanı ve o tatlı ihtiyarcığı hatırladı. Yaşlı kadının yüzünde büyük bir endişe vardı. Luke, Lavinia Fullerton'un sesini duyar gibi oldu. «Bir insanın yüzündeki ifade...»

Sonra kadının yüzündeki ifade de değişmişti. Sanki o anda birini görüyordu. Dudakları gerilerek, dişleri ortaya çıkmış, yüzünde memnun bir ifade belirmişti.

Luke, birdenbire, «Fakat ben birinde daha bu ifadeyi gördüm,» diye düşündü. «Hem de bu yakınlarda... Ne zaman?.. Bu sabah... Honoria Flete, Bridget'e böyle bakıyordu işte...»

Luke, «O halde Lavinia Fullerton o anda katilin yüzündeki ifadeyi taklide çalışıyordu,» dedi. Ne yaptığını bilmeden hızla Honoria Flete'in evine doğru yürümeye başladı. Kafasında bir ses durmadan tekrarlıyordu. «Katilin erkek olması şart değil... Lavinia Fullerton hiç bir zaman caninin erkek olduğunu söylemedi... Sen katilin erkek olduğunu sandın... Allahım, ben galiba çıldırıyorum. İmkânsız bu. Düşündüğüm şey imkânsız! Fakat Bridget'i bulmalıyım. Onun emniyette olduğunu anlamalıyım. O gözler...

O acayip kehribar rengi gözler...» Gözlerinin önünde de hâlâ katilin taklidini yapan Lavinia Fullerton'un hayali vardı.

Kapıyı ona kısa boylu, tıknaz hizmetçi kız açtı. Luke'un telâşı karşısında da bayağı şaşaladı. Sonra, «Miss Bridget, sokağa çıktı,» diye cevap verdi. «Miss Flete öyle söyledi. Bakayım Miss Flete içeride mi?» Luke, hızla kızın yanından geçerek oturma odasına girdi. Emily ise üst kata koştu. Sonra da nefes nefese aşağı indi. «Hanım efendi de dışarı çıkmış.»

Luke, onu omuzlarından yakaladı. «Ne tarafa gittiler?»

Kız, ona şaşkın şaşkın baktı. «Her halde onlar arka kapıdan çıktılar. Ön kapıdan çıksalardı onları görürdüm.»

Luke, arka tarafa doğru koşarken, hizmetçi kız da onun peşinden gitti. Luke, arka kapıdan dışarı fırlayarak, küçücük bahçeyi bir adımda aştı. İleride ağaçları budayan bir adam vardı. Luke hemen ona gitti. Normal bir tavırla konuşmaya çalışarak, adama, iki kadın görüp görmediğini sordu.

Adam, ağır ağır, «İki hanım mı?» diye mırıldandı. «Evet... Onlar buradan geçeli epey oldu. Ben çitin altında yemeğimi yiyordum. Beni görmediler sanırım.»

— «Ne tarafa gittiler?» Luke, avaz avaz bağırmamak için kendisini güç tutuyordu.

Galiba adam da durumda bir acayiplik olduğunu anlamıştı. Gözleri iri iri açıldı. «Şu tarlalardan geçtiler. Şu taraftan. Ondan sonra ne tarafa gittiklerini bilmiyorum.»

Luke, adama teşekkür ettikten sonra koşmaya başladı. Telâş ve endişesi gitgide artıyordu. «Onlara yetişmeliyim... Onları bulmalıyım... Belki çıldırdım... Belki de onlar nehrin kıyısında dolaşıyorlar. Fakat içimden bir ses bana acele etmemi söylüyor.»

İki tarlayı aştı, sonra da ince patikanın başlangıcında tereddütle durakladı. Ne tarafa gidecekti. Sonra uzaklardan gelen o hafif fakat aşina sesi duydu. «Luke! Luke! İmdat!»

Genç adam, koruya dalarak sesin geldiği tarafa doğru koşmaya başladı. Şimdi kulağına başka sesler de geliyordu. İtişmeden çıkan gürültüler... Acayip solumalar. Hafif, boğuk bir feryat...

Luke, tam zamanında ağaçların arasından fırlayarak, deli kadının Bridget'in boynuna âdeta batmış olan parmaklarını çözdü. Ağzından köpükler saçılan Honoria boğuşuyor, küfrediyordu. Sonra birdenbire titreyerek Luke'un kolları arasında kaskatı kesildi...

* * *

23

Lord Easterfield, «Fakat anlıyamıyorum...» dedi. «Anlıyamıyorum...» Adam yine vakur bir tavır takınmaya çalışıyordu ama bütün pozlarına rağmen acınacak bir şekilde şaşırmış olduğu da belliydi. Kendisine anlatılanlara bir türlü inanamıyordu.

Battle, sabırlı bir tavırla, «Mesele şöyle, Lord hazretleri,» dedi. «Bir kere Flete ailesinde delilik var. Bunu yeni öğrendik. Her halde Honoria Flete de çocukluğundan beri biraz anormaldi. Ayrıca haris bir kadındı. Fakat isteklerine de ulaşamamıştı. Önce onun çalışmasına engel olmuşlardı. Sonra da aşk macerası hayal kırıklığıyla sona ermişti.» Öksürdü. «Anladığıma göre onu siz başınızdan atmışsınız.»

Lord Easterfield, soğuk bir tavırla, «Bu 'baştan atmak,' sözlerini hiç sevmem,» diye cevap verdi.

Baş Müfettiş Battle, hatasını hemen düzeltti. «Yani... nişanı siz bozmuşsunuz sanırım.»

— «Şey... Evet...»

Bridget, atıldı. «Bunun sebebini bize anlat, Gordon.»

Lord Easterfield, iyice kızardı. «Pekâlâ... Madem anlatmam lâzım. Honoria'nın bir kanaryası vardı. Kuşu pek severdi. Hayvan, Honoria'nın dudaklarının arasına sıkıştırdığı şekeri gagasıyla almaya alışmıştı. Bir gün gagasını biraz hızla Honoria'nın dudağına vurdu. Honoria çok kızdı ve kuşu yakaladığı gibi — boynunu kırdı. O olaydan sonra Honoria'ya karşı eski hislerimin öldüğünü anladım. Ona, ikimizin de hata ettiğimizi söyledim.»

Battle, başını salladı. «Olayların başı bu işte. Miss Flete'in, Miss Conway'e söylediği gibi ondan sonra kadın kafasını sadece intikam almak için kullandı.»

Lord Easterfield, hayretle ona baktı. «Yani Honoria'nın bütün gayesi beni katil diye yakalatmak mıydı? İşte buna inanamam.»

Bridget, «Anlatılanların hepsi de doğru, Gordon'um» dedi. «Bildiğin gibi seni kızdıran herkesin birdenbire ölüvermesine sen de şaşıyordun.»

— «Onların ölmesinin bir sebebi vardı.»

Bridget, bağırdı. «Sebep Honoria Flete'di. Bunu iyice anla, Gordon. Tommy Pierce'i pencereden iten, diğerlerini katleden İlâhi bir kuvvet değil, Honoria'ydı.»

Lord Easterfield, başını salladı. «İnanılacak gibi değil.»

Battle, söze karıştı. «Bu sabah size telefon edildiğini söylediniz...»

— «Evet. Biri bana on ikide telefon etti. Hemen koruya gitmemi, Bridget'in bana anlatacağı bazı şeyler olduğunu söyledi. Arabayla değil, yürüyerek gidecektim...»

Battle, başını salladı. «Tabii. İşte son darbe olacaktı bu. Miss Bridget, boğazı kesilmiş halde bulunacaktı. Yanında sizin hançerinizle tabii. Hançerin üzerinde de parmak izleriniz olduğu ortaya çıkacaktı. Ayrıca cinayet saatinde koru civarında olduğunuz anlaşılacaktı. Ondan sonra kendinizi savunamıyacaktınız. İdama mahkûm olacaktınız.»

— «Ben mi?» Lord Easterfield, hem şaşırmış, hem üzülmüştü. «Benim böyle birşey yaptığıma inanırlar mıydı?»

Bridget, ona şefkatle baktı. «Ben buna hiçbir zaman inanmadım...»

Lord Easterfield, genç kıza soğuk soğuk baktı. «Ne karakterde bir adam olduğum, ne gibi işler yaptığım herkes tarafından biliniyor. Kimse benim âdi bir katil olduğuma inanmazdı...» Kurumlu bir tavırla dışarı çıkarak, kapıyı kapattı.

Luke, «O ne büyük bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu hiçbir zaman anlıyamayacak,» diye mırıldandı. Sonra genç kıza döndü. «Şimdi sen Honoria Flete'den neden şüphelendiğini anlat bakalım...»

Bridget, izah etti. «Gordon'un katil olduğunu söylediğin zaman buna inanamadım. Onu çok iyi tanıyordum. İki yıl sekreterliğini yapmıştım. Evet o ukalâ, kendini beğenmiş bir adamdır ama aslında müşfik ve inanılmayacak kadar da yufka yüreklidir. Bir sivrisineği öldürmek bile onu üzer. Honoria Flete'in kanaryasını öldürmesi inanılacak gibi değildi. Gordon böyle birşey yapmış olamazdı. Ayrıca o bana bir ara Honoria'yla nişanlandığını sonra da ondan kendisinin ayrıldığını anlatmıştı... O zaman, 'Ya Honoria Flete yalan söylüyorsa,' diye düşündüm. Tabii hemen arkasından da, 'Öyleyse,' dedim. 'Kadın başka yalanlar daha uydurmuş olamaz mı?' Honoria Flete, gururlu bir kadındı. Her halde Gordon'un kendisiyle evlenmekten vaz geçmesi de onu çok sarsmıştı. Muhakkak ki Lord Easterfield'e kızıyordu. Ondan intikam almayı istemesi de imkân dahilindeydi. Bilhassa Gordon başarıya ulaşarak, buraya döndüğü zaman bu nefreti daha artmış olmalıydı. O zaman, 'Her halde cinayetleri Gordon'un üzerine yıkmak çok hoşuna gidecek,' diye düşündüm... Tabii o sırada bütün bu fikirler kafamda karmakarışıktı... Honoria Flete'in katil olabileceğinden emindim. Sonra aklıma Lavinia Fullerton'un sana katilin erkek olduğunu söylediği geldi. Tabii

teorim de o zaman alt üst oldu. Buna rağmen, sana trende Lavinia Fullerton'la yaptığın konuşmayı kelimesi kelimesine tekrarlamanı istedim. Çok geçmeden de Lavinia'nın katilin erkek olduğunu söylemediğini anladım. Artık sağlam bir ip ucu bulduğumdan emindim. Bu yüzden de Honoria Flete'in davetini kabul ettim.»

Luke, öfkeyle homurdandı. «Ve bana bir tek kelime bile söylemedin!»

— «Fakat sevgilim, sen Gordon'un katil olduğundan emindin. Bense sadece Honoria Flete'in katil olabileceğini düşünüyordum. Elimde bir tek delil bile yoktu.» Titredi. «Ah, sevgilim... Kadının gözleri ne korkunçtu... Ya nazik nazik gülmesi?»

Luke da ürperdi. «Oraya tam zamanında nasıl yetiştiğimi ömrümün sonuna kadar unutmayacağım.» Battle'a döndü. «Honoria Flete şimdi ne halde?»

Baş Müfettiş, «Tamamiyle çıldırdı,» diye cevap verdi. «Ekseri böyle olur. Sandıkları kadar zeki olmadıklarını anlayınca çileden çıkarlar.»

Luke, üzüntüyle gülümsedi. «Benim hiç de iyi bir polis olmadığım anlaşılıyor. Honoria Flete'den şüphelenmek hiç aklıma gelmedi. Eğer siz benim yerimde olsaydınız durumu daha çabuk anlardınız sanırım.»

— «Belki anlardım, belki de anlamazdım, efendim. Size cinayet konusunda her şeyin mümkün olduğunu söylemiştim. O arada bir ihtiyar kızdan da bahsetmiştim sanırım.»

— «O arada bir piskoposla bir okul çocuğunun da bahsi geçmişti. Siz onların da cinayet işleyebileceğini mi düşünüyordunuz?»

Battle, güldü. «Herkes katil olabilir, efendim.»

Birdget, «Gordon hariç,» dedi. «Luke, gel gidip onu bulalım.»

Lord Easterfield, kütüphanesindeydi. Defterine not alıp duruyordu. Bridget, utangaç bir tavırla, «Gordon...»

diye mırıldandı. «Artık her şeyi biliyorsun. Bizi affetmeyecek misin?»

Lord hazretleri, nazik bir tavırla genç kıza baktı. «Affetmez olur muyum, yavrum, affetmez olur muyum? Artık hakikati anladım. İşim başımdan aşkın benim. Seni ihmal ettim. İşin doğrusu şu : Kipling'in dediği gibi, 'Yalnız seyahat eden, çabuk yol alır...' Benim hayatta tek başıma ilerlemem lâzım.» Dikleşti. «Büyük sorumluluklarım var. Omuzlarımdaki yükü tek başıma taşımam lâzım. Yükümün hafifletilmesi veya bir can yoldaşı bulmam da imkânsız. Yalnız başıma ilerleyecek ve bir gün yolun kenarına çekilerek orada son nefesimi vereceğim...»

Bridget, «Sevgili Gordon,» dedi. «Çok şekersin.»

Lord Easterfield, kaşlarını çattı. «Bunun şeker olup olmamakla bir ilgisi yok. Artık bu saçmalıkları unutalım. İşi başından aşkın bir adamım ben.»

— «Biliyorum...»

— «Gazetelerimden birinde hemen bir yazı serisine başlatacağım. 'Tarih boyunca kadınlar tarafından işlenen cinayetler.'»

Bridget ona hayran hayran baktı. «Gordon, fevkalâde bir fikir bu.»

Lord Easterfield, göğsünü şişirdi. «Onun için artık beni yalnız bırakmanızı rica edeceğim. Yapmam lâzım gelen bir sürü iş var.»

Luke'la Bridget, ayaklarının ucuna basa basa odadan çıktılar. Bridget, «Ama o hakikaten şeker bir adamdır,» diye fısıldadı.

— «Bridget, Easterfield'i galiba hakikaten seviyormuşsun.»

— «Evet... Galiba öyle...»

Luke, pencereden baktı. «Ashe'den ayrılır ayrılmaz rahat bir nefes alacağım. Bu köy hiç hoşuma gitmiyor. Mrs. Humbleby'nin de dediği gibi, burası kötülük yuvası. Şu Ashe tepesinin kasvetli haline bak.»

«Ashe tepesi dedin de aklıma geldi. Sorty ne olacak?»

Luke, biraz da mahçup bir tavırla güldü. «Onun ellerindeki kan lekelerini mi söylüyorsun?»

— «Evet...»

— «Sorty'le arkadaşlarının o gece tavuk kurban ettikleri anlaşılıyor.»

— «Ne kötü!»

—«Dostumuz Mr. Sorty'nin başına bir şeyler gelecek sanırım. Battle onun için ufak bir sürpriz hazırlıyor.»

Bridget, başını salladı. «İyi...» Bir an durdu. Sonra da sokuldu. «Luke...»

— «Efendim, sevgilim?»

— «Aramızdaki sevgi hiç bir zaman ölmeyecek değil mi? Evlendikten bir müddet sonra aşkımızın sönmesini istemiyorum. Boşanıp, başkalarıyla evlenmeyi istemek hoş birşey değil...»

— «Ah, sevgilim... Sen hakiki sevgiyi istiyorsun. Ben de öyle. Aramızdaki aşk daima devam edecek. Çünkü gerçekler temelinin üzerine kuruldu bu.»

— «Doğru mu söylüyorsun, Luke?»

— «Tabii, sevgilim. Zannedersem bu yüzden sana âşık olmaktan korkuyordum.»

— «Ben de öyle...»

— «Hâlâ korkuyor musun?»

— «Hayır.»

Luke, Bridget'i kendisine çekti. «Uzun zaman azraille karşı karşıya kaldık. Ama artık o kötü günler sona erdi. Bundan sonra hayatın tadını çıkaracağız...»

S O N

Bir katilin peşindeyim. Ve bu sessiz sakin köy sinirlerime dokunmaya başladı. Herkes dost, herkes neşeli.

Ve o arada korkunç bir katil arka arkaya kurbanlarını öldürüyor.

Yoksa aklımı mı kaybediyorum?

Neticede hiç kimse etrafın şüphesini uyandırmadan beş kişiyi ortadan kaldıramaz.

Ama — belki de kaldırabilir...

Çünkü herkes o beş kişinin de kaza sonunda öldüğünü zannediyor.

Bakalım katilin altıncı kurbanı kim olacak?

kapak düzeni ve fotoğraf / oral orhon

KAPAK BASKISI : ÇETİN OFSET 27 32 87

10 lira